
Plats: Kommunkansliet i Klemetsby, Lumparland

Tid: Onsdag 29.4.2025 kl. 19.00

ÄRENDEN

39 §	Sammanträdets konstituerande	1
40 §	Anmälningssärenden	2
41 §	Kommunfullmäktiges beslut 27.3.2024.....	3
42 §	Budgetuppföljning per mars (Dnr: 72/2025)	4
43 §	Åtgärder för att motverka likviditetsbrist (Dnr: 224/2024).....	5
44 §	Bokslut 2024 (Dnr: 60/2025)	12
45 §	Revidering av avtal om samlingslokalstöd och nyttjanderätt till samlingslokal (Dnr: 74/2025).....	13
46 §	Intresseförfrågan avseende framtida samarbete rörande demensby (Dnr: 41/2025)	14
47 §	Oasen boende- och vårdcenter k.f.s framtida ägarskap (Dnr: 230/2024).....	16
48 §	Matsedlar i infobladet (Dnr: 48/2025).....	18
49 §	Upphandling av skolskjutsar 2025–2026 (Dnr: 60/2024)	20
50 §	Kontaktperson för Medis (Dnr: 66/2025).....	21
51 §	Utredning av en gemensam kostserviceenhet i Lumparlands kommun (Dnr: 36/2025).....	22
52 §	Ändringar i plan- och bygglagen för landskapet Åland (Dnr: 58/2025)	32
53 §	Förfrågan från Folkhälsan på Åland r.f. om sponsorering för att anordna en alkohol- och drogfri skolavslutning (Dnr: 75/2025)	33
54 §	Samarbetsdiskussioner med Mariehamns stad (Dnr: 79/2025)	34
55 §	Ansökan om utmärkelsetecken (Dnr: 53/2025).....	35
56 §	Sammanträdets avslutande	36

Denna sammanträdeskallelse har under tiden 22.4–16.5.2025 anslagits på den elektroniska anslagstavlan för kommunala tillkännagivanden på www.lumparland.ax. Protokollet publiceras preliminärt 2.5.2025 på kommunens webbsida för protokoll.

Enligt uppdrag:

Kommundirektör

Mattias Jansryd

---

39 § Sammanträdets konstituerande

Laglighet och beslutförhet

Protokolljustering

Till protokolljusterare utses Eva Jansson och Mikael Rosbäck.

Protokolljustering sker direkt efter sammanträdets avslutande.

Godkännande av föredragningslistan

_____

Protokolljusterare

---

40 § Anmälningssärenden

Ks § 40/29.4.2025

1. Beslut fattade av kommundirektören kvartal 1/2025:
  - 1 § Utlåtande över ansökan om jordförvärv
  - 2 § Individuellt tillägg
  - 3 § Anställande av närvårdare
  - 4 § Anställande av timplärare i huvudsyssla med klassläraryuppgifter
  - 5 § Utlåtande över ansökan om jordförvärv
2. Beslut fattade av utbildningschefen kvartal 1/2025:
  1. Sekretessbelagt enligt 21 § 14 punkten i offentlighetslagen
  2. Sekretessbelagt enligt 21 § 14 punkten i offentlighetslagen
  3. Sekretessbelagt enligt 21 § 14 punkten i offentlighetslagen
  4. Sekretessbelagt enligt 21 § 14 punkten i offentlighetslagen
3. Besvär inlämnat över utbildningschefens beslut 1-4/2025.
4. Beslut fattade av byråsekreteraren kvartal 1/2025:
  - Hemvårdsstödet tilläggsdel för december 2024
  - Hemvårdsstödet tilläggsdel för januari 2025
  - Hemvårdsstödet tilläggsdel för februari 2025
  - Korrigerat beslut om hemvårdsstödet tilläggsdel för november 2024
  - Hemvårdsstödet tilläggsdel för december 2024
  - Hemvårdsstödet tilläggsdel för januari 2025
  - Hemvårdsstödet tilläggsdel för februari 2025
  - Hemvårdsstöd
5. Utlåtande över ansökan om tillstånd för serviceställe för apotek.
6. Nya krav på provtagning av hushållsvatten, ÅMHM.
7. Skolfruktsstöd ht 2024.
8. Kallelse till vårmöte, ÅBRF.
9. SÅUD förbundsfullmäktigemöte 24.4.2025.
10. Inbjudan till arbetsgrupp om äldreomsorgen, KST.
11. Beslut om beviljande av jordförvärvstillstånd, ÅLR.
12. Beslut rörande tillsyn gällande barnomsorgens personaldimensionering, ÅMHM.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar anteckna de ovan nämnda ärendena till kännedom.

---

41 § Kommunfullmäktiges beslut 27.3.2024

Ks § 41/29.4.2025

Enligt 44 § i förvaltningsstadgan ska kommunstyrelsen granska lagligheten av de beslut som fattats av kommunfullmäktige samt tillse att de verkställs.

Följande ärenden behandlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 27.3.2024:

9 § Överföring av investeringsmedel och avslutande av investeringar

10 § Överskridningar i budget 2024

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen konstaterar att kommunfullmäktiges beslut är lagliga och att de kan verkställas eller redan har verkställts.

---

42 § Budgetuppföljning per mars (Dnr: 72/2025)

Ks § 42/29.4.2025

Budgetuppföljning per mars månad, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 42

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar anteckna sig budgetuppföljningen per mars månad enligt Bilaga A – Ks § 42 till kännedom.

---

43 § Åtgärder för att motverka likviditetsbrist (Dnr: 224/2024)

Ks § 122/18.9.2024

Lumparlands kommun står inför en potentiell likviditetsbrist vid årsskiftet. För att säkerställa att kommunen kan upprätthålla sina åtaganden och verksamheter krävs en diskussion kring möjliga åtgärder. Likviditetsanalys, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 122

Följande alternativ föreslås för kommunstyrelsens övervägande:

Amorteringsfrihet

Amorteringsfrihet innebär att kommunen skjuter upp amorteringar på befintliga lån under en begränsad period.

Fördelar:

- Omedelbart frigörande av likviditet för att täcka operativa kostnader.
- Kommunen kan bibehålla investeringar och viktiga verksamheter
- Ingen ökad skuldbörda, bara förlängd återbetalningstid.

Nackdelar:

- Räntor fortsätter att ackumuleras, vilket ökar totalkostnaden för lånen.
- Risk för att skjuta upp problemet till ett senare skede utan långsiktig lösning.
- Eventuellt negativ påverkan på kommunens kreditvärdighet.

Inställelse av vissa betalningar

Denna åtgärd innebär att kommunen temporärt stoppar eller skjuter upp vissa icke-akuta betalningar till leverantörer eller andra parter.

Fördelar:

- Omedelbar likviditetslättning genom att skjuta upp utbetalningar.
- Kan användas som kortsiktig lösning under en begränsad tid för att klara akuta utgifter.

Nackdelar:

- Risk för försämrade relationer med leverantörer och andra avtalspartners.
- Möjliga juridiska konsekvenser eller straffavgifter.

-
- Risk för att viktiga tjänster och leveranser påverkas negativt, vilket kan störa kommunens verksamheter.

Likviditetsstöd

Att ansöka om likviditetsstöd från landskapsregeringen för att tillfälligt stärka kassan. Här kan nämnas att det inte i nuläget finns någon godkänd lag som berättigar kommunerna till likviditetsstöd.

Fördelar:

- Direkt kapitalinflöde för att möta akuta betalningsbehov.
- Kan hjälpa till att förhindra inställelse av andra betalningar eller åtstramningar i verksamheten.

Nackdelar:

- Likviditetsstöd kan komma med krav på återbetalning, vilket kan skapa en framtida ekonomisk börda.
- Kommunen kan behöva uppfylla specifika kriterier och restriktioner, vilket kan minska flexibiliteten.
- Risk för ökat beroende av externt stöd.

Investeringsstopp

Införande av ett tillfälligt stopp på icke-akuta investeringar i nya projekt och infrastruktur.

Fördelar:

- Frigör likviditet genom att minska utgifterna för nya projekt.
- Långsiktig stabilisering av kommunens ekonomi genom att fokusera på nödvändiga utgifter.

Nackdelar:

- Försenade projekt kan påverka framtida tillväxt och utveckling i kommunen.
- Vissa projekt kan bli dyrare att återuppta i framtiden.
- Negativ påverkan på samhällsservice och kommunens image som en attraktiv plats för nya investeringar.

Öka skatteintäkterna (temporär höjning av kommunalskatten)

En temporär höjning av kommunalskatten för att snabbt öka intäkterna och förbättra kommunens likviditet.

Fördelar:

-
- Ger en direkt och stabil inkomstökning för att täcka likviditetsbehovet.
  - Långsiktig påverkan på budgeten då intäkterna ökar varje år.

Nackdelar:

- Politisk känslighet och potentiellt motstånd från kommuninvånarna.
- Kan påverka kommunens attraktivitet och skapa en belastning på hushåll och företag.
- Svårt att implementera snabbt, och effekterna syns först efter en tid.

Utförsäljning av tillgångar

Sälja av kommunala tillgångar, som mark, byggnader eller annan infrastruktur, för att frigöra kapital.

Fördelar:

- Omedelbar kapitalinförsel om tillgångarna säljs snabbt.
- Reducerar underhållskostnader på lång sikt för de sålda tillgångarna.

Nackdelar:

- Engångslösning som inte löser långsiktiga problem.
- Risk att kommunen säljer viktiga tillgångar som kan behövas i framtiden.
- Kan påverka kommunens självbestämmande över viktiga resurser.

Omförhandling av avtal

Omförhandling av kommunens befintliga avtal med leverantörer för att sänka kostnader eller skjuta upp betalningar.

Fördelar:

- Kan ge omedelbar besparing utan att kommunen behöver ta till mer drastiska åtgärder.
- Bevarar leverantörsrelationer bättre än att inställa betalningar.

Nackdelar:

- Alla leverantörer är kanske inte villiga att förhandla om villkoren.
- Risk för att kvaliteten på varor och tjänster försämras om kommunen pressar ner priserna för mycket.

Ökat upptag av lån

Kommunen kan ansöka om nya lån för att hantera tillfällig likviditetsbrist.

Fördelar:

- Ger ett snabbt kapitaltillskott som kan täcka likviditetsbehovet.

-
- Lån kan vara fördelaktiga om räntorna är låga.

Nackdelar:

- Ökar kommunens skuldbörda och långsiktiga kostnader.
- Kommunen kan få problem med att återbetala lånen om inte budgeten balanseras på sikt.

Interna besparingar

Införa besparingsåtgärder inom kommunens egen organisation, t.ex. minska personal, dra ner på icke-vitala tjänster eller skjuta upp planerade underhållsarbeten.

Fördelar:

- Möjliggör att undvika ytterligare skuldsättning eller andra drastiska åtgärder.
- Kan vara ett relativt snabbt sätt att minska kostnaderna.

Nackdelar:

- Kan leda till minskad effektivitet inom den kommunala organisationen.
- Risk för försämrad service till invånarna och arbetsmiljö för personalen.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Diskutera och prioritera ovanstående åtgärder för att motverka likviditetsbristen
2. Ge kommunkansliet i uppdrag att ta fram en konkret plan för de åtgärder som beslutas.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt om följande åtgärder för att motverka likviditetsbristen:

- Förvaltningen ansöker om amorteringsfrihet där banken behöver ge besked hur länge amorteringsfrihet kan beviljas samtidigt som en ansökan om likviditetsstöd sänds till landskapsregeringen.

Ärendet delges kommunfullmäktige som ett anmälningsärende.

Ks § 43/29.4.2025

Förvaltningen skickade 11.10.2024 in en anhållan om likviditetsstöd till landskapsregeringen där kommunen ansökte om 400 000 euro, enligt bilaga:

- Bilaga B – Ks § 43

Ålands landskapsregering har 18.3.2025 beslutat bevilja Lumparlands kommun ett likviditetsstöd på 350 000 euro. 280 000 euro har betalats ut medan 70 000 euro innehålls tills kommunen skickat in en uppföljningsrapport och en plan för ekonomisk förstärkning och förbättrad likviditetshantering har godkänts. Landskapsregeringens beslut, enligt bilaga:

- Bilaga C – Ks § 43

Uppföljningen ska vara inne senast 30.4.2025. Uppföljningen bör inkludera intäkter och kostnader sedan likviditetsstödet utbetalas samt bedömningen för resterande år 2025. Planen bör även beakta framtida investeringar och beskriva hur man hanterar eventuella ekonomiska avvikelser under planperioden.

En uppföljningsrapport har tagits fram, enligt bilaga:

- Bilaga D – Ks § 43

Det kan konstateras att likviditetsstödet varit helt nödvändigt för att upprätthålla en tillräckligt likvid kassa. Utan stödet hade kommunen 22.4.2025 haft en negativ kassa om 45 101,14 euro.

En uppskattning har gjorts utifrån budgetprognos 1.5.2025-31.12.2025 vad beträffar förväntade intäkter och kostnader samt uppskattad kassa 31.12.2025:

Total återstående intäkt: 1 718 181,56
Total kostnad: -2 203 945,20
Netto: -485 763,64
Netto utan likviditetsstöd: -555 763,64
Uppskattad kassa 31.12.2025: -250 864,78

Utifrån dessa förväntade intäkter och kostnader kommer kommunen ha en kraftigt negativ kassa vid årets slut.

Kommunen har också utfört och kommer att utföra en rad olika åtgärder för att från eget håll förstärka ekonomin:

Åtgärd	Tidpunkt	Effekt
Genomgång av samarbetsavtal	april-maj 2025	Potentiell inbesparing
Övertagande av driften av tekniska förvaltningen från Lemland	1.1.2025	Inbesparing
Övertagande av driften av byggnads- och miljönämnden från Lemland	1.1.2025	Eventuell inbesparing
Utredning centralköksfunktion	januari-juni 2025	Potentiell inbesparing
Utredning centralicerad upphandling av kontorsmaterial	augusti-november 2025	Potentiell inbesparing
Värdering och eventuell försäljning av hyreslägenheter	mars-juni 2025	Potentiell intäkt
Investeringsstopp icke-akuta projekt	Löpande	Minskade utgifter
Samarbetsdiskussioner mer Mariehamns stad	April-löpande	Potentiell inbesparing
Kommunfullmäktiges beslut om framtagande av åtgärdsplan	Juni 2025	Potentiell inbesparing

Därutöver bör framtida investeringar endast utföras om extern finansiering kan hittas eller om det innebär stark samhällsnytta. Investeringsprioritering sker enligt beslut i budget 2026.

Ovan nämnda planerade åtgärder kan i vissa fall på kort sikt stärka likviditeten och andra minska utgifterna på lång sikt men är ingen permanent lösning på likviditeten.

Lumparlands kommun har vidtagit och vidtar flera åtgärder för att förbättra sin ekonomiska situation och stärka likviditeten som anges ovan. Trots detta visar analysen i rapporten att kommunens kassamedel, med beviljat likviditetsstöd på 350 000 euro, förväntas minska med 318 014,84 euro 1.1.2025-31.12.2025. Sedan 2021 har kommunens kassa i snitt minskat med 200 000 euro per år. Detta visar tydligt att problemen inte är tillfälliga eller lösbara enbart genom kortsiktiga åtgärder.

Kommunen kan således inte på egen hand hantera de långsiktiga ekonomiska utmaningarna. Det krävs en övergripande översyn av landskapsandelssystemet och ett erkännande av landskapsregeringens ansvar att säkerställa finansiering av nya lagkrav. Kommunerna måste ges förutsättningar att sköta sina uppgifter utan att behöva söka extra stöd underkastat landskapsregeringens nåder för att klara av lagstadgad verksamhet. Lumparlands ekonomiska situation är ett tydligt exempel på att nuvarande system är otillräckligt.

Utifrån de uppmaningar som landskapsregeringen ställer i sitt beslut om likviditetsstöd förefaller det som att man utgår från att Lumparlands kommun har möjlighet att på egen hand lösa sin ekonomiska situation på lång sikt genom ansvarsfulla inbesparingsbeslut. Lumparlands kommun föreslås i detta sammanhang uttrycka en förhoppning om att landskapsregeringen är medveten om att detta inte är realistiskt. Kommunen har inga möjligheter att hitta cirka 350 000 euro för att stabilisera likviditeten – än mindre att generera inbesparingar om cirka 600 000 euro årligen, vilket skulle krävas för att uppnå ett positivt resultat utifrån bokslut 2024. Det är därför viktigt att diskussionen om långsiktig ekonomi förs utifrån verkliga förutsättningar och inte utifrån antaganden om kommunens handlingsutrymme som inte existerar.

För att hantera likviditeten på kort sikt i väntan på likviditetsstöd har kommunen tvingats skjuta upp betalningar till Kommunernas socialtjänst (KST), Södra Ålands utbildningsdistrikt samt, i viss mån, Oasen boende- och vårdcenter. Denna åtgärd har varit nödvändig för att säkerställa att kommunen fortsatt kan betala ut löner till sin egen personal. Det är också en åtgärd som kommer att vidtas vid eventuella kommande ekonomiska avvikelser under framtida år.

Med utgångspunkt i rapportens analys av det ekonomiska läget kommer Lumparlands kommun under maj månad behöva utreda att lämna in ytterligare en ansökan om likviditetsstöd. Denna information bör delges landskapsregeringen redan nu för kännedom, då kommunen annars kan tvingas fortsätta skjuta upp betalningar till samarbetspartners för att kunna upprätthålla sin mest grundläggande verksamhet. Målet är att undvika detta, men det kräver ytterligare stöd och landskapsregeringens insikt i situationens allvar.

Avslutningsvis bör kommunstyrelsen hantera frågan om det som ligger obetalt i leverantörsreskontran vid dags dato. Obetalt, enligt bilaga:

- Bilaga E – Ks § 43

Med nuvarande kassaställning om 234 898,86 skulle en betalning av allt obetald innebära en minskning av kassamedel med 143 730,01 euro vilket skulle innebära en kassa på under 100 000 euro. Därtill kan informeras att SÅUD av någon anledning inte fakturerat för februari, mars eller april vilket innebär att det borde vara ytterligare 60 738 euro obetalt i leverantörsreskontran. Med dessa betalda skulle kassan vara nere på 30 430,85 euro. Om kommunen utgår från att vi får de inestående 70 000 euro i likviditetsstöd skulle kassan vara 100 430,85 euro. Kommunen har ungefär 100 000 euro i personalkostnader per månad, dessa är dock uppdelade på två betalningsdagar (den 16 och sista i månaden) där största delen betalas ut den 16 (cirka 71 000 euro). Detta innebär att kommunen behöver ha viss likviditet för att säkerställa att löneutbetalningar går igenom. Förvaltningens bedömning är att kommunen endast temporärt kan gå under 75 000 euro i kassa för att säkerställa drift av alla förvaltningar.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att lämna in uppföljningsrapport över tillfälligt likviditetstöd till landskapsregeringen enligt Bilaga D – Ks § 43.

Kommunstyrelsen beslutar vidare befullmäktiga centralförvaltningen att hantera likviditetsplanering så att likvida medel endast temporärt får understiga 75 000 euro och att alltid först prioritera löneutbetalningar, privata leverantörsfakturor och fakturor som rör köp av en direkt tjänst.

---

44 § Bokslut 2024 (Dnr: 60/2025)

Ks § 44/29.4.2025

Enligt 67 § i kommunallagen (1997:73) gäller, utöver vad som stadgas i nämnda lag om kommunens bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut, i tillämpliga delar vad som stadgas i bokföringslagen (FFS 1336/1997).

I enlighet med 68 § i kommunallagen är kommunens räkenskapsperiod ett kalenderår. Styrelsen ska göra upp ett bokslut för varje räkenskapsperiod och överlämna bokslutet till fullmäktige före utgången av juni månad året efter räkenskapsperioden. I bokslutet ska ingå en resultaträkning, en balansräkning och till dessa tillhörande bilagor samt en översikt över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. Bokslutet ska undertecknas av styrelseledamöterna och kommundirektören.

I verksamhetsberättelsen ska styrelsen redogöra för hur de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige ställt upp har nåtts samt för väsentliga frågor som gäller kommunens förvaltning, ekonomi och koncernbokslut och som inte redovisas i resultaträkningen eller balansräkningen.

I enlighet med 70 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen, när verksamhetsberättelsen överlämnas till fullmäktige, föreslå åtgärder med anledning av räkenskapsperiodens resultat och för att balansera ekonomin. I enlighet med 77 § 2 mom. i kommunallagen ska de redovisningsskyldiga, om fullmäktige så beslutar, beviljas ansvarsfrihet.

Bokslut 2024 inklusive verksamhetsberättelse har uppgjorts, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 44

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar godkänna bokslut 2024 samt underteckna handlingarna. Med anledning av resultatet föreslår kommunstyrelsen att underskottet på 597 758, 85 euro bokas mot tidigare års underskott samt att ett åtgärdsprogram för att mildra det ackumulerade underskotten tas fram för behandling inför budget 2026.

Handlingarna överlämnas till revisorerna för slutrevision 6.5.2025.

Kommunfullmäktige ska även besluta om eventuell ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga.

---

45 § Revidering av avtal om samlingslokalstöd och nyttjanderätt till samlingslokal (Dnr: 74/2025)

Ks § 45/29.4.2025

Lumparlands kommun har sedan 2021 ett gällande avtal med Lumparlands ungdomsförening r.f. gällande utbetalning av samlingslokalstöd och nyttjanderätt till föreningens lokal Furuborg. Avtalet innebär att kommunen årligen utbetalar ett stöd, vars storlek är indexbundet, och i gengäld får rätt att nyttja lokalen enligt fastställda villkor.

Avtalet stipulerar att det ska revideras vid varje ny mandatperiod i kommunfullmäktige. Med hänsyn till kommunens nuvarande ekonomiska läge bör en översyn av avtalets ekonomiska villkor nu genomföras. Det kan exempelvis bli aktuellt att:

- omförhandla nivå eller indexbindning av samlingslokalstödet,
- se över nyttjanderättens omfattning och kostnad,
- utreda andra former av samverkan som kan vara mer kostnadseffektiva.

Kommunen har innehållit med stödet tills anhållan om likviditetsstöd behandlats.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att:

- En revidering av det gällande avtalet med Lumparlands ungdomsförening r.f. ska initieras i enlighet med avtalets punkt om mandatperiodsvis översyn.
- Kommundirektören ges i uppdrag att föra diskussion med föreningen i syfte att uppnå ett reviderat avtal som bättre motsvarar kommunens nuvarande ekonomiska förutsättningar.

---

46 § Intresseförfrågan avseende framtida samarbete rörande demensby (Dnr: 41/2025)

Ks § 46/29.4.2025

Mariehamns stad har inkommit med en förfrågan till de åländska kommunerna om:

- a. Kommunens uppskattade behov av platser inom demensvården.
- b. Eventuella kommande investeringsplaner inom detta område.
- c. Intresse av att delta i ett samarbete kring en allåländsk demensby.

Lumparlands kommun har i dagsläget inga egna möjligheter att tillhandahålla vård- och omsorgsplatser för personer med demenssjukdom. Kapellhagens serviceboende är för närvarande fullt, och kommunen har redan två klienter placerade i annan kommun. Den demografiska utvecklingen pekar på att behovet av såväl serviceboendeplatser som specialiserad demensvård kommer att öka framöver.

I dagsläget köper kommunen tjänster från Oasen boende- och vårdcenter. Ett alternativ som diskuterats är att eventuellt utöka detta samarbete (oavsett om Oasen kvarstår som i dag eller med Jomala kommun som huvudman) vilket skulle innebära att Lumparland köper både institutionsvård och demensvård genom en och samma samarbetspartner. Mariehamns stad erbjuder i sin tur enbart demensvård.

Etableringen av en samordnad demensvård på Åland torde vara rätt väg framåt, inte minst på grund av den ökade efterfrågan och det faktum att demensvård kräver särskilda lokaler och hög personaltäthet. Kompetensförsörjningen inom vården förväntas bli en fortsatt utmaning, vilket talar för ett ökat samarbete mellan kommunerna. Det är i längden inte hållbart att varje kommun själv skulle tillhandahålla demensvård.

För att ett samarbete kring en allåländsk demensby ska vara meningsfullt för Lumparland, krävs att planeringen och byggnationen av anläggningen påbörjas inom rimlig tid. I annat fall kommer kommunen att behöva se över andra samarbetslösningar för att säkerställa tillgången till platser för personer med demens.

Vidare föreslår att kommunala samarbeten behöver tydliggöra kriterier för vilka klienter som ska erbjudas plats i ett demensboende jämfört med traditionellt serviceboende med heldygnsomsorg. Det är angeläget att varje klient får rätt insats utifrån sitt vårdbehov.

En möjlig utvecklingslinje är också att erbjuda den äldre befolkningen företräde till mindre lägenheter i nära anslutning till Kapellhagens serviceboende när sådana blir tillgängliga. Detta skulle kunna främja en naturlig flyttkedja inom kommunen där egnahemsbostäder frigörs, vilket i sin tur kan leda till inflyttning, ökad skattekraft och i förlängningen tillväxt i barnomsorg och skola. En sådan utveckling skulle bidra till en mer levande landsbygd.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Lumparlands kommun anmäler sitt preliminära intresse för att delta i ett framtida samarbete kring en allåländsk demensby.
2. Kommunen meddelar att man i ser behov av att i framtiden tillhandahålla 4-6 platser inom serviceboende med heldygnsomsorg specialiserad mot demensvård.
3. Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att följa ärendets utveckling och återkomma med en mer detaljerad planering kring framtida samverkan och boendeformer.

---

47 § Oasen boende- och vårdcenter k.f:s framtida ägarskap (Dnr: 230/2024)

Ks § 47/29.4.2025

Jomala kommun har översänt två avtalsförslag gällande framtida ägarskap av Oasen boende- och vårdcenter k.f. Avtal, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 47

Det första avtalet innebär att övriga medlemskommuner säljer sina andelar till Jomala som därefter avvecklar förbundet och tar över som huvudman. Under en övergångsperiod (från tre månader efter ikraftträdandet till 1.1.2026) har varje kommun rätt att nyttja samma antal andelar som idag och under denna period tillämpas nuvarande kostnadsfördelning. Med det nya avtalet meddelar kommunerna antal platser man köper till en ny fördelning som respektive kommun kan bestämma. Varje kommun betalar för sitt antal beställda platser i enlighet med det andra avtalet. Det här upplägget ger kommunerna möjlighet att vid övergången ändra sitt platsinnehav till verkligt behov, både gällande antal och vilken typ av plats.

För att göra den nya organisationen effektiv betalar varje kommun för sina reserverade platser utan att man räknar detaljerat på nyttjandet.

Två frågor uppstår av avtalsförslagen:

1. Ska Lumparlands kommun godkänna att Jomala kommun övertar huvudmannskapet för Oasen?
2. Hur många platser kan kommunen tänkas behöva inledningsvis?

Genom avtalet anser Jomala kommun att det finns möjlighet för Jomala att utveckla Oasen till ett modernt boende som tillhandahåller de olika typer av boende som kommunerna behöver. En om-och/eller tillbyggnad kan också göras så att det totala platsantalet som tillhandahållas kan ökas och nyttja synergieffekterna med att utveckla på ett ställe istället för att kommunsektorn sprider ut sina enheter.

Ett övertagande av Jomala torde skapa en mer effektiv förvaltning av verksamheten eftersom all nuvarande förvaltning i Oasen tas över av Jomala kommun.

Vad gäller frågan om hur många platser Lumparlands kommun behöver har kommunen på senaste tid endast haft klienter periodvis och ingen permanent. Kommunen äger två andelar i Oasen. Förvaltningen har tidigare rekommenderat att sälja en platsandel i Oasen för att minska på grundavgiften. Med Jomalas övertagande av Oasen skulle kommunen alltid betala lejonparten

---

av en platskostnad (exklusive direkt härledda kostnader för en klient, exempelvis livsmedelskostnader), oavsett om platsen utnyttjas eller inte. Således finns det klara ekonomiska incentiv att inte ha fler platser än absolut nödvändigt. Det skulle vara möjligt att meddela att kommunen inte har behov av någon plats och hoppas på att det finns en ledig plats ifall behov uppstår. Detta är den klart mest ekonomiskt fördelaktiga lösningen på kort sikt, men skulle kunna vara mycket problematiskt ifall alla platser är upptagna när behov uppstår. Med nuvarande dygnskostnader på Oasen skulle kommunen med en plats uppskattningsvis få en merkostnad om cirka 60 000 euro per år.

Ifall inte alla kommuner godkänner att Jomala kommun övertar Oasen och avtalsförslaget således förfaller har Jomala aviserat att kommunen på sikt kommer att gå ur Oasen och bygga ett eget äldreboende. Lumparlands kommuns förvaltning ser inget troligt scenario där Jomala kommun som största medlemskommun går ur samarbetet och Oasen efter det0 drivs problemfritt av återstående medlemskommuner.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar godkänna avtalen med Jomala kommun enligt Bilaga A – Ks § 47 och meddelar att Lumparlands kommun har behov av att köpa en plats.

---

48 § Matsedlar i infobladet (Dnr: 48/2025)

Ks § 34/19.3.2025

Kommunens infoblad innehåller för närvarande matlistor för daghemmet, skolan och äldreboendet Kapellhagen. Dessa matlistor är dock redan tillgängliga på andra sätt:

- På daghemmet och Kapellhagen anslås listorna på plats.
- För skolans del finns den i lärportalen.
- Ingen har hittills kontaktat köket för att beställa måltider utifrån infobladets matlistor.

Eftersom matlistorna redan är lättillgängliga för berörda och inte används av allmänheten i infobladet, föreslås att de tas bort från framtida utgåvor av infobladet. Detta minskar onödig administration.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att matlistorna inte längre ska publiceras i kommunens infoblad.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Ks § 48/29.4.2025

Kommunen har nyligen beslutat att inte längre inkludera matsedeln i det tryckta infoblad som distribueras till alla hushåll i Lumparland. Beslutet har föranlett synpunkter från Kapellhagens serviceboende som anser att detta försvårar tillgången till information för äldre personer som inte använder digitala verktyg.

En skrivelse har inkommit där det framförs att borttagandet av matsedeln i infobladet försvårar för pensionärer att veta vad som serveras och därmed kan påverka deras möjlighet att beställa matportioner. Det lyfts också fram att kommunen har ett ansvar för tillgänglighet och bör höra äldreomsorgens representanter innan beslut tas som påverkar deras verksamhet.

Följande synpunkter lyfts fram:

- Att matsedeln tas bort från infobladet försvårar för äldre att planera och beställa mat.
- Många pensionärer saknar tillgång till digitala lösningar.
- Kommunen har ett tillgänglighetsansvar.

-
- Det föreslås att beslutet omprövas och att äldreomsorgen hörs i frågan.

Kommunstyrelsen har beslutat att inte längre publicera matsedeln i det tryckta infobladet som skickas till alla hushåll, främst av ekonomiska skäl. Under mars månad var det endast fyra klienter i kommunen som fick matportioner genom äldreomsorgen. Trots det har tidigare omkring 180 exemplar av matsedeln tryckts och distribuerats, vilket innebär att resurser läggs på att sprida information som endast ett fåtal invånare faktiskt behöver.

Bedömningen är att detta inte är ekonomiskt försvarbart i nuläget. Samtidigt är det viktigt att de personer som faktiskt berörs av informationen får den på ett ändamålsenligt sätt. Kommunen behöver därför att säkerställa att de fyra aktuella klienterna och potentiella klienter enligt Kapellhagen fortsatt får matsedeln i pappersform, till exempel via hemservicen.

Beredningen instämmer i att synpunkter från äldreomsorgen bör beaktas vid förändringar som påverkar deras arbete. Därför föreslås att äldreomsorgens personal ges möjlighet att lämna synpunkter inför framtida beslut som rör informationsspridning till målgruppen.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att det inte är ekonomiskt försvarbart att fortsätta trycka och distribuera matsedeln till samtliga hushåll i kommunen.

Kommunstyrelsen beslutar vidare att matsedeln fortsättningsvis inte inkluderas i infobladet, men att äldreomsorgens klienter fortsatt ska få tillgång till matsedeln i lämpligt format.

Kommunstyrelsen överlåter åt förvaltningen att i samråd med Kapellhagen ta fram ett alternativt sätt att sprida informationen till berörda.

---

49 § Upphandling av skolskjutsar 2025–2026 (Dnr: 60/2024)

Ks § 49/29.4.2025

Utbildningschefens beredning

Enligt kommunens utbildningsstadga ska elever som har två kilometer eller längre till skolan få skolskjuts ordnad och bekostad av kommunen. Skolskjutsarna regleras i ett flertal dokument, främst i trafiksäkerhetslagstiftningen och i skolskjutsförordning som är riktade till bussbolag och trafikidkare samt Lumparlands skolskjutsinstruktion. Instruktionen är tänkt att ingå som bilaga vid upphandling av skolskjutsar. Vidare har ett utkast till anbudshandlingar och skolskjutsavtal uppgjorts för läsåret 2025–2026, se bilaga:

- Bilaga A – Ks § 49

Anbudshandlingar för upphandling av skolskjutsar för skolbarn bosatta i Lumparland och som går i Lumparlands skola har uppgjorts. Skolbarn som bor längre än två km från skolan äger rätt till skolskjuts. 8 elever är berättigade till skolskjuts och eleverna är fördelade på 10 linjer. Anbudstävlingen pågår under tiden 6.5-20.5.2025. Anbudstävlingen publiceras i en upphandlingsannons i lokala tidningar på Åland 6.5.2025. Anbudshandlingarna erhålls från förbundskansliets hemsida www.saud.ax under fliken upphandlingar.

Utbildningschefen förordar

Kommunstyrelsen beslutar upphandla skolskjutsarna till och från Lumparlands skola läsåret 2025–2026 i enlighet med bilagda anbudshandlingar.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar fastställa instruktion för skolskjuts till/från Lumparlands skola samt uppsamlingsplatserna enligt Bilaga A – Ks § 49.

Kommunstyrelsen beslutar vidare upphandla skolskjutsarna till och från Lumparlands skola läsåret 2025–2026 enligt Bilaga A – Ks § 49.

---

50 § Kontaktperson för Medis (Dnr: 66/2025)

Ks § 50/29.4.2025

Enligt det nya samarbetsavtalet för Medis ska kommunen utse en kontaktperson, som planerar Mediskurser i kommunen och fungerar som en samarbetslänk mellan kommunen och Medis. Medis önskar därför att kommunen under våren utser den person som ska vara kommunens kontaktperson till Medis från 1.8.2025.

Enligt tjänstebeskrivningen för bibliotekssekreteraren är denne kontaktperson för Medis.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar meddela att bibliotekssekreterare Gunilla Nyholm är Lumparlands kommuns kontaktperson för Medis.

---

51 § Utredning av en gemensam kostserviceenhet i Lumparlands kommun (Dnr: 36/2025)

Ks § 18/26.2.2025

Lumparlands kommun har för närvarande tre separata kök: ett i skolan, ett på Kapellhagen och ett på daghemmet. I skolköket arbetar en kock på 100 % och ett köksbiträde på cirka 26 % (som också jobbar som städare övriga timmar), medan Kapellhagens kök har en kock på 80 % som arbetar dagtid och vissa helger. Skolköket är inte öppet på helger och ingen personal arbetar där under dessa dagar. Därutöver finns köket på daghemmet som dock inte har någon kock utan ett kombinerat köksbiträde/städare som också kan göra inhopp i barngruppen.

I dagsläget har dessa kök olika förmän: skolföreståndaren ansvarar för skolköket medan ledande närvårdaren ansvarar för äldreboendets kök. Daghemsföreståndare ansvarar i sin tur för daghemmet kök. Schemalaggningen sköts individuellt utan krav på att använda varandras resurser vid behov av vikarier. Inför sommaren förekommer dock samplanering så att befintlig personal kan vikariera varandra. Kocken på äldreboendet har också hoppat in i skolans kök vissa gånger när denne inte varit schemalagd på äldreboendet.

Det finns ett uppdrag i budget 2025 att en gemensam kostserviceenhet ska utredas under 2025. Utredningen är möjlig först nu eftersom köksansvarig på äldreboendet tidigare hade vårdarbete i sina arbetsuppgifter.

Syftet med utredningen är att undersöka möjligheterna och konsekvenserna av att skapa en gemensam kostserviceenhet. Målet är att förbättra resursutnyttjandet, öka flexibiliteten vid vikariebehov och eventuellt uppnå ekonomiska och organisatoriska fördelar.

Nulägesanalys

Personalresurser

Skolkök: 1 kock (100 %) och 1 köksbiträde (26 %) som också arbetar som städare i skolan och biblioteket.

Äldreboendets kök: 1 kock (80 %)

Daghemmets kök: 1 köksbiträde/städare (100 %) som också kan göra inhopp i barngruppen.

Arbetstider: Skolköket är öppet endast på vardagar, äldreboendets kök är öppet alla dagar med viss helgbemanning. Daghemmets kök är öppet endast på vardagar.

Ansvarsfördelning

Skolkök: Skolföreståndaren har helhetsansvaret. Ansvarig kock har ansvar för inköp och tillagning av kost. Ansvarig kock har rätt att fördela arbete till köksbiträdet.

Äldreboendets kök: Ledande närvårdaren har helhetsansvaret. Kocken ansvarar för inköp och tillagning av kost

Daghemmets kök: Daghemsföreståndare har helhetsansvaret. Köksbiträdet ansvarar för inköp och tillagning av kost.

Schemaläggning och vikariehantering: Sköts individuellt utan krav på samordning.

Arbetsuppgifter

Skolkök: Lagar på vardagar mat till skolans elever, lärare, daghemmets lunch och Kapellhagens lunch.

Äldreboendets kök: Hämtar på vardagar mat från skolköket för servering på äldreboendet samt transport till hemserviceklienter. Ansvarar för att mat finns till kvällsmålet samt på helger.

Daghemmets kök: Hämtar på vardagar mat från skolköket för servering på daghemmet. Ansvarar för att mellanmål serveras.

Ekonomi

Personalkostnader hanteras separat för varje enhet. Inköp och driftkostnader hanteras också separat.

Logistik och samordning

För närvarande sker ingen schemalagd personaldelning mellan köken. Mattransporter mellan köken förekommer regelbundet.

Möjliga organisationsmodeller

Centraliserad modell

- En gemensam kökschef leder all kökspersonal och ansvarar för schemaläggning samt resursfördelning.
- Personal kan schemaläggas flexibelt mellan de tre köken.
- Samordnade inköp och planering.

Fördelar:

-
- Effektivare resursutnyttjande.
  - Minskade kostnader genom samordnade inköp och personalplanering.
  - Enhetlig kvalitet och rutiner.
  - Bättre täckning vid sjukdom och ledighet.

Nackdelar:

- Kräver omorganisation och förändrat ansvar.
- Risk för minskad lokal anpassning av menyer och arbetssätt.
- Personal kan behöva arbeta på flera arbetsplatser.

Decentraliserad modell

- Köken behåller viss självständighet men samordnar scheman och vikariehantering.
- Ledningen förblir delad men har regelbundna samråd.

Fördelar:

- Bibehållen lokal kontroll över verksamheten.
- Viss flexibilitet i samordning vid vikariebehov.
- Mindre organisatorisk förändring än i en centraliserad modell.

Nackdelar:

- Mindre effektivt resursutnyttjande än en centraliserad modell.
- Fortsatt viss dubbeladministration.
- Begränsade möjligheter till kostnadsbesparingar genom samordning.

Hybridmodell

- Administrativa uppgifter och vikarieplanering samordnas, medan den dagliga driften sköts lokalt.

Fördelar:

- Kombination av central styrning och lokal flexibilitet.
- Möjlighet till samordnade inköp och vissa kostnadsbesparingar.
- Minskad administration jämfört med decentraliserad modell.

Nackdelar:

- Kräver tydliga gränser mellan central och lokal ansvarsfördelning.
- Risk för att beslut tar längre tid vid behov av samråd.
- Kan bli svårt att uppnå full effekt av effektiviseringar.

Autonom modell

- Köken har total autonomi vad gäller schemaläggning och inköp av mat till den del skolans kök inte sköter matlagningen.

Fördelar:

- Full kontroll över arbetsflöden och inköp.
- Stor flexibilitet att anpassa verksamheten efter lokala behov.
- Ingen organisatorisk omställning krävs.

Nackdelar:

- Ineffektivt resursutnyttjande.
- Ingen möjlighet till samordningsfördelar.
- Risk för högre kostnader på grund av separata inköp och vikariehantering.

Konsekvensanalys av en mer centraliserad modell

Ekonomiska konsekvenser

- En jämförelse mellan nuvarande kostnader och förväntade besparingar är svår att göra, men skulle kunna göras genom en utvärdering som sker efter ett års pilotförsök.

Personalpåverkan

- Ökad flexibilitet kan innebära förändrade arbetstider och arbetsplats.
- Möjlighet till mer varierade arbetsuppgifter.

Servicekvalitet

- Matkvalitén kan påverkas av en centraliserad modell.

Juridiska och avtalsmässiga aspekter

- Arbetsrättsliga aspekter och avtal behöver granskas.

Sammanfattning

Alla modeller har sina för- och nackdelar. För närvarande är enheterna helt separata med eget personalansvar, egna inköp och egen vikariehantering. Således har kommunen nära nog en autonom modell.

Bedömningen i detta skede är att den nuvarande modellen inte är den optimala, men att ha en helt centraliserad modell inte nödvändigtvis är den bästa.

Ett steg för att närmare utreda de olika alternativen är att kartlägga hur köken arbetar i nuläget och se vilka samordningsvinster som skulle kunna göras utan

---

en större omorganisation där en viss autonomi kan bibehållas. Ett formulär tas fram för att kartlägga arbetsdagen för kökspersonalen i skolköket, äldreboendets kök samt daghemmets kök. Informationen hjälper till att förstå skillnader och likheter i arbetsflöden och arbetsuppgifter inför en eventuell samordning.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att kartlägga samtliga nuvarande arbetsrutiner och arbetsflöden för att skapa sig en bild av vilka samordningsvinster som skulle vara möjliga mellan kommunens olika kök. En helt centraliserad kostserviceenhet utesluts inte i detta skede, men målsättningen är att hitta en optimal modell som ligger någonstans på skalan mellan total autonomi och total centralisering.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Ks § 30/19.3.2025

Enligt kommunstyrelsens beslut har fokus legat på potentiella samordningsvinster personalmässigt. Eventuell gemensam livsmedelsbudget utreds närmare under våren.

Samtlig personal har inkommit med information om sina nuvarande arbetsrutiner. Tyngdpunkten ligger på att hitta samordningsvinster mellan skolans kök och Kapellhagens kök, särskilt vid frånvaro för någon av dem. Daghemmets kök har lämnats utanför eftersom köksbiträdet där också jobbar som städare samt hoppar in i barngruppen, varför det inte är praktiskt möjligt att ha den personen i åtanke i nedanstående analys. Dock utesluts det köket inte från närmare utredning vad gäller att ha en gemensam livsmedelsbudget.

I Lumparlands kommun finns två kockar: en skolkock som arbetar 100 % och en kock vid Kapellhagen som arbetar 80 %. Skolkocken ansvarar för matlagning till skolan, daghemmet och lunch till Kapellhagen, medan Kapellhagens kock ansvarar för övrig matlagning och servering vid Kapellhagen. Om någon av dem är frånvarande uppstår ett resursbortfall, vilket påverkar både matlagning och servering.

För att säkerställa en fungerande måltidsservice vid både skolan och Kapellhagen vid frånvaro, föreslås en lösning som skiljer mellan kortvarig och långvarig frånvaro.

Kortvarig oplanerad frånvaro

En vikarie tas in så snart som möjligt för att täcka upp den frånvarande kocken.

Om en vikarie inte omedelbart finns tillgänglig:

Personal på Kapellhagen kan transportera mat till Kapellhagen, där personalen sköter serveringen.

I första hand flyttas köksbiträdet i skolan över till att arbeta som kock i skolköket. I andra hand skulle eventuellt Kapellhagens kock kunna börja tidigare för att hinna laga skolans, Kapellhagens och daghemmets mat, men då behövs en vikarie eller annan personal för planering av middagsserveringen vid Kapellhagen.

Hygienkraven gör det opraktiskt att låta vårdpersonal på Kapellhagen hoppa in i köket, då de måste byta om fram och tillbaka. Det kan också nämnas att det är dyrare att ha närvårdare i köket än att ta in en utbildad kock.

Längre planerad frånvaro

Semestrarna planeras omlott så att minst en kock alltid är på plats.

Vid Kapellhagens kocks semester:

- Skolkocken lagar och personalen på Kapellhagen transporterar maten till Kapellhagen.
- Kapellhagens personal sköter serveringen.

Vid skolkockens semester:

- Kapellhagens kock planerar sin arbetstid för att hinna laga all mat och transportera till Kapellhagen.
- Kapellhagens personal sköter serveringen.

Köksbitrådets arbetsuppgifter justeras för att avlasta kocken, dock inte under en del av sommaren då storstädning av skolan sker.

För att minska arbetsbelastningen under semestertider behöver personalen planera matsedeln utifrån att en kock kommer att vara ensam under en period. Detta kan innebära enklare rätter eller förberedelser i förväg. Det kan också vara motiverat att Kapellhagens kock arbetar 100 procent under skolkockens frånvaro. Det är väsentligt att tänka på att när en kock är borta saknar kommunen omedelbart en resurs på 1,00 eller 0,80, vilket oundvikligen skapar friktion i verksamheten om ingen vikarie tas in. Detta är särskilt påtagligt vid kortare oplanerad frånvaro då verksamheten inte kunnat planera för frånvaron samt att detta ofta sker under den tid då det är elever och barn i skolan. Under sommaren när en kock är borta är det inga elever i skolan och daghemmet är oftast stängt under juli månad. Med anledning av detta torde arbetsbelastningen för den kvarvarande kocken inte vara lika betungande under denna period.

Att ta in en vikarie vid kortvarig frånvaro säkerställer att arbetsbelastningen inte blir för hög på den kvarvarande kocken och att matlagningen kan fortgå som vanligt. Genom att planera semestrarna omlott undviks situationer där båda kockarna är borta samtidigt, vilket minimerar risken för driftstörningar. Planerad matlagning inför semestern minskar behovet av akuta lösningar och underlättar arbetet för den kock som är kvar. Att justera köksbitrådets arbetsuppgifter vid behov skapar extra flexibilitet och avlastning utan att påverka den ordinarie verksamheten för mycket.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå följande upplägg vad gäller frånvaro för någon av kockarna:

1. Vid kortvarig oplanerad frånvaro tas en vikarie in så snart som möjligt. Vid skolkockens frånvaro går köksbitrådet in som kock.
2. Vid längre planerad frånvaro planeras semestrarna så att minst en kock alltid är på plats.
3. Vid Kapellhagens kocks semester ansvarar skolans kök för att laga mat till Kapellhagen (lunch samt förbereda middagsmat, inkluderat helg), men Kapellhagens personal sköter transport och servering.
4. Vid skolkockens semester planerar Kapellhagens kock sin arbetsdag för att hinna laga all mat och transportera den till Kapellhagen (om denne väljer att arbeta i skolans kök), där personalen sköter serveringen. Under sommarsemestern torde Kapellhagens kock kunna stanna kvar på Kapellhagen under serveringen.
5. Skolans köksbitrådes arbetsuppgifter justeras vid behov för att avlasta kocken under längre frånvaro.
6. Kockarna planerar matsedeln inför semestertider för att minimera arbetsbelastningen under perioder då endast en kock är på plats.

Förslaget skickas ut till enheterna för synpunkter och eventuella andra förslag. Dessa behöver vara kommundirektören tillhanda senast 17.4.2025.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt föreslå följande upplägg vad gäller frånvaro för någon av kockarna:

1. Vid kortvarig oplanerad frånvaro för Kapellhagens kock ansvarar skolans kock för att laga mat till skolan, daghemmet och Kapellhagen tillreds, inklusive middag. Vid kocken i skolans frånvaro överförs köksbitrådet i det inledande skedet (dag 1) till kock i skolan. Kapellhagens personal sköter transport och servering på Kapellhagen. Vid den fortsatta frånvaron blir Kapellhagens kock ansvarig för att laga mat till skolan, daghemmet och Kapellhagen tillreds, inklusive middag. Kapellhagens personal sköter transport och servering på Kapellhagen. En vikarie får endast anställas om resursplanering inte går att lösa internt.
2. Vid längre planerad frånvaro planeras semestrarna så att minst en kock alltid är på plats.

3. Vid Kapellhagens kocks semester ansvarar skolans kök för att laga mat till Kapellhagen (lunch samt förbereda middagsmat, inkluderat helg), men Kapellhagens personal sköter transport och servering.
4. Vid skolkockens semester planerar Kapellhagens kock sin arbetsdag för att hinna laga all mat och transportera den till Kapellhagen (om denne väljer att arbeta i skolans kök), där personalen sköter serveringen. Under sommarsemestern torde Kapellhagens kock kunna stanna kvar på Kapellhagen under serveringen.
5. Skolans köksbiträdes arbetsuppgifter justeras vid behov för att avlasta kocken under längre frånvaro.
6. Kockarna planerar matsedeln inför semestertider för att minimera arbetsbelastningen under perioder då endast en kock är på plats.
7. Upplägget utvärderas innan sommaren 2026.

Förslaget skickas ut till enheterna för synpunkter och eventuella andra förslag. Dessa behöver vara kommundirektören tillhanda senast 17.4.2025.

Ks § 51/29.4.2025

Kommunstyrelsen har beslutat om ett upplägg för hur kommunen ska hantera frånvaro bland kockarna vid skolan och Kapellhagen som skickats till enheterna för synpunkter. Beslutet inkluderar att skolans kock och Kapellhagens kock täcker upp för varandra i första hand, med vikarieinsats endast som sista utväg. Synpunkter från Kapellhagen har inkommit med anledning av beslutet, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 51

Enligt inkomna synpunkter från Kapellhagen uttrycks oro för:

- Ökad arbetsbörda för vårdpersonalen vid servering och transport av mat.
- Begränsad flexibilitet i personalresurser, särskilt vid helger och middagsservering.
- Svårigheter att planera arbetsdagar när den ordinarie kocken inte är på plats.
- Risk att kvaliteten i måltidsservicen påverkas negativt om personal med andra huvuduppgifter måste prioritera köksarbete.

Kommunstyrelsens beslut syftar till att undvika externa kostnader för vikarier, men bygger samtidigt på att befintlig personal kan omfördela sin arbetsinsats. Kapellhagens personal lyfter fram att detta är svårt att genomföra i praktiken utan att det påverkar deras kärnupdrag, nämligen vård och omsorg. Särskilt kvällar och helger är sårbara tider då bemanningen redan är begränsad.

Vidare framhålls att logistiken kring transport och servering förutsätter planering och tillgänglig arbetskraft, vilket kan vara svårt att säkerställa vid kortvarig frånvaro. Hygienkrav och ansvarsområden i köket kan också innebära att vårdpersonal måste byta arbetskläder och lämna sina primära arbetsuppgifter.

Frågan uppstår därför varför kommunen i första hand ska flytta en kock från en fungerande enhet till en annan och samtidigt överlåta köksuppgifter till vårdpersonal, istället för att hantera frånvaron där den faktiskt uppstår. Detta är särskilt kännbart på Kapellhagen, där kocken är ensam i köket och där det inte finns ett köksbiträde tillgängligt, till skillnad från i skolan. När Kapellhagens kock flyttas till skolan uppstår ett omedelbart manfall i köket som då måste täckas upp av närvårdare, vilket påverkar både arbetsmiljö och kvaliteten i omsorgen.

Med anledning av inkomna synpunkter från Kapellhagen på tidigare beslut gällande hur frånvaro bland kommunens kockar ska hanteras, har en reviderad modell tagits fram. Målet är att skapa ett hållbart och praktiskt fungerande upplägg som inte belastar vårdpersonal med köksuppgifter och samtidigt säkerställer kontinuitet i måltidsservicen.

Förslag till nytt upplägg:

Vid kortvarig oplanerad frånvaro (1–5 dagar):

- Frånvaron hanteras i första hand av den enhet där frånvaron uppstår.
- En vikarie tas enbart in om uppgifterna inte kan lösas internt.
- Den andra kocken flyttas inte till den enheten för att undvika resursbrist i båda köken.

Vid längre planerad frånvaro (t.ex. sommaresemester):

- Semestrarna planeras omlott så att minst en kock är i arbete.
- Matsedeln planeras i förväg med fokus på enklare och förberedbara rätter.
- Mat till båda enheter kan tillagas centralt (i skolköket) och transporteras till Kapellhagen.
- Kapellhagens personal ansvarar för uppvärmning och servering.

Vid längre oplanerad frånvaro (t.ex. sjukskrivning > 1 vecka):

- En vikarie tas in så snart som möjligt.
- Den kvarvarande kocken och/eller köksbiträdet kan behöva justera arbetstiden, men inget kök kan ta hela ansvaret för alla verksamheter.

Stödresurser:

-
- Köksbitrådets uppgifter justeras vid behov för att ge stöd.
  - En beredskapslista med tänkbara vikarier upprättas och hålls aktuell.

Kapellhagens förutsättningar:

- Kapellhagens kock flyttas inte till skolköket utan att ersättare först är säkrad.
- Vårdpersonal ska inte regelmässigt behöva ta över köksuppgifter på grund av hygienkrav och befogenheter.

Kommunikation och uppföljning:

- Klara instruktioner och ansvarsfördelning kommuniceras till berörda enheter.
- Första uppföljningen sker hösten 2025.
- Slututvärdering görs inför sommaren 2026.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen godkänner det nya upplägget för hantering av kockarnas frånvaro enligt ovanstående punkter och uppdrar åt kommundirektören att implementera modellen i samråd med berörda enheter.

---

52 § Ändringar i plan- och bygglagen för landskapet Åland (Dnr: 58/2025)

Ks § 52/29.4.2025

Ålands landskapsregering har påbörjat arbetet med en lagstiftningspromemoria gällande plan- och bygglagen (2008:102) för landskapet Åland och begär kommunernas åsikter om de föreslagna ändringarna för att kunna ta dem i beaktande i det fortsatta arbetet. Förfrågan och förslag till ändringar, enligt bilaga:

- Bilaga A - Ks § 52

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar delegera rätten att avge utlåtande till byggnads- och miljönämnden.

---

53 § Förfrågan från Folkhälsan på Åland r.f. om sponsorering för att anordna en alkohol- och drogfri skolavslutning (Dnr: 75/2025)

Ks § 53/29.4.2025

Folkhälsan på Åland r.f. har inkommit med en förfrågan till Lumparlands kommun om att vara med och sponsora anordnandet av en alkohol- och drogfri skolavslutning benämnd Schools out Festival 2025. Planen med evenemanget är att erbjuda aktiviteter i en alkohol- och drogfri miljö. Lumparlands kommun har inga specifika budgeterade medel för detta. En möjlighet är att kommunstyrelsen använder sig av dispositionsmedel för att eventuellt vara med och sponsora evenemanget. Det kan nämnas att kommunen i sina principer för föreningsbidrag har som regel att endast ge bidrag till föreningar med Lumparland som hemkommun, vilket Folkhälsan på Åland r.f. i det här fallet kan klassas som eftersom föreningen har en filial i kommunen även om det inte specifikt är filialen som ansöker om sponsoreringen. Totalt beräknas evenemanget kosta 10 000 euro. De senaste två åren har det varit 640 respektive 620 unika besökare. Förfrågan, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 53

Kommunen har tidigare sponsorerat evenemanget med 5 euro per högstadiellev skriven i Lumparland.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att inte sponsora det av Folkhälsan r.f. planerade evenemanget School's Out Festival 2025 med hänvisning till rådande ekonomiska situation.

---

54 § Samarbetsdiskussioner med Mariehamns stad (Dnr: 79/2025)

Ks § 54/29.4.2025

Lumparlands kommun har med Mariehamns stad under vintern och våren informellt diskuterat möjligheterna till framtida samarbeten. Ett formellt möte hölls dock slutligen 22.4.2025. Deltagande på mötet var respektives kommuns fullmäktigeordförande, styrelseordförande och kommun/stadsdirektör.

Under mötet diskuterades inga konkreta förslag utan det fördes en öppen diskussion inom vilka vilka sektorer man eventuellt skulle kunna samarbeta. Mötet kom överens ifall vilja finns hos båda parterna att formalisera samarbetsdiskussionerna genom att tillsätta en så kallad samarbetskommitté. En sådan kommitté skulle diskutera mer konkret vilka potentiella samarbeten som kan vara intressant och med hjälp av tjänstemän ta fram förslag till samarbeten kommunerna emellan. Kommittén skulle dock bli hjälpt av att förtroendevalda inför tillsättandet av kommittén ger den färdkost vad målsättningen med kommittén och eventuella samarbeten skulle kunna vara. Exempel på mycket övergripande målsättningar som har relevans för Lumparlands kommun kan vara kostnadsinbesparingar och gemensam resursanvändning (personal, infrastruktur, IT-system).

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar utse medlemmar till en samarbetskommitté med Mariehamns stad och samtidigt ge vägbkost vad kommittén för Lumparlands del ska ha som målsättning och inväntar sedan ett likaledes beslut från Mariehamns stad.

---

55 § Ansökan om utmärkelsetecken (Dnr: 53/2025)

Ks § 54/29.4.2025

Statens ämbetsverk på Åland ber om förslag på personer förtjänta av de utmärkelsetecken som republikens president beviljar på Självständighetsdagen 6.12.2025. Förslag ska vara Statens ämbetsverk på Åland tillhanda senast 9.5.2025.

Förslag ska vara sådan person som utfört ett förtjänstfullt och långvarigt arbete (minst 10 år) inom sitt yrkesområde som anställd eller som förtroendevald inom den offentliga sektorn. Den primära utgångspunkten är de personliga meriterna som ska ligga över genomsnittsnivån och som personen i fråga ska ha gett bevis på genom yrkesskicklighet eller i betydande samhällliga uppgifter. Enbart tjänste- eller anställningsår är inte en tillräcklig grund. En förutsättning är ett gott rykte och en vilja att ta emot utmärkelsetecknet.

Utmärkelsetecken ska inte föreslås för personer som under föregående sjuårsperiod har fått ett utmärkelsetecken förlänat av republikens president. Förslag på person bör inte vara sådan som under året utnämns till en ny tjänst eller tilldelats nya uppgifter. Det är också att rekommendera att ordensförslaget görs då personen ännu är i det yrkesverksamma livet.

Förslagsställaren förbinder sig att för ordensförslag av högre rang betala lösenavgift för den föreslagnes del.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå person eller personer som förtjänta till utmärkelsetecken som republikens president beviljar på självständighetsdagen 6.12.2025. Eventuell särskild motivering tas fram av lämplig person och kommundirektören befullmäktigas att underteckna och inlämna förslaget.

---

56 § Sammanträdet avslutande

Sammanträdet avslutades kl. XX.XX.

Budgetuppföljning Mars 2025

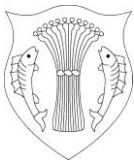
Lumparlands kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning.....	2
2. Resultat.....	3
2.1. Verksamhetens intäkter.....	4
2.2. Verksamhetens kostnader	4
2.3. Personalkostnader	4
3. Finansiering.....	5
3.1. Skatteinkomster.....	6
3.2. Landskapsandelar	6
3.3. Kassamedel	6
4. Investeringar	8
5. Centralförvaltningen.....	9
5.1. Kommentar	9
6. De gemensamma lantbruksnämnden.....	10
6.1. Kommentar	10
7. Samordnad socialtjänst.....	11
7.1. Kommentar	11
8. Äldreomsorgsförvaltningen	12
8.1. Kommentar	12
9. Bildningsförvaltningen.....	13
9.1. Kommentar	13
10. Kultur- och fritidsförvaltningen	14
10.1. Kommentar.....	14
11. byggnads- och miljönämnden.....	15
11.1. Kommentar.....	15
12. Tekniska förvaltningen.....	16
12.1. Kommentar.....	16
13. Den gemensamma räddningsnämnden.....	18
13.1. Kommentar.....	18

1. INLEDNING

Detta är den första budgetuppföljningen av tre för 2025. Budgetuppföljning sker efter mars, juli och oktober månad. Anledningen till att uppföljningen görs efter juli istället för efter hälften av budgetåret i juni är att kommunstyrelsen ska få så långt gången redovisning av budgetutfallet som möjligt vid sitt första sammanträde efter sommaruppehållet.

Budgetuppföljningen är i 2. Resultat och 3. Finansiering uppgjord så att totala budgetmedel redovisas samt den mängd budgetmedel som varit till förfogande för perioden. Vad som varit till förfogande är den totala budgetsumman uppdelad månadsvis. Därtill visas förbrukningen i procent och vad förbrukningsprocenten var föregående år vid samma tidpunkt.

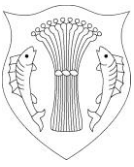
I respektive resultatenhets budgetuppföljning visas totala budgetmedel samt den mängd som varit till förfogande för perioden. Därtill visas förbrukningen i procent. Idealförbrukning per mars månad är 25 procent. Slutligen visas även jämförelsetal mot året innan.

Det som är värt att nämnas är att kommunen under perioden erhållit 280 000 euro i likviditetsstöd, vilket kraftigt påverkar resultatet och finansieringsanalysen genom att landskapsandelarna är långt över budgeten för perioden. Förvaltningarnas budgetuppföljningar påverkas inte.

2. RESULTAT

Resultaträkning exkl. avskrivningar	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning %	Förbrukning föregående år
⊕ C10 Driftshushållning					
⊖ A3000 RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN					
⊖ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER					
⊖ A3120 Försäljningsintäkter					
⊕ A3130 Försäljningsintäkter av affärsverksamhet	131 821,00	32 955,25	14 062,12	11%	19%
⊕ A3150 Ersättningar av kommuner och samkommuner	141 149,00	35 287,25	36 085,50	26%	14%
A3120 Försäljningsintäkter Summa	272 970,00	68 242,50	50 147,62	18%	14%
⊕ A3170 Avgiftsintäkter	96 250,00	24 062,50	25 141,26	26%	32%
⊕ A3240 Understöd och bidrag			1 213,00		
⊕ A3250 Övriga verksamhetsintäkter	185 523,00	46 380,75	49 627,23	27%	14%
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER Summa	554 743,00	138 685,75	126 129,11	23%	19%
⊖ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER					
⊕ A4110 Personalkostnader	-1 555 090,70	-388 772,68	-352 466,83	23%	22%
⊕ A4170 Köp av tjänster	-1 334 068,98	-333 517,25	-286 781,09	21%	24%
⊕ A4200 Material, förnödenheter och varor	-271 452,40	-67 863,10	-52 278,34	19%	25%
⊕ A4230 Understöd	-57 545,00	-14 386,25	-9 903,17	17%	17%
⊕ A4270 Övriga verksamhetskostnader	-28 364,10	-7 091,03	-8 236,55	29%	28%
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER Summa	-3 246 521,18	-811 630,30	-709 665,98	22%	23%
⊖ A5100 SKATTEINKOMSTER					
⊕ 5000 Kommunal inkomstskatt	1 456 000,00	364 000,00	424 253,87	29%	31%
⊕ 5100 Fastighetsskatt	84 000,00	21 000,00	4 866,11	6%	6%
⊕ 5200 Andel av samfundsskatt	44 000,00	11 000,00	17 645,81	40%	37%
⊕ 5300 Källskatt	8 000,00	2 000,00	4 633,66	58%	60%
A5100 SKATTEINKOMSTER Summa	1 592 000,00	398 000,00	451 399,45	28%	30%
⊖ A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER					
⊕ 5601 Landskapsandel barnomsorg	47 295,00	11 823,75	11 823,87	0,25	25%
⊕ 5602 Landskapsandel äldreomsorg	85 489,00	21 372,25	21 372,36	0,25	25%
⊕ 5604 Landskapsandel träningsundervisningen					25%
⊕ 5700 Landskapsandel för grundskola	221 699,00	55 424,75	55 424,79	25%	25%
⊕ 5716 Landskapsandelar för kultur	6 596,00	1 649,00	1 648,92	25%	25%
⊕ 5800 Finansieringsunderstöd	266 670,00	66 667,50	280 000,00	1,05	
⊕ 5900 Skattekomplettering	316 119,00	79 029,75	79 934,19	25%	25%
⊕ 5912 Kompensation för resekostnadsavdrag	38 395,00	9 598,75			
⊕ 5913 Kompensation för grundavdrag	44 895,00	11 223,75			
⊕ 5914 Kompensation för samf. skatteint.	21 440,00	5 360,00	9 504,00	0,44	24%
⊕ 5915 kompensation för förlust av skatteintäkter på grund av vissa avdrag			28 631,97		
A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER Summa	1 048 598,00	262 149,50	488 340,10	47%	25%
⊖ A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER					
⊕ A6110 Ränteintäkter	7 000,00	1 750,00			
⊕ A6120 Övriga finansiella intäkter			3,42		
⊕ A6130 Räntekostnader	-137 487,98	-34 372,00	-24 690,72	18%	14%
⊕ A6140 Övriga finansiella kostnader	-2 210,00	-552,50	-2 130,84	96%	5%
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER Summa	-132 697,98	-33 174,50	-26 818,14	20%	14%
A3000 RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Summa	-183 878,16	-45 969,54	329 384,54	-179%	-7%
C10 Driftshushållning Summa	-183 878,16	-45 969,54	329 384,54	-179%	-7%
Totalsumma	-183 878,16	-45 969,54	329 384,54	-179%	-7%

2.1. Verksamhetens intäkter

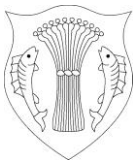
Intäkterna är något lägre än budgeterat, vilket i hög utsträckning beror på att alla fritidshus i kommunen faktureras vatten och avlopp årsvis efter sommaren

2.2. Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader är något under budgeten, vilket främst beror på lägre personalkostnader samt köp av kommunalförbund vilken bör jämna ut sig under året.

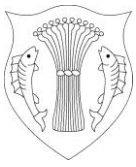
2.3. Personalkostnader

Personalkostnader är något lägre än budgeten, vilket beror semesterpenning betalas ut i juni samt att arvoden för förtroendevalda betalas ut i december. Den procentuella förbrukningen är lika som föregående år.

3. FINANSIERING

Finansiering	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning %	Förbrukning föregående år
9000 Finansiering					
5000 Kommunal inkomstskatt	1 456 000,00	364 000,00	424 253,87	29%	31%
5100 Fastighetskatt	84 000,00	21 000,00	4 866,11	6%	6%
5200 Andel av samfundsskatt	44 000,00	11 000,00	17 645,81	40%	37%
5300 Källskatt	8 000,00	2 000,00	4 633,66	58%	60%
5601 Landskapsandel barnomsorg	47 295,00	11 823,75	11 823,87	25,00%	25%
5602 Landskapsandel äldreomsorg	85 489,00	21 372,25	21 372,36	25,00%	25%
5604 Landskapsandel träningsundervisningen					25%
5700 Landskapsandel för grundskola	221 699,00	55 424,75	55 424,79	25%	25%
5716 Landskapsandelar för kultur	6 596,00	1 649,00	1 648,92	25%	25%
5800 Finansieringsunderstöd	266 670,00	66 667,50	280 000,00	105,00%	
5900 Skattekomplettering	316 119,00	79 029,75	79 934,19	25%	25%
5912 Kompensation för resekostnadsavdrag	38 395,00	9 598,75			
5913 Kompensation för grundavdrag	44 895,00	11 223,75			
5914 Kompensation för samf. skatteint.	21 440,00	5 360,00	9 504,00	44,33%	24%
5915 kompensation för förlust av skatteintäkter på grund av vissa avdrag			28 631,97		
▣ A6110 Ränteintäkter					
6030 Räntor på betalningsrörelsekonton	7 000,00	1 750,00			
A6110 Ränteintäkter Summa	7 000,00	1 750,00			
▣ A6120 Övriga finansiella intäkter					
6120 Räntor och förhöjningar på skatteredovisningar			3,42		
A6120 Övriga finansiella intäkter Summa			3,42		
▣ A6130 Räntekostnader					
6210 Räntekostnader för lån från landskapet	-7 827,00	-1 956,75	-46,01	1%	2%
6230 Räntekostnader för övriga lån	-129 660,98	-32 415,25	-24 644,71	19%	15%
A6130 Räntekostnader Summa	-137 487,98	-34 372,00	-24 690,72	18%	14%
▣ A6140 Övriga finansiella kostnader					
6320 Dröjsmålsräntor och förhöjningar			-1 799,83		
6350 Kreditprovisioner	-2 200,00	-550,00	-325,64	15%	5%
6380 Övriga finansieringskostnader	-10,00	-2,50			2%
A6140 Övriga finansiella kostnader Summa	-2 210,00	-552,50	-2 125,47	96%	5%
▣ A6150 Amorteringar					
6400 Amortering av landskapslån	-5 160,04	-1 290,01	-5 160,04	100%	13%
6401 Amortering av lån från inhemska banker	-48 926,36	-12 231,59			22%
A6150 Amorteringar Summa	-54 086,40	-13 521,60	-5 160,04	10%	19%
9000 Finansiering Summa	2 453 813,62	613 453,41	907 766,74	37%	30%
Totalsumma	2 453 813,62	613 453,41	907 766,74	37%	30%

3.1. Skatteinkomster

Skatteinkomster	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning %
A5100 SKATTEINKOMSTER				
5000 Kommunal inkomstskatt	1 456 000,00	364 000,00	424 253,87	29%
5100 Fastighetskatt	84 000,00	21 000,00	4 866,11	6%
5200 Andel av samfundsskatt	44 000,00	11 000,00	17 645,81	40%
5300 Källskatt	8 000,00	2 000,00	4 633,66	58%
A5100 SKATTEINKOMSTER Summa	1 592 000,00	398 000,00	451 399,45	28%
Totalsumma	1 592 000,00	398 000,00	451 399,45	28%

Inkomstskattens är över budgeten, vilket kan bero på att förvaltningen var konservativ i skatteprognos med anledning av de stora skatterättsliga förändringarna som kom under 2024 för år 2024 och 2023. Efter sommaren torde kommunen ha information om eventuella korrigeringar som kan komma under hösten.

3.2. Landskapsandelar

Landskapsandelar och kompensationer	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning %
A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER				
5601 Landskapsandel barnomsorg	47 295,00	11 823,75	11 823,87	25,00%
5602 Landskapsandel äldreomsorg	85 489,00	21 372,25	21 372,36	25,00%
5700 Landskapsandel för grundskola	221 699,00	55 424,75	55 424,79	25,00%
5716 Landskapsandelar för kultur	6 596,00	1 649,00	1 648,92	25,00%
5800 Finansieringsunderstöd	266 670,00	66 667,50	280 000,00	105,00%
5900 Skattekomplettering	316 119,00	79 029,75	79 934,19	25,29%
5912 Kompensation för resekostnadsavdrag	38 395,00	9 598,75		
5913 Kompensation för grundavdrag	44 895,00	11 223,75		
5914 Kompensation för samf. skatteint.	21 440,00	5 360,00	9 504,00	44,33%
5915 kompensation för förlust av skatteintäkter på grund av vissa avdrag			28 631,97	
A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER Summa	1 048 598,00	262 149,50	488 340,10	46,57%
Totalsumma	1 048 598,00	262 149,50	488 340,10	46,57%

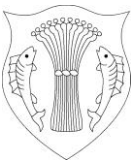
De ordinarie landskapsandelarna flyter in enligt plan. Förvaltningen har budgeterat kompensation för reseavdrag och grundavdrag som två separata poster, men de inflyter som en klumpsumma. Detta har resulterat i att det ser ut som kommunen inte fått kompensation i tabellen ovan, men detta redovisas under 5915 istället.

Likviditetstödet syns under 5800, vilket är mer än totalbudgeten för året eftersom kommunen förutsatte en snabbare handläggning av stödet än vad som skedde i praktiken. Eventuellt görs en tilläggsbudget till kommunfullmäktiges sammanträde i juni.

3.3. Kassamedel

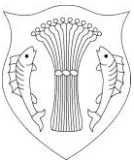
Kassamedel uppgick 31.3.2025 till 393 805,46 euro (67 150,06 euro vid årets början). Förra året samma tidpunkt uppgick kassamedel till 423 036,49 euro.

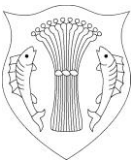
Lumparlands kommun

I sammanhanget ska nämnas att vid budgetuppföljningens författande ligger cirka 143 000 euro obetalt i leverantörsreskontran som till vissa delar förfallit. Behandlingen av dessa obetalda fakturor hanteras i ett annat ärende.

4.   INVESTERINGAR

Inga investeringar är genomförda. Implementeringen av ekonomisystemet är pausat tills en ny process för implementering tas fram av en arbetsgrupp bestående av Åda Ab, kommuner och Consilia Solutions Ab.

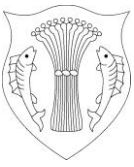

5. CENTRALFÖRVALTNINGEN

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning sprocent	Förbrukat föregående år	Förbrukningsprocent föregående år
⊕ C110 Val						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-356,80	-89,20	-25,20	7,06 %	-6 185,71	66,25%
C110 Val Summa	-356,80	-89,20	-25,20	7,06 %	-6 185,71	336,73%
⊕ C120 Allmän förvaltning						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÅKTER	4 927,00	1 231,75	63,74	1,29 %	-2 082,24	-62,16%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-275 141,58	-68 785,40	-67 070,01	24,38 %	-61 758,17	22,28%
C120 Allmän förvaltning Summa	-270 214,58	-67 553,65	-67 006,27	24,80 %	-63 840,41	23,32%
Totalsumma	-270 571,38	-67 642,85	-67 031,47	24,77 %	-70 026,12	25,41%

5.1. Kommentar

Inga avvikelser mot budgeten.

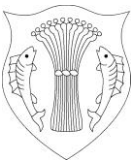

6. DE GEMENSAMMA LANTBRUKSNÄMNDEN

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljnin g	Förbrukat tom uppföljnin g	Förbruknings procent	Förbrukat föregående år	Förbruknings procent föregående år
⊕ 1210 Lantbruksnämnden						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	800,00	200,00	1 025,00	128,13 %	1 042,00	130,25%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-7 800,00	-1 950,00				
1210 Lantbruksnämnden Summa	-7 000,00	-1 750,00	1 025,00	-14,64 %	1 042,00	-9,63%
Totalsumma	-7 000,00	-1 750,00	1 025,00	-14,64 %	1 042,00	-9,63%

6.1. Kommentar

Inga avvikelser har rapporterats, dock är ersättningen från Livsmedelsverket för handläggning av lantbruksstöd något högre än budgeterat.

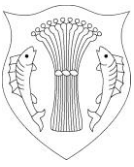

7. SAMORDNAD SOCIALTJÄNST

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning sprocnt	Förbrukat föregående år	Förbrukning sprocnt föregående år
⊕ C210 Socialförvaltning (övr. socialv.)						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-372 215,00	-93 053,75	-90 552,00	24,33 %	-88 314,00	26,57%
C210 Socialförvaltning (övr. socialv.) Summa	-372 215,00	-93 053,75	-90 552,00	24,33 %	-88 314,00	26,57%
Totalsumma	-372 215,00	-93 053,75	-90 552,00	24,33 %	-88 314,00	26,57%

7.1. Kommentar

Inga avvikelser har rapporterats.

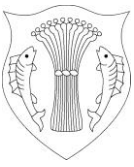

8. ÄLDREOMSORGSFÖRVALTNINGEN

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning sprocent	Förbrukat föregående år	Förbrukningsprocent föregående år
⊕ C230 Omsorg om äldre						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÅKTER	114 150,00	28 537,50	32 675,14	28,62 %	33 520,21	24,37%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 059 391,78	-264 847,95	-235 556,42	22,24 %	-230 951,11	23,94%
⊕ A6100 FINANSIELLA INTÅKTER OCH KOSTNADER			-5,37		-0,17	
C230 Omsorg om äldre Summa	-945 241,78	-236 310,45	-202 886,65	21,46 %	-197 431,07	23,87%
Totalsumma	-945 241,78	-236 310,45	-202 886,65	21,46 %	-197 431,07	23,87%

8.1. Kommentar

Inga avvikelser mot budgeten.

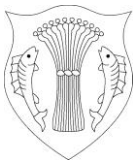

9. BILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbruknings procent	Förbrukat föregående år	Förbrukning sprocent föregående år
⊕ C220 Barnomsorg						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	66 400,00	16 600,00	8 364,56	12,60 %	18 820,38	28,78%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-341 844,62	-85 461,16	-74 048,73	21,66 %	-66 435,69	20,04%
C220 Barnomsorg Summa	-275 444,62	-68 861,16	-65 684,17	23,85 %	-47 615,31	17,89%
⊕ C320 Grundskola						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	92 349,00	23 087,25	23 384,22	25,32 %	183,21	0,30%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-707 887,10	-176 971,78	-112 519,52	15,90 %	-156 711,61	22,19%
C320 Grundskola Summa	-615 538,10	-153 884,53	-89 135,30	14,48 %	-156 528,40	24,26%
Totalsumma	-890 982,72	-222 745,68	-154 819,47	17,38 %	-204 143,71	22,40%

9.1. Kommentar

Bildningsförvaltningen är i fas med budgeten. Medel för att anställa en ytterligare timlärare ingick i den ursprungliga budgeten.

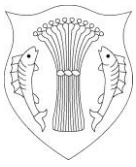
10. KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbruknings procent	Förbrukat föregående år	Förbruknings procent föregående år
☐ C410 Kultur och fritid						
☐ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-33 894,40	-8 473,60	-7 266,25	21,44 %	-7 659,09	22,85%
C410 Kultur och fritid Summa	-33 894,40	-8 473,60	-7 266,25	21,44 %	-7 659,09	22,85%
☐ C420 Idrott och friluftsliv						
☐ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 103,00	-275,75	-605,07	54,86 %	-742,00	337,89%
☐ A7100 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-1 855,00	-463,75				
C420 Idrott och friluftsliv Summa	-2 958,00	-739,50	-605,07	20,46 %	-742,00	32,44%
☐ C430 Ungdomsväsendet						
☐ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-8 892,70	-2 223,18	-2 089,16	23,49 %	-1 415,77	16,32%
C430 Ungdomsväsendet Summa	-8 892,70	-2 223,18	-2 089,16	23,49 %	-1 415,77	16,32%
☐ C440 Övrig kulturverksamhet						
☐ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-6 938,00	-1 734,50			-3 965,50	48,11%
C440 Övrig kulturverksamhet Summa	-6 938,00	-1 734,50			-3 965,50	48,11%
☐ C450 Medborgarinstitutet						
☐ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-10 224,00	-2 556,00				
C450 Medborgarinstitutet Summa	-10 224,00	-2 556,00				
Totalsumma	-62 907,10	-15 726,78	-9 960,48	15,83 %	-13 782,36	22,74%

10.1. Kommentar

Ingen avvikelse mot budget förutom att kostnaderna för Medis förväntas gå under budget med cirka 3 000 euro.

11. BYGGNADS- OCH MILJÖNÄMNDEN

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning sprocent	Förbrukat föregående år	Förbruknings procent föregående år
⊕ C510 Byggnads förvaltning						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-19 710,20	-4 927,55	-4 664,95	23,67 %	-26,00	25,00%
C510 Byggnads förvaltning Summa	-19 710,20	-4 927,55	-4 664,95	23,67 %	-26,00	25,00%
⊕ C520 Byggnadstillsyn						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 000,00	750,00	399,14	13,30 %		
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 850,00	-462,50	-407,49	22,03 %	-3 622,00	25,46%
C520 Byggnadstillsyn Summa	1 150,00	287,50	-8,35	-0,73 %	-3 622,00	25,46%
⊕ C525 Samhällsplanering						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 550,00	-387,50	1 527,00	-98,52 %	-900,75	25,00%
C525 Samhällsplanering Summa	-1 550,00	-387,50	1 527,00	-98,52 %	-900,75	25,00%
⊕ C530 Miljövård						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 350,00	-337,50	-159,19	11,79 %	-901,75	25,00%
C530 Miljövård Summa	-1 350,00	-337,50	-159,19	11,79 %	-901,75	25,00%
⊕ C535 Avfallshantering						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 750,00	-687,50	-55,50	2,02 %	-1 030,25	25,00%
C535 Avfallshantering Summa	-2 750,00	-687,50	-55,50	2,02 %	-1 030,25	25,00%
Totalsumma	-24 210,20	-6 052,55	-3 360,99	13,88 %	-6 480,75	25,26%

11.1. Kommentar

Inga avvikelser mot budgeten.

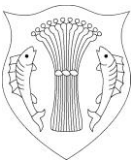

12. TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbrukning sprocent	Förbrukat föregående år	Förbrukningsprocent föregående år
⊕ C511 Teknisk förvaltning						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER			230,00			
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-31 100,00	-7 775,00	-8 858,51	28,48 %		
C511 Teknisk förvaltning Summa	-31 100,00	-7 775,00	-8 628,51	27,74 %		
⊕ C540 Trafikleder						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	6 000,00	1 500,00				
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-40 300,00	-10 075,00	-4 746,98	11,78 %	-12 952,73	22,92%
C540 Trafikleder Summa	-34 300,00	-8 575,00	-4 746,98	13,84 %	-12 952,73	22,92%
⊕ C550 Parker och allmänna områden						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-3 098,00	-774,50	-2 619,05	84,54 %	-4 198,58	22,92%
C550 Parker och allmänna områden Summa	-3 098,00	-774,50	-2 619,05	84,54 %	-4 198,58	22,92%
⊕ C555 Hamnverksamhet						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER			349,32		-386,83	22,92%
C555 Hamnverksamhet Summa			349,32		-386,83	22,92%
⊕ C560 Byggnader o. lokaler / offentliga						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER			59,32			
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-101 280,00	-25 320,00	-19 195,19	18,95 %	-38 996,00	22,91%
C560 Byggnader o. lokaler / offentliga Summa	-101 280,00	-25 320,00	-19 135,87	18,89 %	-38 996,00	22,91%
⊕ C565 Byggnader o. lokaler / hyresbostäder						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	135 646,00	33 911,50	39 698,18	29,27 %	8 605,67	22,92%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-26 694,00	-6 673,50	-2 605,84	9,76 %		
C565 Byggnader o. lokaler / hyresbostäder Summa	108 952,00	27 238,00	37 092,34	34,04 %	8 605,67	22,92%
⊕ C570 Intern service						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-73 516,00	-18 379,00	-22 965,67	31,24 %	-1 204,62	1158,29%
C570 Intern service Summa	-73 516,00	-18 379,00	-22 965,67	31,24 %	-1 204,62	1158,29%
⊕ C580 Vattenverk						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	55 921,00	13 980,25	8 095,17	14,48 %	1 603,94	22,92%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-31 735,00	-7 933,75	-4 421,97	13,93 %		
C580 Vattenverk Summa	24 186,00	6 046,50	3 673,20	15,19 %	1 603,94	22,92%
⊕ C585 Avloppsverk						
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	75 550,00	18 887,50	12 134,64	16,06 %	2 291,67	22,92%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-52 522,00	-13 130,50	-46 615,53	88,75 %	-4 630,28	22,83%
C585 Avloppsverk Summa	23 028,00	5 757,00	-34 480,89	-149,73 %	-2 338,61	22,75%
Totalsumma	-87 128,00	-21 782,00	-51 462,11	59,06 %	-49 867,76	23,46%

12.1. Kommentar

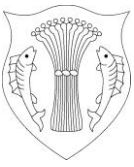
Eftersom kommunen stängde böckerna sista februari har slutregleringen för 2024 bokats på 2025. Detta märks tydligast på avloppsverket som hade en tilläggskostnad på

Lumparlands kommun

cirka 36 000 euro. Den totala slutregleringen som belastar 2025 är på cirka 19 000 euro, vilket dels beror på reningsverket men också på att Lemlands kommun fakturerat utifrån en preliminär budget och inte den slutligt fastställda. Att reningsverket gått över budget beror på att kommunen inte längre tar emot slam i reningsverket eftersom det belastar det för mycket. Överskridningen beror således på ett inkomstbortfall.

En sådan här stor slutreglering kommer högst troligen inte hända igen eftersom all drift är övertagen av kommunen från 2025, och endast löner för personal kommer att slutregleras kommande år. I sammanhanget kan nämnas att på grund av att slutregleringen belastar 2025 har tekniska nämnden under 2024 gått under budgeten med cirka 12 900 euro. Således är den reella tilläggskostnaden för kommunen på cirka 6 100 euro.

13. DEN GEMENSAMMA RÄDDNINGSNÄMNDEN

Resultatenhet	Totalbudget	Budget tom uppföljning	Förbrukat tom uppföljning	Förbruknings procent	Förbrukat föregående år	Förbruknings procent föregående år
⊕ C610 Brandskydd						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-29 287,00	-7 321,75	-3 782,07	12,91 %	-9 412,14	25,05%
C610 Brandskydd Summa	-29 287,00	-7 321,75	-3 782,07	12,91 %	-9 412,14	25,60%
⊕ C620 Befolkningsskydd						
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-4 090,00	-1 022,50	-712,00	17,41 %	-126,25	2,06%
C620 Befolkningsskydd Summa	-4 090,00	-1 022,50	-712,00	17,41 %	-126,25	2,06%
Totalsumma	-33 377,00	-8 344,25	-4 494,07	13,46 %	-9 538,39	22,23%

13.1. Kommentar

Ingen avvikelser har rapporterats.

Ålands landskapsregering
registrator@regeringen.ax

Dnr: 224/2024

11.10.2024

Ansökan om tillfälligt likviditetsstöd samt amorteringsfrihet

1. Ansökan avser

Tillfälligt likviditetsstöd enligt landskapslagen om tillfälligt likviditetsstöd till kommuner samt amorteringsfrihet på de lån som Lumparlands kommun har genom landskapsregeringen om denna åtgärd behövs för beviljande av likviditetsstöd.

2. Bakgrund och sammanfattning av ekonomisk situation

Lumparlands kommun har under de senaste åren visat negativa resultat i sina bokslut. Bokslutet för 2021 (Bilaga 1) visade ett underskott på 207 382,99 euro, bokslutet för 2022 (Bilaga 2) visade i sin tur ett underskott på 287 429,09 euro, medan bokslutet för 2023 (Bilaga 3) visade ett underskott på 233 262,75 euro. Budget 2024 visar på ett budgeterat underskott på 558 339,88 euro (Bilaga 4). Dessa underskott beror på flera faktorer, inklusive historiskt sett låga landskapsandelar i relation till verksamhetskostnader samt stigande kostnader för äldreomsorgen, den samordnade socialtjänsten (KST) samt daghem och skola. Särskilt kan nämnas KST eftersom den finansieringsmodell som fastställdes i grundavtalet medförde att Lumparlands kommuns kostnader för socialtjänsten gick från att i snitt legat på cirka 100 000 euro till att numera konsekvent ligga över 300 000 euro. Äldreomsorgen har dock också ökat med cirka 100 000 euro på bara några år. I KST:s budgetförslag för 2025 är Lumparlands kommuns kostnader cirka 370 000 euro och kommunens preliminära budget för äldreomsorgen är 945 000 euro.

Soliditet	2021	2022	2023
	41,6	35,72	27,68
Likviditet (kassadagar)	2021	2022	2023
	74	49,5	15,6

Lumparlands kommun

Kommunens soliditet har minskat från 41,6 % 2021 till 27,68 % 2023, och likviditeten har sjunkit från 49,5 dagar till 15,6 dagar. Detta visar på en försämrad förmåga att möta de ekonomiska åtagandena på lång sikt.

Årsbidrag/avskrivningar %	2021	2022	2023
	-20,35	-68,44	-70,2

Årsbidraget i procent av avskrivningar visar också på en situation som inte är hållbar i längden. Kommunen hade ett positivt resultat år 2020 där årsbidrag i procent av avskrivningar var 230,47 men sedan dess har inte årsbidraget kunnat täcka avskrivningarna. 2021 var första året med KST och det första året utan ersättning för förlorade landskapsandelar som kom genom landskapsandelsreformen 2018. År 2021 är således början på den enligt kommunen systemiska obalans i bland annat Lumparlands kommuns ekonomi. Detta är dock ingen situation som är unik för Lumparlands kommun, utan många kommuner på Åland tampas med problematik att få en ekonomi i balans.

Intäkter	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter	374 611,43	410 985,79	426 679,03
Skatter	1 534 372,69	1 669 189,63	1 684 456,26
Landskapsandelar	740 388,08	721 855,04	819 763,11
Totalt	2 649 372,20	2 802 030,46	2 930 898,40

Driftskostnader brutto	2021	2022	2023
Centralförvaltning	-250 399,69	-249 319,93	-270 748,16
Lantbruk	-6 978,00	-7 040,00	-7 271,00
Äldreomsorg	-812 669,07	-908 211,17	-907 105,55
Bildning (barnomsorg, grundskola)	-917 038,23	-991 832,69	-1 052 323,03
KST	-303 818,73	-318 892,75	-337 853,86
Kultur- och fritid	-47 973,07	-48 711,17	-48 952,62
Byggnadsinspektion	-26 351,58	-26 267,42	-24 237,09
Tekniska sektorn	-266 030,26	-311 878,42	-301 111,06
Brand- och räddning	-36 972,87	-39 436,77	-40 106,11
Totalt	-2 666 210,50	-2 899 568,32	-2 987 685,48

På sikt klarar inte de intäkter Lumparlands kommun får in genom avgifter, hyror, tjänsteförsäljning, skatter och landskapsandelar inkl. kompensationer att täcka de kostnader som verksamheten har. Ökningen av finansiering från landskapet 2023 genom ersättning för grundavdrag och reseavdrag räcker inte i närheten att få Lumparlands kommun i balans.

Övriga finansiella kostnader	2021	2022	2023
Räntekostnader	-13 426,95	-16 571,28	-63 678,95
Amorteringar	0,00	-97 557,26	-97 703,50

Lumparlands kommun

Driftskostnaderna täcks historiskt sett sedan år 2021 nästan av de intäkter kommunen får in, men när det tillkommer finansiella kostnader såsom ränta och amorteringar på lån har kommunen under lång tid sett att en likviditetsbrist kommer att ske.

Lån per invånare	2021	2022	2023
	4 423	4 349	5 377
Relativ skuldsättningsgrad	2021	2022	2023
	79,97	76,86	88,27

Lumparlands kommun har också under de senaste åren finansierat alla investeringar med upptagande av lån, vilket medfört att skuldbördan stadigt har ökat.

Ålder	31.12.2018	Andel	31.12.2019	Andel	31.12.2020	Andel	31.12.2021	Andel	31.12.2022	Andel	31.12.2023	Andel
0-14	60	15,19 %	53	14,48 %	55	14,78 %	57	15,16 %	46	12,78 %	47	12,84 %
15-64	216	54,68 %	207	56,56 %	215	57,80 %	212	56,38 %	209	58,06 %	211	57,65 %
65-	106	26,84 %	106	28,96 %	102	27,42 %	107	28,46 %	105	29,17 %	108	29,51 %
Totalt	395		366		372		376		360		366	

Lumparlands kommun har de senaste åren haft en stabil befolkning men med en utveckling av färre invånare i åldern 0–14 och fler i åldern 65+. Lumparlands kommun hade under 2023 en andel om 29,51 % av befolkningen bestående av invånare 65+ där snittet på Åland var 24,18 %. Det visar på en utveckling där den arbetsföra befolkningen behöver finansiera välfärd för fler äldre invånare utan att det i nuläget tillkommer fler i arbetsför ålder.

Finlands kommunförbund och skatteförvaltningen har därtill meddelat att på grund av stora korrigeringar i skatterna för 2023 och 2024 förväntas Lumparlands kommun att ha en korrigering av skatten för 2023 på 140 000 euro i november i år och en korrigering av skatten för 2024 på 210 000–250 000 euro i december i år där återstående belopp korrigeras i januari nästa år. Eftersom kommunen får in cirka 120 000–130 000 euro i skatter varje månad kommer Lumparlands kommun helt att stå utan skatteinkomster under november 2024 till januari 2025. Det rör sig alltså om cirka 390 000 euro i korrigerade skatter som kommer slå hårt på kommunens redan ansträngda likviditet. Dessa felaktigt influtna skatter under 2023 och 2024 har hjälpt oss att ha en godare likviditet längre än kommunen prognosticerat, men blir nu istället ett hårt slag mot kommunens kassamedel på kort sikt.

Enligt en av kommunen uppgjord likviditetsanalys kommer kommunen ha en negativ kassa på cirka 219 000 euro vid årsskiftet (Bilaga 5). Detta är inkluderat ett lån från Ålandsbanken på 142 000 euro som kommunen tagit sedan tidigare. I likviditetsanalysen ingår också amorteringar på lån om 40 000 euro där kommunen sökt amorteringsfrihet, men ännu inte fått detta färdigt handlagt. Oavsett amorteringsfrihet eller ej, prognosticerar kommunen en negativ likviditet

Lumparlands kommun

vid årsskiftet. Kommunen har en ett kreditavtal med Andelsbanken på 200 000 euro, vilken kan användas vid tillfälligt likviditetsbrist, men den kommer inte att räckta någon längre period om kommunens prognoser är någorlunda korrekta. Användandet av krediten är också förenat med kostnader.

Eftersom kommunen inte heller räknar med någon skatt i januari kommer kassan vara negativ i storleksordningen 300 000 euro i februari. Utifrån kommunens intäkter och kostnader under perioden 1.1-30.4.2024 kommer kommunen uppskattningsvis ha en negativ kassa på cirka 400 000 euro i slutet av april (Bilaga 6). Analysen utgår dock från att amorteringsfrihet för år 2025 beviljas.

Budget 2025

Intäkter	2 926 240,00
Verksamhetens intäkter	554 743,00
Skatter	1 592 000,00
Landskapsandelar	779 497,00
Amorteringar	0,00
Räntekostnader	-125 892,00
Kostnader	-3 231 898,58
Resultat	-587 107,58

Budgeten för 2025 är ännu i ett tidigt beredningsskede, men preliminärt ser kommunen ut att budgetera ett underskott på 550–600 000 euro, där skatterna och landskapsandelar prognosticeras att ligga något under det som budgeterats år 2024. I dagsläget utgår budgeten från att kommunen beviljas amorteringsfrihet under året, men här väntar kommunen som nämnt på besked från bankerna.

3. Skäl till ansökan om likviditetsstöd

Kommunen har gjort sitt yttersta för att vidta åtgärder för att stabilisera sin ekonomi, inklusive avgiftshöjningar, hyreshöjningar och försäljning av fast egendom. Vi har också erbjudit andra kommuner service där vi har haft kapacitet med målsättning att få ner kostnaden per klient/barn/elev.

Skattesats	2021	2022	2023
	19,5	19,5	19,5

Med tanke på att kommunen har 19,5 % i skattesats (näst högst på Åland) anser kommunen att den inte kan höja skattesatsen ytterligare för att balansera sin ekonomi, eftersom det skulle ha allt för negativa konsekvenser på kommunens attraktionskraft och på kommuninvånarnas ekonomi. Uppskattningsvis ger en höjning av skattesatsen med en procentenhet cirka 80 000 euro. Med ett preliminärt budgeterat negativt resultat strax under 600 000 euro hjälper en skattehöjning föga.

Lumparlands kommun

Trots åtgärder har den likvida situationen fortsatt att försämrats under 2024. Enligt likviditetsanalysen från oktober 2024 kommer Lumparlands kommun som nämnt att ha en negativ kassa på 219 349 euro vid årsskiftet. Detta är förstås svårt att prognosticera korrekt, men analysen, senaste bokslut och nuvarande budget visar tillräckligt klart att kommunens kassamedel kommer att vara förbrukade inom en snar framtid.

Kommunen står fortsatt inför höga driftskostnader under 2025. Prognosen 1.1-30.4.2025 visar att ingen lättnad är att vänta och att kommunen med nuvarande finansiering inte kan bygga upp sin likviditet på egen hand. Utan stöd från landskapsregeringen kommer kommunen inte kunna garantera sin lagstadgade service, och kommer som första åtgärd att ställa in betalningar gentemot kommunala samarbetspartners om inte likviditeten säkras.

4. Begärt belopp och tidsram

Lumparlands kommun ansöker härmed om ett tillfälligt **likviditetsstöd på 400 000 euro fram till april 2025** för att upprätthålla sin likviditet och säkerställa fortsatt leverans av lagstadgad service. Det ansökta beloppet kan komma att korrigeras ifall förutsättningarna förändras. Om inget väsentligt händer i kommunens finansiering eller lagstadgade krav på service kommer kommunen dock ha behov av ytterligare stöd även efter denna period.

5. Åtgärder för att upprätthålla likviditeten

Kommunen har redan vidtagit följande åtgärder:

- Kartlagt kommunens verksamhet och konstaterat att kommunen eventuellt kan hitta 50 000 euro om vi stänger ner all service och personalförmåner som inte är lagstadgade. Detta är dock en mycket drastisk åtgärd som endast ger en mycket tillfällig respit.
- Ansökningar om amorteringsfrihet har skickats in till kommunens två största långgivare, vilka är under behandling.
- Aktivt arbete för att öka skatteintäkterna genom att attrahera nya invånare och företag.

6. Kontaktperson för ansökan

Kommunens kontaktperson för denna ansökan är Mattias Jansryd, kommundirektör, Lumparlands kommun.

Tel: +358 40 176 3314

Mejl: mattias.jansryd@lumparland.ax

**Lumparlands
kommun**

Bilagor

Bilaga 1, Bokslut 2021

Bilaga 2, Bokslut 2022

Bilaga 3, Bokslut 2023

Bilaga 4, Budget 2024

Bilaga 5, Likviditetsanalys 2024

Bilaga 6, Uppskattning kassamedel 30.4.2025

Hänvisning

Lumparlands kommun

Kontaktperson
Utredare Nermin Mesicmattias.jansryd@lumparland.ax

Ärende

Anhållan om tillfälligt likviditetsstöd

Lumparlands kommun har ansökt om tillfälligt likviditetsstöd enligt landskapslag (2024:79) om 400 000 euro från och med november 2024 fram till april 2025.

I kommunens ansökan framgår det att likviditeten i nuläget endast täcker några veckors kostnader, och trenden är fortsatt negativ. Prognoser visar att kommunen uppskattningsvis kommer att ha en negativ kassa på cirka 400 000 euro i slutet av april 2025. Under de senaste åren har kommunen uppvisat negativa resultat i sina bokslut. För perioden 2021–2023 redovisades årliga underskott i intervallet 207 382,99 – 287 429,09 euro. Budgeten för 2024 prognostiserar ett underskott på 567 032,70 euro, medan budgeten för 2025 förväntas resultera i ett underskott på 348 696,94 euro. De ekonomiska planerna fram till 2027 indikerar en fortsatt försämring, vilket tyder på att kommunen kommer att ha svårt att bryta denna trend och återgå till ett positivt resultat.

Kommunens soliditet har försämrats från 42 % år 2021 till 28 % år 2023, vilket tydligt signalerar en allt svagare finansiell ställning. Skatteprocenten är Ålands näst högsta och enligt ansökan har kommunen vidtagit omfattande åtgärder för att minimera kostnaderna inom den kommunala verksamheten. Verksamhetsbidraget har varit konsekvent negativt och förväntas försämrats ytterligare, från -2 563 000 euro år 2023 till -2 746 000 euro år 2027. Kostnadsökning är en växande trend och problemet för den ekonomiska balansen. Intäkterna är otillräckliga för att täcka de löpande kostnaderna, vilket utgör en allvarlig risk för kommunens långsiktiga ekonomiska hållbarhet. Kommunens årsbidrag uppvisar betydande variationer mellan åren, där vissa år visar positiva siffror medan andra präglas av kraftiga negativa resultat. För 2024 beräknas årsunderskottet uppgå till -385 000 euro, och prognoser för 2027 indikerar ett ytterligare försämrat resultat på -501 000 euro. Årsbidraget i relation till avskrivningarna visar en ohållbar utveckling, vilket förstärker den ekonomiska osäkerheten.

Under de senaste åren har kommunen finansierat samtliga investeringar genom upplåning, vilket har lett till en successivt ökande skuldbörda. Den största ökningen av långfristiga lån sker mellan 2023 och 2025, där nya lån tas upp för att finansiera omfattande investeringsbehov. De tillkommande finansiella kostnaderna, såsom räntor

och amorteringar, påverkade likviditeten negativt och ökade risken för att kommunen skulle drabbas av likviditetsbrist. Skuldsättningen per invånare är relativt hög, cirka 8 000 euro per person, vilket överstiger nivån i andra åländska kommuner. En ytterligare utmaning är den demografiska utvecklingen. Under de senaste 10 åren har befolkningen minskat, särskilt inom den arbetsföra åldersgruppen, vilket ytterligare försvårar kommunens långsiktiga ekonomiska stabilitet.

I enlighet med Landskapslag (2024:79) §2 (bilaga 1) om tillfälligt likviditetsstöd till kommuner, stödet beviljas först efter att kommunen själv har vidtagit alla tillgängliga åtgärder för att upprätthålla likviditeten. Landskapsregeringen bedömer att kommunen har vidtagit en del åtgärder för att förbättra sin ekonomi. Samtidigt konstateras att det fortfarande finns ytterligare möjligheter till effektiviseringar och ekonomiska förbättringar, varför kommunen förväntas genomföra ytterligare åtgärder för att stärka sin långsiktiga hållbarhet.

Helhetsbedömning av kommunens ansökan samt bokslutsdata är att enligt Landskapslag (2024:79) bevilja ett tillfälligt likviditetsstöd om 350 000 euro. Kommunen befinner sig redan i en situation med negativ likviditet, en hög skuldsättning samt ökande kostnader. Det finns för närvarande inga indikationer på att intäkterna skulle öka i en sådan omfattning att likviditeten kan förbättras på sikt. Den ekonomiska obalansen bedöms inte vara ett resultat av tillfälliga faktorer, utan snarare en konsekvens av flera års strukturella underskott. Syftet med likviditetsstödet är att säkerställa att kommunen kan upprätthålla den lagstadgade servicen för sina invånare genom att tillfälligt stärka likviditeten.

Landskapsregeringen har beslutat att utbetala det beviljade tillfälligt likviditetsstödet enligt följande:

- 80 % av det beviljade beloppet (280 000 euro) utbetalas i mars 2025.
- 20 % av det beviljade beloppet (70 000 euro) utbetalas efter att en uppföljningsrapport och en plan för ekonomisk förstärkning och förbättrad likviditetshantering har inkommit och godkänts.

Uppföljning av Lumparlands ekonomiska situation görs senast den 30:e april 2025. Här har Landskapsregeringen möjlighet att återkräva likviditetsstödet i enlighet med §5. Uppföljningen bör inkludera att kommunen redogör för likviditetsstatus samt bedömning om intäkter och kostnader sedan likviditetsstödet utbetalats samt bedömningen för resterande år 2025. Lumparland ska också ta fram en plan för hur man på lång sikt avser att förbättra den ekonomiska situationen, samt hantera likviditeten. Planen bör även beakta framtida investeringar och beskriva hur man hanterar eventuella ekonomiska avvikelser under planperioden.

De erforderliga anslagen för utbetalningen finns avsatta i landskapsregeringens budget för 2025.

Minister

Mats Perämaa

Utredare

Nermin Mesic

BILAGOR

Bilaga 1 Utdrag ur Landskapslag (2024:79) om tillfälligt likviditetsstöd till kommuner

Bilaga 2 Bokslutsdata

Bilaga 3 Besvärsanvisning

Bilaga 1 Utdrag ur Landskapslag (2024:79) om tillfälligt likviditetsstöd till kommuner

2 §

Landskapsregeringen kan bevilja ett tillfälligt likviditetsstöd till en kommun som är i en så svår ekonomisk situation att den till följd av bristande likviditet inte längre kan garantera den lagstadgade servicen till invånarna. Stödet beviljas först efter att kommunen själv har vidtagit alla tillgängliga åtgärder för att upprätthålla likviditeten.

3 §

Beslut om tillfälligt likviditetsstöd fattas efter ansökan från kommunen. Kommunen ska lämna de uppgifter till landskapsregeringen som behövs för behandlingen av ansökan. Det tillfälliga likviditetsstödet beviljas för högst sex månader åt gången och betalas ut månadsvis.

4 §

I samband med beviljande av ett tillfälligt likviditetsstöd ska landskapsregeringen besluta om uppföljningen av det beviljade stödet och om hur kommunen ska redovisa användningen av det.

5 §

Landskapsregeringen kan besluta att kommunen ska återbetala hela eller en del av det tillfälliga likviditetsstödet om beslutet om beviljande av stödet fattades på felaktiga grunder eller om kommunen inte redovisar användningen av stödet på föreskrivet sätt.

Landskapsregeringen kan besluta att ett beviljat likviditetsstöd inte ska betalas ut om de förhållanden som rådde vid tidpunkten för beviljandet har förändrats så att kommunen inte längre befinner sig i en sådan situation som avses i 2 §.

Bilaga 2-Bokslutsdata

Nyckeltal efter år, Lumparland, 1000										
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Budget 2024	Budget 2025	EP 2026	EP 2027
Befolkning	382	366	371	376	360	366	366	367		
Skattesats	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5		
Verksamhetens intäkter	267	324	340	374	410	427	331	555	560	566
Verksamhetens kostnader	-2376	-2329	-2166	-2670	-2903	-2990	-3028	-3247	-3279	-3312
Verksamhetsbidrag	-2109	-2005	-1826	-2295	-2491	-2563	-2698	-2692	-2719	-2746
Skatteintäkter	1415	1351	1510	1534	1669	1685	1601	1592	1592	1592
Landskapsandelar	826	715	721	740	722	820	826	1049	786	786
Årsbidrag	116	47	392	-35	-117	-117	-385	-184	-473	-501
Avskrivningar och nedskrivning	-181	-166	-170	-173	-171	-165	-182	-165	-181	-181
Räkenskapsperiodens resultat	-65	-161	222	-207	-287	-233	-567	-349	-654	-681
Soliditet (procent)	45	45	45	42	36	28				
Likviditet (kassadagar)	47	27	98	73	49	19	-67	-67	-130	-196
Lån	1513	1392	1624	1664	1566	1968	2817	3068	3117	3216
Lån per inv	4	3,9	4,3	4,4	4,4	5,4	7,7	8,3	8,2	8
Kassamedel, 1 000 euro	331	186	629	572	415	162	-585	-623	-1235	-1875

Kommunernas finansieringsanalys efter år, finansiella poster och kommun										
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Budget 2024	Budget 2025	EP 2026	EP 2027
Lumparland										
Verksamhetens kassaflöde:										
Årsbidrag	116	47	392	-35	-117	-117	-385	-184	-473	-501
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0
Korrektivposter	-20	0	0	6	0	0	0	0	0	0
Netto	96	47	392	-29	-117	-67	-385	-184	-473	-501
Investeringskassaflöde:										
Investeringsutgifter	-60	-86	-117	-149	-40	-640	-1251	-105	-90	-40
Finansieringsandelar	0	3	8	24	0	0	41	0	0	0
Överlåtelseinkomster	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	-38	-83	-109	-125	-40	-640	-1210	-105	-90	-40
Kassaflöde av verksamheten och investeringarna	58	-36	283	-153	-157	-707	-1595	-289	-563	-541
Förändring i lånebeståndet:										
Förändring av utlåning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ökning av långfristiga lån	10	16	231	58	54	471	988	305	90	40
Minskning av långfristiga lån	-115	-122	0	0	-98	-98	-139	-54	-139	-139
Förändring av kortfristiga lån	0	0	0	0	-29	37	0	0	0	0
Netto	-105	-106	231	58	-73	410	849	251	-49	-99
Övriga förändringar av likviditeten:										
Förändr. av eget kapital	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga fordringar	-21	29	-41	38	-37	14	0	0	0	0
Räntefria skulder	64	-32	-30	0	108	30	0	0	0	0
Netto	43	-3	-71	38	71	44	0	0	0	0
Kassaflöde av finansieringen	-46	-109	160	96	-1	454	849	251	-49	-99
Kassamedel 1.1		331	186	629	572	415	162	-585	-623	-1235
Kassamedel 31.12	331	186	629	572	415	162	-585	-623	-1235	-1875
Förändring av likvida medel	12	-145	446	-57	-157	-253	-747	-37	-612	-639

Besvär­anvisning

Besvär­myndighet

Den som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring i det hos högsta förvaltningsdomstolen genom skriftliga besvär. Besvär kan anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar.

Besvär­stid

Besvär ska anföras skriftligt inom 30 dagar från att beslutet har delgivits. Närmare information om hur besvärstiden beräknas finns på omstående sida.

Besvär­sskriftens innehåll

I besvärsskriften ska uppges:

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter, inklusive uppgifter om hemkommun samt postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till ärendet kan sändas
- det beslut i vilket ändring söks
- redogörelse över till vilka delar ändring söks i beslutet, vilka ändringar som yrkas samt grunderna för yrkandena.

Om ändringssökandens talan förs av dennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Bilagor till besvär­sskriften

Till besvärsskriften ska fogas:

- det överklagade beslutet, i original eller som kopia,
- intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat,
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till landskapsregeringen och
- fullmakt för eventuellt ombud, om ombudet inte är en advokat eller ett offentligt rättsbiträde.

Inlämning av besvär­sskriften

Besvär­förfarandet skall i första hand i sin helhet skötas elektroniskt via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst, se närmare information om e-tjänsten på adressen www.regeringen.ax/besvar. Bifogad QR-kod länkar direkt till e-tjänsten.

Besvärsskriften kan även lämnas till högsta förvaltningsdomstolen på adressen Högsta förvaltningsdomstolen, PB 180, 00131 HELSINGFORS, eller elektroniskt på adressen korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi.

Avgifter

Rättegångsavgiften till högsta förvaltningsdomstolen är 610 euro. I lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015) finns bestämmelser om de fall då avgift inte tas ut. Närmare upplysningar om avgifterna lämnas av högsta förvaltningsdomstolen.

Närmare information om hur besvärstiden beräknas

Besvärsskriften ska inlämnas inom 30 dagar från datumet då mottagaren fått del av beslutet. Då besvärstiden beräknas ska den dag då delgivningen sker inte medräknas. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdag, första maj, julafton, midsommarafton eller helgfri lördag fortsätter besvärstiden också följande vardag.

Dagen för delgivningen beräknas på följande sätt:

- Offentlig delgivning – Om beslutet har delgivits via offentlig delgivning anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet publicerades på myndighetens elektroniska anslagstavla.
- Vanlig delgivning – Om beslutet har postats som vanligt brev anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat visas.
- Bevislig delgivning – Om beslutet har sänts per post mot mottagningsbevis, framgår datumet för då mottagaren fått del av beslutet av mottagningsbeviset. Om beslutet har överlämnats till mottagaren eller dennes lagliga företrädare eller ombud framgår dagen då mottagaren fått del av beslutet av det skriftliga bevis som upprättats över delgivningen.
- Mellanhandsdelgivning – Om beslutet inte har lämnats direkt till mottagaren eller dennes lagliga företrädare eller ombud anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter den dag som framgår av delgivningsbeviset.
- Vanlig elektronisk delgivning – Om beslutet delgivits som ett elektroniskt meddelande anses mottagaren ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.
- Bevislig elektronisk delgivning – Om beslutet har delgivits bevisligen genom ett elektroniskt meddelande anses mottagaren ha fått del av beslutet när det har hämtats från den länk som myndigheten anvisat.

Besvärsskriften ska vara inlämnad till högsta förvaltningsdomstolen senast kl. 16.15 på besvärstidens sista dag. Denna tidsfrist gäller även besvär som skickas via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst eller per e-post

---

UPPFÖLJNINGSRAPPORT OCH PLAN FÖR EKONOMISK FÖRSTÄRKNING

1. Inledning

Ålands landskapsregering har 18.3.2025 beslutat bevilja Lumparlands kommun ett likviditetsstöd på 350 000 euro. 280 000 euro har betalats ut medan 70 000 euro innehålls tills kommunen skickat in en uppföljningsrapport och en plan för ekonomisk förstärkning och förbättrad likviditetshantering har inkommit och godkänts.

Uppföljningen ska vara inne senast 30.4.2025. Uppföljningen bör inkludera intäkter och kostnader sedan likviditetsstödet utbetalas samt bedömningen för resterande år 2025. Planen bör även beakta framtida investeringar och beskriva hur man hanterar eventuella ekonomiska avvikelser under planperioden.

2. Användning av utbetalt likviditetsstöd (280 000 euro)

Användning av utbetalt likviditetsstöd (280 000 euro)

2.1. Intäkter och kostnader

Lumparlands kommun hade 67 150,06 euro i kassan vid årets början. Likviditetsstöd har inkommit om 280 000 euro. Intäkter och kostnader har sammanställts (Bilaga 1).

2.1.1. Sammanfattning

Intäkter (inkluderat likviditetsstöd på 280 000 euro): 1 005 746,44

Kostnader driftshushållning: -778 854,78

Finansieringskostnader: -32 034,56

2.1.2. Total nettoeffekt under perioden

Total intäkt: 1 005 746,44

Total kostnad: -810 889,34

Netto: 194 857,10

Netto utan likviditetsstöd: -85 142,90

Det kan konstateras att likviditetsstödet varit helt nödvändigt för att upprätthålla en tillräckligt likvid kassa. Utan stödet hade kommunen 22.4.2025 haft en negativ kassa om 45 101,14 euro.

3. Bedömning för resterande år 2025

3.1. Förväntade intäkter och kostnader maj-december 2025

En uppskattning har gjorts utifrån budgetprognos 1.5.2025-31.12.2025 vad beträffar förväntade intäkter och kostnader (Bilaga 2).

3.1.1. Sammanfattning

Återstående intäkter (inkluderat likviditetsstöd på 70 000 euro): 1 718 181,56
Kostnader driftshushållning: -2 042 195,38
Finansieringskostnader: -161 749,82

3.1.2. Total nettoeffekt under perioden

Total återstående intäkt: 1 718 181,56
Total kostnad: -2 203 945,20
Netto: -485 763,64
Netto utan likviditetsstöd: -555 763,64
Uppskattad kassa 31.12.2025: -250 864,78

Utifrån dessa förväntade intäkter och kostnader kommer kommunen ha en kraftigt negativ kassa vid årets slut.

4. Åtgärder för ekonomisk förstärkning och förbättrad likviditetshantering

4.1. Översikt över planerade åtgärder

Åtgärd	Tidpunkt	Effekt
Genomgång av samarbetsavtal	april-maj 2025	Potentiell inbesparing
Övertagande av driften av tekniska förvaltningen från Lemland	1.1.2025	Inbesparing
Övertagande av driften av byggnads- och miljönämnden från Lemland	1.1.2025	Eventuell inbesparing
Utredning centralköksfunktion	januari-juni 2025	Potentiell inbesparing
Utredning centralicerad upphandling av kontorsmaterial	augusti-november 2025	Potentiell inbesparing
Värdering och eventuell försäljning av hyreslägenheter	mars-juni 2025	Potentiell intäkt
Investeringsstopp icke-akuta projekt	Löpande	Minskade utgifter
Samarbetsdiskussioner mer Mariehamns stad	April-löpande	Potentiell inbesparing
Kommunfullmäktiges beslut om framtagande av åtgärdsplan	Juni 2025	Potentiell inbesparing

4.2. Hantering av framtida investeringar

Investeringsprioritering sker enligt beslut i budget 2026.

Endast investeringar med extern finansiering eller stark samhällsnytta genomförs.

4.3. Förbättring av den ekonomiska situationen på lång sikt och likviditetshantering

Ovan nämnda planerade åtgärder kan i vissa fall på kort sikt stärka likviditeten och andra minska utgifterna på lång sikt men är ingen permanent lösning på likviditeten.

Lumparlands kommun har vidtagit och vidtar flera åtgärder för att förbättra sin ekonomiska situation och stärka likviditeten som anges ovan. Trots detta visar analysen att kommunens kassamedel, med beviljat likviditetsstöd på 350 000 euro, förväntas minska med 318 014,84 euro 1.1.2025-31.12.2025. Sedan 2021 har kommunens kassa i snitt minskat med 200 000 euro per år. Detta visar tydligt att problemen inte är tillfälliga eller lösbara enbart genom kortsiktiga åtgärder.

Kommunen har tidigare kartlagt möjliga besparingar utan att påverka den lagstadgade kärnverksamheten. Den analysen visar att det finns ett begränsat utrymme – cirka 28 500 euro – som kan tas bort (Bilaga 3). Det är dock långt ifrån tillräckligt i förhållande till det strukturella underskott som uppstått över tid.

Kommunens ekonomiska handlingsutrymme begränsas i hög grad av landskapsandelssystemet, som inte har följt med i utvecklingen. Mellan 2009 och 2024 ökade Lumparlands landskapsandelar med endast 85 000 euro – från 730 000 till 815 000 euro – vilket inte ens motsvarar den allmänna prisutvecklingen under perioden. Samtidigt har kommunen fått ta över flera nya uppgifter genom reformer som:

- Ny grundskole- och barnomsorgslag (2020)
- Ny äldre- och socialvårdslag och ny klientavgiftslag
- Införandet av subjektiv rätt till barnomsorg
- Skärpta kompetenskrav inom socialvård och barnomsorg

Dessa reformer har varit nödvändiga och i många fall välkomna – men de har inte åtföljts av motsvarande resurser. Detta innebär att kommuner som Lumparland tvingas bära ett oproportionerligt ansvar, trots begränsade ekonomiska förutsättningar.

Det är även viktigt att tydliggöra att kompensation för skatteavdrag, som ibland förs fram som en del av finansieringen, inte kan jämföras med landskapsandelar. Sådan kompensation är för skattebortfall och inte ersättning utökade lagkrav. Det utgör alltså inte ett stabilt tillskott för att driva lagstadgad service. Att räkna in den i grundfinansieringen ger en skev och orealistisk bild av kommunens ekonomiska läge.

Kommunen kan således inte på egen hand hantera de långsiktiga ekonomiska utmaningarna. Det krävs en övergripande översyn av landskapsandelssystemet och ett erkännande av landskapsregeringens ansvar att säkerställa finansiering av nya lagkrav. Kommunerna måste ges förutsättningar att sköta sina uppgifter utan att behöva söka extra stöd underkastat landskapsregeringens nåder för att klara av lagstadgad verksamhet. Lumparlands ekonomiska situation är ett tydligt exempel på att nuvarande system är otillräckligt.

Utifrån de uppmaningar som landskapsregeringen ställer i sitt beslut om likviditetsstöd förefaller det som att man utgår från att Lumparlands kommun har möjlighet att på egen hand lösa sin ekonomiska situation på lång sikt genom ansvarsfulla inbesparingsbeslut. Lumparlands kommun vill i detta sammanhang uttrycka en förhoppning om att landskapsregeringen är medveten om att detta inte är realistiskt. Kommunen har inga möjligheter att hitta cirka 350 000 euro för att stabilisera likviditeten – än mindre att generera inbesparingar om cirka 600 000 euro årligen, vilket skulle krävas för att uppnå ett positivt resultat utifrån bokslut 2024. Det är därför viktigt att diskussionen om långsiktig ekonomi förs utifrån verkliga förutsättningar och inte utifrån antaganden om kommunens handlingsutrymme som inte existerar.

5. Framtida likviditetsstöd

För att hantera likviditeten på kort sikt i väntan på likviditetsstöd har kommunen tvingats skjuta upp betalningar till Kommunernas socialtjänst (KST), Södra Ålands utbildningsdistrikt samt, i viss mån, Oasen boende- och vårdcenter. Denna åtgärd har varit nödvändig för att säkerställa att kommunen fortsatt kan betala ut löner till sin egen personal. Det är också en åtgärd som kommer att vidtas vid eventuella kommande ekonomiska avvikelser under framtida år.

Med utgångspunkt i den ovanstående analysen av det ekonomiska läget kommer Lumparlands kommun under maj månad utreda behovet av att lämna in ytterligare en ansökan om likviditetsstöd. Denna information delges landskapsregeringen redan nu för kännedom, då kommunen annars kan tvingas fortsätta skjuta upp betalningar till samarbetspartners för att kunna upprätthålla sin mest grundläggande verksamhet. Målet är att undvika detta, men det kräver ytterligare stöd och landskapsregeringens insikt i situationens allvar.

6. Bilagor

Bilaga 1, Intäkter och kostnader 1.1.2025-22.4.2025

Bilaga 2, Intäkter och kostnader 1.5.2025-31.12.2025

Bilaga 3, Möjliga besparingar utan att påverka den lagstadgade kärnverksamheten

Intäkter och kostnader 1.1.2025-22.4.2025

Bilaga 1

Intäkter

5000	Kommunal inkomstskatt	424 253,87
5100	Fastighetsskatt	4 866,11
5200	Andel av samfundsskatt	17 645,81
5300	Källskatt	4 633,66
5601	Landskapsandel barnomsorg	15 765,16
5602	Landskapsandel äldreomsorg	28 496,48
5700	Landskapsandel för grundskola	73 899,72
5716	Landskapsandelar för kultur	2 198,56
5800	Finansieringsunderstöd (likviditetsstöd)	280 000,00
5900	Skattekomplettering	106 578,92
5914	Kompensation för samf. skatteint.	11 290,64
5915	kompensation för förlust av skatteintäkter på grund av vissa avdrag	36 117,51

Summa

1 005 746,44

Kostnader

Driftshushållning

C110	Val Summa	-25,20
C120	Allmän förvaltning Summa	-85 750,01
1210	Lantbruksnämnden Summa	1 025,00
C210	Socialförvaltning (övr. socialv.) Summa	-120 736,00
C230	Omsorg om äldre Summa	-263 610,59
C220	Barnomsorg Summa	-81 766,06
C320	Grundskola Summa	-117 425,71
C410	Kultur och fritid Summa	-10 178,78
C420	Idrott och friluftsliv Summa	-760,34
C430	Ungdomsväsendet Summa	-2 966,20
C510	Byggnads förvaltning Summa	-9 429,33
C520	Byggnadstillsyn Summa	193,90
C525	Samhällsplanering Summa	1 527,00
C530	Miljövård Summa	-159,19
C535	Avfallshantering Summa	-55,50
C511	Teknisk förvaltning Summa	-22 573,53
C540	Trafikleder Summa	-6 970,30
C550	Parker och allmänna områden Summa	-2 647,84
C555	Hamnverksamhet Summa	349,32
C560	Byggnader o. lokaler / offentliga Summa	-25 106,29
C565	Byggnader o. lokaler / hyresbostäder Summa	49 225,94
C570	Intern service Summa	-37 752,94
C580	Vattenverk Summa	1 248,90
C585	Avloppsverk Summa	-35 682,05
C610	Brandskydd Summa	-4 381,98
C620	Befolkningsskydd Summa	-4 447,00

Summa

-778 854,78

Finansiering

A6130	Räntekostnader	-24 690,72
A6140	Övriga finansiella kostnader	-2 183,80
A6150	Amorteringar	-5 160,04

Summa

-32 034,56

Summa kostnader

-810 889,34

Netto 1.1.2025-22.4.2025

194 857,10

Netto 1.1.2025-22.4.2025 utan likviditetsstöd

-85 142,90

Kassamedel 1.1.2025	67 150,06
Kassamedel 22.4.2025	234 898,86
Kassamedel utan likviditetsstöd	-45 101,14

Intäkter och kostnader 1.5.2025-31.12.2025

Bilaga 2

Återstående Intäkter

5000	Kommunal inkomstskatt	-1 031 746,13
5100	Fastighetskatt	-79 133,89
5200	Andel av samfundsskatt	-26 354,19
5300	Källskatt	-3 366,34
5601	Landskapsandel barnomsorg	-31 529,84
5602	Landskapsandel äldreomsorg	-56 992,52
5700	Landskapsandel för grundskola	-147 799,28
5716	Landskapsandelar för kultur	-4 397,44
5800	Finansieringsunderstöd	-70 000,00
5900	Skattekomplettering	-209 540,08
5914	Kompensation för samf. skatteint.	-10 149,36
5915	kompensation för förlust av skatteintäkter på grund av vissa avdrag	-47 172,49
Summa		-1 718 181,56

Återstående kostnader

Driftshushållning

C110	Val Summa	331,60
C120	Allmän förvaltning Summa	184 464,57
1210	Lantbruksnämnden Summa	8 025,00
C210	Socialförvaltning (övr. socialv.) Summa	251 479,00
C230	Omsorg om äldre Summa	684 123,19
C220	Barnomsorg Summa	193 678,56
C320	Grundskola Summa	502 091,39
C410	Kultur och fritid Summa	23 715,62
C420	Idrott och friluftsliv Summa	2 197,66
C430	Ungdomsväsendet Summa	5 926,50
C440	Övrig kulturverksamhet Summa	6 938,00
C450	Medborgarinstitutet Summa	10 224,00
C510	Byggnads förvaltning Summa	10 280,87
C520	Byggnadstillsyn Summa	-956,10
C525	Samhällsplanering Summa	3 077,00
C530	Miljövård Summa	1 388,81
C535	Avfallshantering Summa	2 694,50
C511	Teknisk förvaltning Summa	8 526,47
C540	Trafikleder Summa	36 395,70
C550	Parker och allmänna områden Summa	2 529,16
C555	Hamnverksamhet Summa	349,32
C560	Byggnader o. lokaler / offentliga Summa	156 857,71
C565	Byggnader o. lokaler / hyresbostäder Summa	-35 916,06
C570	Intern service Summa	35 763,06
C580	Vattenverk Summa	-9 251,10
C585	Avloppsverk Summa	-42 739,05
C610	Brandskydd Summa	35 903,02
C620	Befolkningsskydd Summa	-357,00
Summa		2 042 195,38

Återstående finansieringskostnader

A6130	Räntekostnader	112 797,26
A6140	Övriga finansiella kostnader	26,20
A6150	Amorteringar	48 926,36
Summa		161 749,82
Summa kostnader		2 203 945,20

Netto 1.5.2025-31.12.2025 485 763,64

Netto 1.5.2025-31.12.2025 utan likviditetsstöd 555 763,64

Uppskattad kassa 31.12.2025 -250 864,78

Poster som kan tas bort utan direkta konsekvenser för kommunens verksamhet

Bilaga 3

4741 Stipendier	-600,00
ÅKF	-4 923
Ålandsappen	-240
4510 Litteratur	-690,00
4950 Medlemsavgifter	-140,00
4950 Medlemsavgifter	-1 600,00
4370 Försäkringar	-170,00
4560 Bränsle- och smörjmedel	-49,60
4740 Föreningsbidrag	-958,00
4745 Aktivitetsbidrag	-1 640,00
4600 Övrigt material	-1 600,00
4740 Föreningsbidrag	-1 042,00
4742 Samlingslokalstöd	-5 600,00
4501 Medborgarinstitutet	-7 900,00
4350 Tryckning, annonsering och marknadsföring	-50,00
4350 Tryckning, annonsering och marknadsföring	-450,00
4510 Litteratur	-344,55
4745 Aktivitetsbidrag	-500,00
Totalt	-28 497,15

Bank Konto
ANDELSBANKEN FÖR ÅFI5355780410000039 ANDB

Betalas Saldo
-26.677.742,87

Betala Återställ

Betalningsdag 23.04.2025

Leverantör	Fakturanr	Referensnr	ID-serie	Bankkonto	Förfallodag	Belopp	Betalas	Betalningsdag	Betalas inte
1321	Elgiganten Åland 563619	500005636199	10	FI8366010001057124	23.04.25	39,80			☐ Bet Åter ...
2263	Kommunernas socialstj:332500011	93325000116	10	FI7366010001126853	15.01.25	30.184,00	30.184,00		☐ Bet Åter ...
2263	Kommunernas socialstj:332500030	93325000307	10	FI7366010001126853	15.02.25	30.184,00	30.184,00		☐ Bet Åter ...
2263	Kommunernas socialstj:332500045	93325000459	10	FI7366010001126853	15.03.25	30.184,00	30.184,00		☐ Bet Åter ...
2263	Kommunernas socialstj:332500061	93325000611	10	FI7366010001126853	15.04.25	30.184,00	30.184,00		☐ Bet Åter ...
2263	Kommunernas socialstj:332500572	93325005726	10	FI7366010001126853	31.03.25	954,48	954,48		☐ Bet Åter ...
2263	Kommunernas socialstj:332402872	93324028720	10	FI7366010001126853	19.02.25	850,97	850,97		☐ Bet Åter ...
2263	Kommunernas socialstj:332500212	93325002127	10	FI7366010001126853	19.02.25	787,56	787,56		☐ Bet Åter ...
1151	LINDSTRÖM OY 71353689	111015165713536897	10	FI6180001270157242	23.04.25	86,49	86,49		☐ Bet Åter ...
1151	LINDSTRÖM OY 71373830	110543244713738306	10	FI6180001270157242	23.04.25	28,71	28,71		☐ Bet Åter ...
124	SÖDRA ÅLANDS UTBII2600	1125997	10	FI2855780420047749	03.01.25	20.246,00	20.246,00		☐ Bet Åter ...
Totalt								143.730,01	

Betalningsdag 23.04.2025

Granska valda
betalningar

Bokslut 2024

Lumparlands kommun

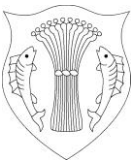

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Kommundirektörens översikt.....	4
2. Allmänna uppgifter om Lumparlands kommun	5
2.1. Kommunens förvaltning.....	5
3. Kommunfullmäktiges vision och målsättningar.....	7
3.1. Vision.....	7
3.2. Verksamhetsmål 2024.....	7
3.3. Verksamhetsmål 2025–2026.....	7
3.4. Åtgärder för att uppnå de uppställda målen.....	7
3.5. Måluppföljning.....	7
4. Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område	9
4.1. Befolkningsuppgifter.....	9
4.2. Näringsliv.....	10
4.3. Kommunens hyresbostäder	10
4.4. Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen.....	10
4.5. Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling.....	11
4.6. Miljöfaktorer.....	11
4.7. Skattesatser.....	11
4.8. Kommunens skuldsättning.....	12
4.9. Soliditet.....	12
4.10. Ekonomiska nyckeltal.....	13
4.11. Granskning av ekonomin som helhet.....	13
4.12. Granskning av koncernen	14
4.13. Den interna kontrollen.....	14
4.14. Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut.....	14
4.15. Tvister och rättegångar.....	17
4.16. Andra icke-finansiella aspekter	17
4.17. Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet.....	17
5. Uppgifter om kommunens personal	19
5.1. Friskvård.....	20

6.	Behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder för att balansera ekonomin ..	20
7.	Räkenskapsperiodens resultat och finansieringsanalys	21
7.1.	Räkenskapsperiodens resultat.....	21
7.2.	Finansieringsanalys	22
7.3.	Balansräkning	23
7.4.	Kommunens totala inkomster och utgifter	25
8.	Sektorvisa verksamhetsberättelser.....	26
8.1.	Centralförvaltningen	26
9.	Den gemensamma lantbruksnämnden	28
9.2.	Samordnad socialtjänst.....	31
9.3.	Äldreomsorgsförvaltningen	32
9.4.	Bildningsförvaltningen.....	36
9.5.	Kultur- och fritidsförvaltningen.....	40
9.6.	Den gemensamma byggnads- och miljönämnden	43
9.7.	Den gemensamma tekniska nämnden.....	46
9.8.	Den gemensamma räddningsnämnden (Räddningsområde Ålands landskommuner)...	55
10.	Budgetutfallet.....	57
10.1.	Allmänna mål	57
10.2.	Investeringarnas utfall	57
10.3.	Utfallet av anslag och beräknade inkomster	60
10.4.	Resultaträkningens utfall (interna och externa).....	61
10.5.	Finansieringsdelens utfall.....	62
10.6.	Sammandrag	63
11.	Bokslutskalkyler.....	64
11.1.	Resultaträkning.....	64
11.2.	Finansieringsanalys.....	65
11.3.	Balansräkning.....	66
12.	Bokslutsnoter	68
12.1.	Tillämpade bokslutsprinciper (not 1).....	68
12.2.	Noter till resultaträkningen	69
12.3.	Grunderna för avskrivning enligt plan (not 6)	70

12.4.	Noter till balansräkningen	72
12.5.	Noter angående säkerhet, ansvarsförbindelser och arrangemang som inte tagits med i balansräkningen	75
12.6.	Not angående personalen samt revisorsarvode (not 18)	76
12.7.	Transaktioner med intressenter (not 19)	77
12.8.	Stängning av böckerna för 2024 (not 20)	77
12.9.	Uteblivna skatteinkomster (Not 21)	77
12.10.	Parhusen på Fjärilsgränd 2 (not 22)	77
13.	Handlingar som bekräftar bokslutet	77
14.	Bokslutets undertecknande	78
15.	Revisorsanteckning	79
	Förteckning över använda bokföringsböcker	80

1. KOMMUNDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

År 2024 har varit ett händelserikt och omvälvande år för Lumparlands kommun. Befolkningen ökade från 366 till 371 personer, en utveckling som till största delen skedde under årets senare del. Befolkningstillväxten är positiv för kommunens framtid, men innebär också behov av anpassning inom service och infrastruktur.

Trots det stigande invånarantalet har skatteintäkterna minskat jämfört med föregående år. Årets skatteinkomster uppgick till 1 522 000 euro, att jämföra med 1 684 000 euro i bokslut 2023. Minskningen förklaras till stor del av omfattande skatterättelser som verkställdes under november och december. Landskapsandelarna uppgick till 815 000 euro, vilket är i nivå med föregående år (820 000 euro). Det bör noteras att dessa inte har ökat under hela 2020-talet, vilket utgör en utmaning i takt med ökade kostnader.

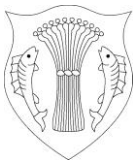
Årets resultat visar ett underskott på 598 000 euro. Resultatet är i linje med den budget som uppgjorts för året, men det är väsentligt sämre än fjolårets bokslut som visade ett minusresultat på 233 000 euro. Den största enskilda nya belastningen på årets resultat är räntekostnader, som uppgick till 113 000 euro. En betydande del av dessa kostnader är kopplade till byggnationen av tre nya parhus i Klemetsby – ett viktigt utvecklingsprojekt för att möjliggöra inflyttning och möta efterfrågan på hyreslägenheter.

År 2024 var också det sista året som Lemlands kommun handhade driften av byggnadsteknisk sektor. Från och med 2025 är kommunen huvudman för byggnadsinspektion och teknisk förvaltningen, där det endast köps tjänsteinnehavare från Lemlands kommun. Detta medför att kommunen har bättre inblick i verksamheten och kommunstyrelsen, som numera ansvarigt organ, ges större möjligheter att styra verksamheten.

Sammanfattningsvis har 2024 varit ett år där grunden lagts för fortsatt tillväxt, men där de ekonomiska utmaningarna är påtagliga och oöverstigliga för Lumparland att klara på egen hand.

Befolkningsökningen stärker kommunens framtidsutsikter och vi har de under senaste åren sett en ökning av barn i barnomsorgen som snart ger effekt på elevunderlaget i skolan. Detta kräver fortsatt god planering och noggrann ekonomisk hushållning för egen del. Den övergripande ekonomiska situationen överskuggar tyvärr denna ljusglimt.

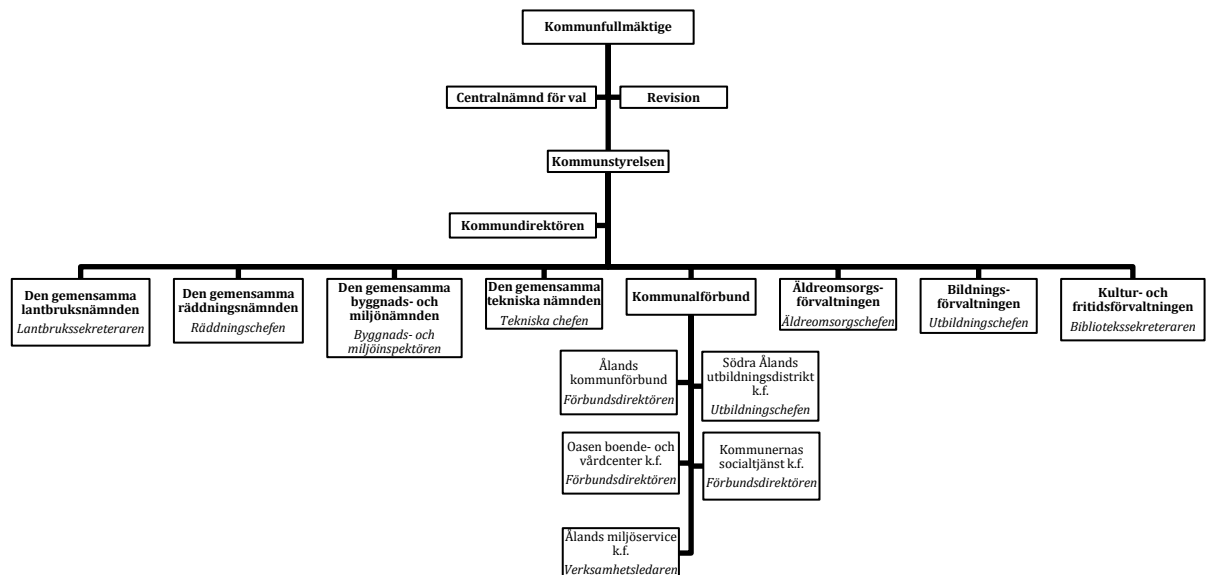
Mattias Jansryd

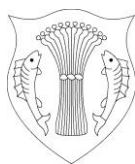
2. ALLMÄNNA UPPGIFTER OM LUMPARLANDS KOMMUN

Statistik	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Befolkning 31.12 enl. ÅSUB	366	371
Skattesats	19,50 %	19,50 %
Verksamhetens kostnader (1 000 euro)	1 348	3023
Verksamhetens intäkter (1 000 euro)	427	357
Skatteinkomster (1 000 euro)	1 684	1522
Skatteinkomster, euro/inv. Landskapsandelar (1 000 euro)	820	815
Årsbidrag (1 000 euro)	-117	-432
Avskrivningar och nedskrivningar (1 000 euro)	-167	-165
Lån 31.12 (1 000 euro)	1968	2842
Lån, euro/inv.	5377	7661

2.1. Kommunens förvaltning

Kommunfullmäktige består av nio ledamöter för mandatperioden 2024–2027. Kommunstyrelsen bestod i sin tur av sex ledamöter med personliga ersättare. Därtill består kommunen av förvaltningar underlydande kommunstyrelsen samt nämnder som är gemensamma med andra kommuner. Kommunstyrelsen utses för två år i sänder. Nämnderna tillsätts i regel för fullmäktiges mandatperiod.

2.1.1. Kommunfullmäktige 2024–2027

Ledamöter
Ordförande: Guy Björkqvist (2024) I vice ordförande: Anton Alm II vice ordförande: Yasmine Blom Philip Björkqvist Nanny Eriksson Camilla Johansson Elias Lax Matti Lindholm Ulrika Nordberg
Ersättare
Brage Stenberg Tatiana Roos Jessica Sjölander Linda Boman Markuz Sandsnäcka

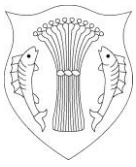
2.1.2. Kommunstyrelsen 2024–2025

Ordinarie	Ersättare
Ordf.: Pia Eriksson Vice ordf.: Tomas Mörn Göta Alm-Ellingsworth Eva Jansson Mikael Rosbäck Robert Williams	Irén Norell-Sjöwall Andreas Perjus Gea Jansén Gun Nordqvist-Alm Ronald Nordberg Johan Malén

2.1.3. Nämnder

Nämnder	Ordförande	Föredragande
Tekniska nämnden (gemensam med Lemlands kommun)	Ronny Roos (Lemlands kommun)	Tekniska chefen
Byggnads- och miljönämnden (gemensam med Lemlands kommun)	Matti Lindholm	Byggnads- och miljöinspektören
Gemensamma räddningsnämnden	Kristian Aller (Jomala kommun)	Räddningschefen
Gemensamma lantbruksnämnden	Stefan Öström (Hammarlands kommun)	Lantbrukssekreteraren

3. KOMMUNFULLMÄKTIGES VISION OCH MÅLSÄTTNINGAR

3.1. Vision

Att ge kommuninvånarna en prisvärd relevant service av hög kvalitet. Lumparland fortsätter att existera som en självständig kommun och erbjuder när demokrati för invånarnas bästa.

3.2. Verksamhetsmål 2024

- Att se till att kommunens basservice (barnomsorg, skola och äldreomsorg) sköts så effektivt och förmånligt som möjligt i egen regi.
- Att utföra en översyn av möjliga effektiviseringar av kommunens verksamhet.

3.3. Verksamhetsmål 2025–2026

- Att utveckla servicen både självständigt och i samarbete med andra aktörer.

3.4. Åtgärder för att uppnå de uppställda målen

- Möjliggöra inflyttning genom att erbjuda bostäder och bostadstomter, vilket leder till högre skatteintäkter.
- Effektivera servicen inom ramen för en självständig kommun med hjälp av relevanta IKT-lösningar.
- Tillsammans med alla enheter kartlägga verksamheten för att hitta möjliga effektiviseringar.

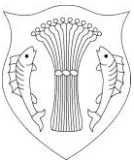
3.5. Måluppföljning

Möjliggöra inflyttning genom att erbjuda bostäder och bostadstomter, vilket leder till högre skatteintäkter

Kommunstyrelsen beslöt under 2021 att tillsätta en byggnadskommitté för nya lägenheter. Byggnadskommittén har planerat under år 2022. Byggstart blev sommaren 2023 och husen blev inflyttningsklara i september 2024. Alla lägenheter är uthyrda från och med mars månad 2025.

Effektivera servicen inom ramen för en självständig kommun med hjälp av relevanta IKT-lösningar

Implementering av nytt ekonomisystem pågår och driftsättning planeras till slutet av 2025.

Tillsammans med alla enheter kartlägga verksamheten för att hitta möjliga effektiviseringar

Hela kommunens verksamhet som drivs i egen regi har kartlagts under 2024. Med anledning av kartläggningen beslöt kommunstyrelsen om följande fortsatta utredningar:

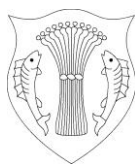
- Samplanering genom en så kallad centralköksfunktion samt samplanering av semestrar under sommaren
- En för alla enheter gemensam upphandling av kontors- och förbrukningsmaterial
- Fråga SÅUD om eventuell IKT-ansvarig gentemot distriktets daghem
- Särskild ersättning för en IKT-ansvarig kommunen
- Hålla biblioteket stängt under bibliotekssekreterarens semester, förutom sommaren
- Konkretisera utbytet av idéer och erfarenheter mellan enheterna

Förvaltningen gjorde också en jämförelse med andra storleksmässigt likvärdiga kommuner för att se var man eventuellt sticker ut kostnadmässigt. Kontentan av detta var att kommunen, förutom kostnad per elev, inte kostnadmässigt sticker ut. Landskapsandelen var dock väsentligt lägre än storleksmässigt liknande kommuner, främst sådana kommuner som räknas som skärgårdskommuner i landskapsandelssystemet.

Kommunstyrelsen konstaterade efter kartläggningen att Lumparlands kommun behöver en av två saker:

- En större befolkningsmängd som fortsättningsvis har en stark skattekraft.
- En landskapsandel som motsvarar vad vissa andra perifera kommuner erhåller.

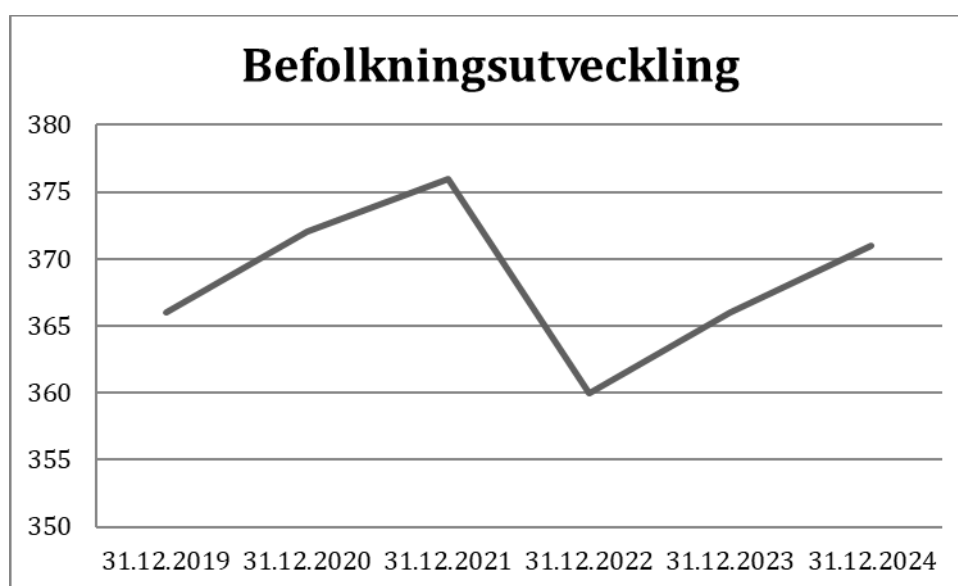
Lumparlands kommun beslöt med anledning av detta att översända en skrivelse till Ålands landskapsregering som poängterade att den ekonomiska situation som många kommuner står inför inte är förorsakat av kommunerna eller dess invånare, utan en fallerad ekonomisk politik på landskapsnivå gentemot kommunerna.

4. DEN ALLMÄNNA EKONOMISKA UTVECKLINGEN OCH UTVECKLINGEN INOM KOMMUNENS OMRÅDE

4.1. Befolkningsuppgifter

Befolkningen i kommunen har sedan 31.12.2019 ökat från 366 personer till 371 personer 31.12.2024, men har under perioden fluktuerat mellan 360 och 370 personer. Den ekonomiska utvecklingen i kommunen är stram med hänsyn till de indikatorer som finns tillgängliga. Utmaningarna är främst befolkningsutvecklingen och befolkningsstrukturen med avseende på försörjningsbördan och den framtida ekonomiska utvecklingen i kommunen.

Ålder	31.12.2019	Andel	31.12.2020	Andel	31.12.2021	Andel	31.12.2022	Andel	31.12.2023	Andel	31.12.2024	Andel
0-14	53	14,48 %	55	14,78 %	57	15,16 %	46	12,78 %	47	12,84 %	46	12,40 %
15-64	207	56,56 %	215	57,80 %	212	56,38 %	209	58,06 %	211	57,65 %	214	57,68 %
65-	106	28,96 %	102	27,42 %	107	28,46 %	105	29,17 %	108	29,51 %	111	29,92 %
Totalt	366		372		376		360		366		371	

Ålder	Lumparland	Andel	Åland	Andel
0-14	46	12,40 %	4 852	15,83 %
15-64	214	57,68 %	18 283	59,64 %
65-	111	29,92 %	7 519	24,53 %
Totalt	371	100,00 %	30 654	100,00 %

4.2. Näringsliv

Enligt uppgifter från ÅSUB fanns det 34 företag 31.12.2024 (31 företag 31.12.2023) med hemort eller verksamhetsställe i kommunen, varav flera är sådana att de har en betydande sysselsättande effekt. Dessa företag sysselsätter en mindre, men dock betydelsefull, del av den arbetsföra befolkningen.

4.3. Kommunens hyresbostäder

Kommunen har totalt 29 bostadslägenheter varav 18 hyreslägenheter och 11 lägenheter på serviceboendet Kapellhagen. Under året färdigställdes sex nya lägenheter i form av tre parhus med två lägenheter vardera.

Tillsättandet av hyresgäster förutom till ESB Kapellhagen görs av kommunstyrelsen. Tekniska nämndens roll (numera tekniska förvaltningen) är att fungera som disponent för byggnaderna och gentemot hyresgästerna. Samtliga kommunens hyresbostäder är uthyrda, och kommunen har en bostadskö. Efterfrågan på hyresbostäder är fortsatt relativt hög.

De nuvarande kommunala bostäderna strävar kommunen till att underhålla så totalekonomiskt förmånligt som möjligt.

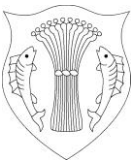
4.4. Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen

Lumparland behöver attrahera inflyttare samt arbetssökande till lediganslagna befattningar och tjänster samt återflyttare om kommunen ska kunna bibehålla sin livskraft. Med tanke på möjligheterna till pendling är förbindelserna till och från kommunen mycket betydelsefulla för den framtida utvecklingen samt upprätthållande av god kvalitet på service inom alla nivåer.

Kriget i Ukraina fortsätter för fjärde året och fortsätter att belasta känslan av trygghet i närregionen men också i EU i stort. Vi kan också se ekonomiska konsekvenser genom att tillgången på flera viktiga råvaror, exempelvis olja, naturgas och spannmål, har blivit mer osäker. Trumps presidentskap i USA förefaller också kunna ha konsekvenser på världsekonomi och särskilt EU, vilket i förlängningen kan drabba Finlands ekonomi.

Kommunens ekonomi är i övrigt beroende av vilka beslut som Ålands lagting och Ålands landskapsregering fattar, vilka styr finansieringen och uppgifterna i kommunerna. Det behövs även ett konstant arbete för att hålla ekonomin i balans samt anpassa verksamheten inom grundskolan till ett nu ökande underlag för verksamheten, samtidigt som trycket på kommunens äldreomsorg och förebyggande vård också fortsättningsvis ökar.

Investeringsstakten i kommunen har varit hög under de senaste åren och självfinansieringen av investeringarna har varit otillräcklig. Kommunen bör framöver finansiera investeringar genom lån, vilket ökar kommunens redan relativt höga

skuldbörda. Det bör iaktas försiktighet med investeringar som inte leder till inbesparingar.

De största osäkerhetsfaktorerna kring kommunens framtida utveckling är befolkningen och med den skatteutvecklingen, samt de beslut om finansieringen via landskapsandelssystemet som Ålands lagting fattar.

4.5. Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling

De största riskerna och osäkerhetsfaktorerna vilka inverkar på verksamhetens utveckling är främst finansiella risker. Byggnationen av tre parhus finansierade, till fullo genom lån, är en konstant riskfaktor om räntorna börjar stiga igen. Det finns också en risk att bostäderna står vakanta vilket skulle betyda att kommunen behöver stå för driften och finansieringen av byggnationen med egna medel. I nuläget är dock alla lägenheter uthyrda, vilket är glädjande för finansieringen av byggnationen.

Det finns också personella risker där ett underskott på utbildad personal inom äldreomsorgen och barnomsorgen på sikt riskerar att kommunen får utmaningar att rekrytera personal. Särskilt under ordinarie personals frånvaro, såsom semestrar, har detta redan börjat synas.

4.6. Miljöfaktorer

Kommunen strävar till en hållbar utveckling inom alla områden. Kommunstyrelsen och fullmäktige har en längre tid arbetat med papperslösa sammanträden. Detta ger en betydande inbesparing av kopieringspapper och effektiviserar arbetet. Enheterna sorterar sitt avfall och daghemmet strävar till att utveckla sin verksamhet så att verksamheten definieras som giftfri. Skolan är en Grön Flagg-skola på hållbar nivå. Miljöarbetet är en fortgående process.

4.6.1. Utvecklings- och hållbarhetsagendan

Lumparlands kommun har ställt sig bakom utvecklings- och hållbarhetsagendan och är en medaktör i nätverket Bärkraft.ax. Medaktörerna vill se Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda förverkligad och bidrar själva med konkreta insatser för att detta ska ske. Medaktörerna träffas regelbundet för samordningsmöte, en plats för dialog och samverkan över sektorsgränser. Kommunens hållbarhetsarbete sker med agendans sju mål i åtanke och kommunen är deltagare i nätverksgruppen för hållbara kommuner,

Kommunen kommer framöver ta fram en färdplan för att bli en hållbarare kommun, vilket är inom ramen för att förverkliga utvecklings- och hållbarhetsagendan.

4.7. Skattesatser

Den kommunala inkomstskattesatsen har varit 19,50 % under verksamhetsåret 2024. Den allmänna fastighetsskattesatsen har varit 0,60 %, för stadigvarande boende 0,00 %,

för obebyggd byggplats 1,00 %, för övriga bostadsbyggnader 0,90 %, 0,00 % för allmännyttiga samfund och 0,60 % för kraftverk. Lumparlands kommun har sedan 2014 en inkomstskattesats på 19,50 %.

För kommunalskattens del baserar sig skatteprognosfilen på Skatteförvaltningens skattestatistik för respektive år. Dessutom har man använt sig av Skatteförvaltningens periodiska redovisningar och skatteårsspecifik information om skatteinkomsterna. Finlands kommunförbund gör i samarbete med Finansministeriet och Skatteförvaltningen en landsomfattande prognos för kommunernas skatteintäkter. Samfundsskattens uppgifter baserar sig likaså på Skatteförvaltningens skattestatistik och de periodiska skatteredovisningarna. För fastighetsskattens del har man stött sig på Skatteförvaltningens uppgifter om fastighetsbeskattningen.

4.8. Kommunens skuldsättning

Det långfristiga främmande kapitalet ökade under räkenskapsperioden. Det kortfristiga främmande kapitalet ökade också under räkenskapsperioden.

4.9. Soliditet

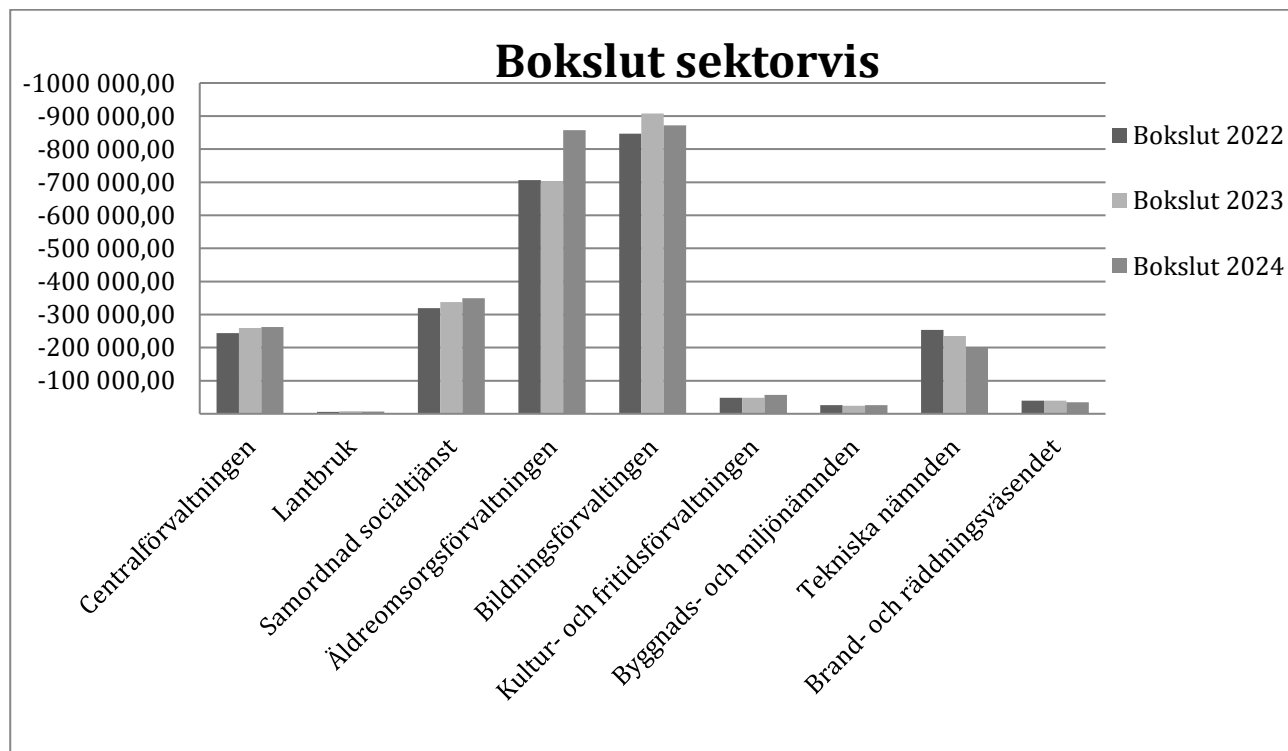
Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsförmåga och kommunens förmåga att motstå underskott och överleva på längre sikt. De tillgångar som inte är finansierade med eget kapital finansieras med lån, också kallat främmande kapital. Soliditet räknar man ut genom att dividera det egna kapitalet med balansomslutningen, vilket är summan av tillgångarna. Soliditeten är 9,71 procent (27,68 procent i bokslut 2023). Den markanta minskningen beror på låneupptagningen i samband med byggnationen av parhusen i Klemetsby.

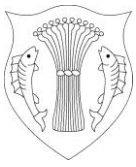

4.10. Ekonomiska nyckeltal

Ekonomiska nyckeltal	2021	2022	2023	2024
Verksamhetens intäkter i % av verksamhetens kostnader	14,02	14,16	14,27	11,8
Årsbidrag i % av avskrivningarna	-20,35	-68,44	-70,2	-261,26
Årsbidrag per invånare, euro	-92	-324	-320	-1165
Investeringarnas inkomstfinansiering, %	-27,9	-293,78	-18,27	-58,02
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, euro	-152911,14	-156541,7	-706668,9	-1177414
Låneskötselbidrag	-1,59	-0,47	-6,85	-3,79
Kassamedel 31.12, euro	572351,02	414604,33	161669	86178,04
Likviditet (antal dagar)	74	49,5	15,6	7,9
Relativ skuldsättningsgrad %	79,97	76,86	88,27	136,45
Invånarantal	376	360	366	371

4.11. Granskning av ekonomin som helhet

Bokslut sektorvis	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024	Andel av 2024	Förändring 2023-2024
Driftshushållning	-2 490 779,13	-2 563 029,45	-2 697 525,87	-2 666 010,58	100,00 %	4,02 %
Centralförvaltningen	-244 300,20	-259 420,58	-275 619,90	-262 241,53	9,84 %	1,09 %
Lantbruk	-6 143,00	-7 271,00	-10 821,00	-7 200,00	0,27 %	-0,98 %
Samordnad socialtjänst	-318 892,75	-337 853,86	-332 965,95	-349 402,80	13,11 %	3,42 %
Äldreomsorgsförvaltningen	-706 729,91	-702 473,20	-827 031,78	-857 475,32	32,16 %	22,07 %
Bildningsförvaltningen	-847 110,90	-907 632,76	-911 363,52	-872 368,38	32,72 %	-3,89 %
Kultur- och fritidsförvaltningen	-48 309,52	-48 748,06	-58 552,72	-57 159,37	2,14 %	17,25 %
Byggnads- och miljönämnden	-26 267,42	-24 237,09	-25 659,00	-25 686,03	0,96 %	5,98 %
Tekniska nämnden	-253 588,66	-235 286,79	-212 603,00	-199 711,39	7,49 %	-15,12 %
Brand- och räddningsväsendet	-39 436,77	-40 106,11	-42 909,00	-34 765,76	1,30 %	-13,32 %

Summering av resultaträkning	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024	Förändring 2023-2024
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	410 985,79	426 679,03	330 753,00	356 717,53	-16,40 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 901 764,92	-2 989 708,48	-3 028 278,87	-3 022 728,11	1,10 %
A5100 SKATTEINKOMSTER	1 669 189,63	1 684 456,26	1 601 000,00	1 522 416,26	-9,62 %
A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER	721 855,04	819 763,11	826 466,00	814 967,60	-0,58 %
A7100 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-170 641,13	-166 566,56	-181 612,00	-165 466,91	-0,66 %

4.12. Granskning av koncernen

Lumparlands kommun bildar inte någon koncern.

4.13. Den interna kontrollen

Syftet med intern kontroll är att säkra att kommunens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att den information som beslut bygger på är tillräcklig och tillförlitlig, att lagens bestämmelser, anvisningar av myndigheterna och beslut av kommunens organ iakttas och att egendom och resurser tryggas.

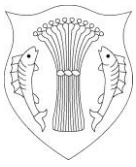
Den interna kontrollen är en del av ledarskapet. Därför bör intern kontroll ingå i kommunens alla verksamheter i olika former. Den visar hur ärenden framskrider, beskriver uppgifterna och arbetet i kommunorganisationen och vad man särskilt bör fokusera på för att sköta uppgifterna på ett bra sätt.

Syftet med intern kontroll och tillhörande riskhantering är också att säkerställa att de mål som ställts för kommunen kan uppnås och att verksamheten är resultatrik. Sedan 2021 har kommunen ett fastställt dokument för kvalitetssäkring och intern kontroll. Dokumentet beskriver hur kommunen arbetar med intern kontroll och vilka processer som finns på plats för att kvalitetssäkra verksamheten.

4.14. Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut

Kommunens organisation samt nämndernas befogenheter och åligganden finns fastslagna i kommunens förvaltningsstadga, nämndernas instruktioner samt angiven i budget och ekonomiplan. Budgetansvarig för respektive resultatområde i kommunen följer förvaltningsstadgan och övriga relevanta regelverk inom kommunen. Verksamhetsansvar och befogenheter för kommunens tjänsteinnehavare följer förvaltningsstadgan, nämndernas och förvaltningarnas instruktioner samt tjänstebeskrivningar. Tjänsteinnehavare med beslutanderätt ska uppgöra förteckning

över fattade tjänstemannabeslut. Nämnderna och kommunstyrelsen tar del av beslut enligt gällande delegering.

4.14.1. Uppnående av målen, tillsyn över användningen av tillgångar, kompetent och tillförlitlig bedömning

I kommunen används rambudgetering med nettoanslag för driften. Bindningsnivån är fastställd till nämnd/förvaltningsnivå. De budgetansvariga bör erhålla uppföljningsrapporter över förbrukade anslag ur budgeten.

4.14.2. Ordnandet av riskhanteringen

Risker i anslutning till verksamhet, investeringar och finansiering bärs regelmässigt av kommunen och ansvaret för riskhantering åligger kommunstyrelsen enligt förvaltningsstadgan. Kommunens ekonomiförvaltning är en integrerad del i centralförvaltningen och följer kommunens likviditet och ekonomiska läge. Egendomsriskerna och verksamhetsansvaret minimeras genom försäkringar.

Datarisker hanteras genom att kommunen använder sig av en så kallad hosting-lösning, ett skyddat nätverk och personliga lösenord till användarkonton inom servermiljön. Säkerhetskopiering görs kontinuerligt och en regelbunden kontroll av datasystem sköts av utomstående IT-leverantör.

Sektorernas ledande tjänstemän ansvarar inför nämnderna eller kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen övervakar att kommunfullmäktiges beslut är lagliga och kan verkställas.

Kommunstyrelsen

Den största risken för närvarande är den likviditetsbrist uppstod i slutet av 2024 till följd av flera års negativa resultat. Denna risk har delvis mildrats genom likviditetsstöd under 2025 från landskapet, men det är en temporär åtgärd som inte löser grundproblemet på lång sikt.

Äldreomsorgsförvaltningen

En betydande risk för vår äldreomsorgsförvaltning är bristen på personal, särskilt när det gäller korttidsvikarier. Trots införandet av en vikariepool som löst en del av denna problematik, återstår utmaningen med att säkerställa tillräckligt med behöriga närvårdare eftersom vikariepoolen inte nödvändigtvis har en behörig person.

Bildningsförvaltningen

Daghemmet står inför utmaningen att säkra personal när ordinarie medarbetare är frånvarande. Tidigare anställdas pensioneringar har temporärt mildrat situationen, men kommunen kan inte förlita sig på denna lösning på lång sikt. Även om den anställda resursen har minskat personberoende något, kvarstår risken för sårbarhet.

Skolans svårighet att rekrytera personal med specialkompetens utgör en betydande risk. Genom samarbete med andra skolor har kommunen lyckats minimera denna risk till viss del, dock är det ingen ekonomiskt billig lösning.

Trots en relativt hög personaltäthet och lågt antal elever kan längre frånvaroperioder utgöra en utmaning. En långsiktig risk är det tidigare minskande elevunderlaget, vilket kan påverka kvaliteten på undervisningen genom svårigheter att säkra kompetent personal. Elevunderlaget ser dock ut att öka under den närmsta framtiden för att sedan hålla sig stabilt på den högre nivån.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Den främsta risken för biblioteket är frånvaron av ordinarie personal under semestertider. Det krävs årligen rekrytering av sommarpersonal som kan arbeta självständigt för att möta behoven under dessa perioder.

Det finns också risker kring beviljandet av föreningsbidrag där kommunen inte med säkerhet på basen av ansökningar kan säkerställa att föreningen uppfyller de villkor som ställs i kommunens principer för föreningsbidrag.

4.14.3. Kontroll över anskaffning, överlåtelse och skötsel av tillgångar

Respektive förvaltning ansvarar för de lösa tillgångar som ställts till deras förfogande. Ansvaret för skötsel av anläggningstillgångar, byggnader, vägar, samt vatten- och avloppsledningar är ålagt tekniska nämnden. Överlåtelse och försäljning av tillgångar övervakas av kommunstyrelsen. Vad gäller anläggningstillgångar sker överlåtelse eller försäljning på grunder som fastställs av kommunfullmäktige.

4.14.4. Avtalsverksamhet

Kommunstyrelsen ingår avtal för kommunens räkning om det inte i instruktion eller annat regelverk är annorlunda bestämt. Avtal undertecknas som huvudregel av kommundirektör eller sektorns högsta tjänsteinnehavare. Kommunens avtal finns samlade i mappar och förvaras i brandsäkert arkiv på kommunkansliet. Innehållsförteckning finns i respektive pärm. Uppföljning av avtalsvillkor och avtalspreskribering åligger respektive tjänsteman.

4.14.5. Fakturahantering

Kommunen använder sig av elektronisk attestering av fakturor och kräver att minst två personer behandlar fakturan innan utbetalning sker. Under ledigheter ska det säkerställas att vikarie attesterar fakturor.

4.14.6. Bedömning av hur den interna tillsynen är ordnad

Några större brister i den interna kontrollen har inte kunnat noteras under året.

Den interna kontrollen har förverkligats i enlighet med gällande bestämmelser och regelverk. Kommunstyrelsen övervakar beslutens laglighet. Fakturor attesteras av två personer. Enligt kommunens gällande förvaltningsstadga ordnas den interna och externa övervakningen av kommunens förvaltning och ekonomi så att de tillsammans bildar ett heltäckande övervakningssystem. Den externa övervakningen ordnas oberoende av den arbetande ledningen. För den externa övervakningen ansvarar de av kommunfullmäktige utsedda revisorerna. Kommunstyrelsen ansvarar för ordnandet av

den interna övervakningen och utfärdar vid behov direktiv för denna övervakning. Kommunstyrelsen ämnar kontinuerligt utveckla och förbättra metoderna och noggrannheten i den interna kontrollen.

4.15. Tvister och rättegångar

Vid räkenskapsperiodens slut var kommunen part i en rättegång om skadegörelse på en av kommunens hyresbostäder. Händelsen skedde under 2022 men rättegången har blivit uppskjuten ett flertal gånger. Kommunens anspråk hänför sig till en krossad fönsterruta.

4.16. Andra icke-finansiella aspekter

Kommunen medverkar aktivt i arbetet mot korruption och mutor. Upphandlingsanvisningarna anger att utgångspunkten är att grundprinciperna om icke-diskriminering, likabehandling, öppenhet och proportionalitet följs. Upphandlingsprocesserna följer gängse lagstiftning och principerna om god förvaltning i förvaltningslagen samt förvaltningsstadgan, direktiven för intern kontroll och skydd av personuppgifter enligt dataskyddsförordningens principer.

Kommunen har dessutom fastställda riktlinjer för representation som ytterligare ett led i arbetet mot korruption och mutor.

4.17. Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet

4.17.1. Byggnation av tre parhus i Klemetsby

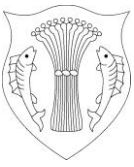
Byggnationen av tre parhus i Klemetsby inleddes under 2023 blev klar under tidig höst 2024. Detta innebär att kommunen har ökat sitt lägenhetsbestånd med sex lägenheter. Detta bidrar till att locka inflyttare som inte kan eller vill köpa sin bostad. Byggnationen innebär dock en ekonomisk risk för kommunen och det är viktigt att ständigt arbeta för att alla nya lägenheter är uthyrda.

4.17.2. Nytt samarbetsavtal inom byggnadsteknisk sektor

Ett nytt samarbetsavtal med Lemlands kommun har trätt i kraft, vilket innebär att Lumparlands kommun från och med 2025 tar ansvar inte enbart för investeringar utan även för driftskostnader inom den byggnadstekniska sektorn. Förändringen förväntas på sikt ge en tydligare ansvarsfördelning och bättre förutsättningar för planering och uppföljning.

4.17.3. Stängning av bokföringen

Bokslutsarbetet har fortsatt att utvecklas, och böckerna för år 2024 stängs numera den sista februari. Detta medför att vissa slutregleringar inte hinner beaktas fullt ut innan bokslutet fastställs. Det har störts effekt mellan år 2024 och 2025 för att sedan jämna ut sig över tid.

4.17.4. Ungdomsgård

Under 2023 öppnades en ungdomsgård på prov, vilket visade sig vara ett uppskattat inslag i kommunens fritidsutbud. Kommunstyrelsen beslöt därför under 2024 att verksamheten ska fortsätta på permanent basis.

4.17.5. Nytt samarbetsavtal om Medis

Ett nytt samarbetsavtal har också ingåtts med Medborgarinstitutet (Medis), vilket ser ut att bli mer kostnadseffektivt än tidigare. Detta stärker kommunens möjligheter att erbjuda invånarna ett brett utbud av bildningsverksamhet till lägre kostnad.

4.17.6. Ny webbplats

Kommunens webbplats har uppdaterats under året för att förbättra tillgängligheten och servicen för invånare och besökare.

5. UPPGIFTER OM KOMMUNENS PERSONAL

Antal ordinarie anställa i kommunen i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande uppgick till 25 personer per 31.12.2024 (23 personer år 2023). Av dessa utgjorde kvinnorna 80 % och männen 20 % (82,6 % respektive 17,4% år 2023).

	Årsverken 2024	Personer 31.12.2024	Årsverken 2023	Personer 31.12.2023
Centralförvaltningen	2,6	3	2,6	3
<i>Kommundirektör</i>	1	1	1	1
<i>Ekonomichef</i>	0,8	1	0,8	1
<i>Byråsekreterare</i>	0,8	1	0,8	1
Äldreomsorgsförvaltningen	10,17	14	10,25	14
<i>Ledande närvårdare</i>	1	1	1	1
<i>Ställföreträdande ledande närvårdare</i>	1	1	1	1
<i>Närvårdare</i>	5,96	10	7,15	9
<i>"Poolresurs"</i>	0,62	1	0	0
<i>Kock</i>	0,68	1	0,17	1
<i>Anställd i sysselsättning</i>	0	0	0,01	0
<i>Vikarier/inhoppare</i>	0,91	0	0,92	2
Bildningsförvaltningen	10,76	11	10,19	11
<i><u>Barnomsorg</u></i>	<u>5,33</u>	<u>5</u>	<u>4,62</u>	<u>5</u>
<i>Daghemsföreståndare</i>	1	1	1	1
<i>Lärare inom barnomsorg</i>	1	1	1	1
<i>Barnskötare</i>	1,79	2	1	1
<i>Lokalvårdare/köksbiträde</i>	1	1	1	1
<i>Resurs</i>	0,45	0	0,49	1
<i>Vikarier/inhoppare</i>	0,09	0	0,13	0
<i><u>Grundskola</u></i>	<u>5,43</u>	<u>6</u>	<u>5,57</u>	<u>6</u>
<i>Skolföreståndare</i>	1	1	1	1
<i>Klasslärare i huvudsyssla</i>	1	1	1	1
<i>Timlärare i huvudsyssla</i>	0,86	1	0,92	1
<i>Tyskalärare</i>	0	0	0,04	0
<i>FBU-lärare</i>	0	0	0,09	0
<i>Assistent</i>	0,54	1	0,54	1
<i>Kock</i>	1	1	1,02	1
<i>Lokalvårdare/köksbiträde</i>	1	1	0,94	1
<i>Vikarier/inhoppare</i>	0,03	0	0,02	0
Kultur-/fritidsförvaltningen	0,7	2	0,53	2
<i>Bibliotekssekreterare</i>	0,5	1	0,5	1
<i>Biblioteksvikarier</i>	0,02	0	0,01	0
<i>Ungdomsarbete</i>	0,18	1	0,02	1
Totalt	24,23	30	23,57	30

I det totala antalet ingår inte årsverken som på basen av samarbetsavtal köps från andra kommuner eller kommunalförbund.

Av antalet årsverken var 11,81 årsverken i deltid (11,03 årsverken år 2023).

Den totala sjukfrånvaron var 305 dagar (222 dagar år 2023). Statistiken för sjukfrånvaro inkluderar samtlig personal som varit anställd under året, d.v.s. både ordinarie och visstidsanställda. Eventuella långtidssjukskrivningar har stor inverkan på resultatet. Av antalet dagar sjukfrånvaro var inga dagar p.g.a. arbetsolycksfall (9 dagar år 2023). I verksamhetsprogrammet för arbetarskyddet finns en nollvision gällande sjukfrånvaro p.g.a. arbetsolycksfall.

Sjuktidsprocenten var 5,2% (3,89% år 2023). I verksamhetsprogrammet för arbetarskyddet är målsättningen en sjukfrånvaro under 5%.

5.1. Friskvård

Lumparlands kommun erbjuder sina anställda 200 euro per år i friskvårdskuponger genom Friskvård.ax.

6. BEHANDLING AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT BALANSERA EKONOMIN

Enligt 70 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen när verksamhetsberättelsen överlämnas föreslå åtgärder med anledning av räkenskapsperiodens resultat och för att balansera ekonomin. Med anledning av resultatet föreslår kommunstyrelsen att underskottet på 597 758, 85 euro bokas mot tidigare års underskott samt att ett åtgärdsprogram för att mildra det ackumulerade underskotten tas fram för behandling inför budget 2026.

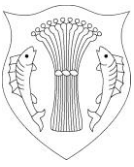

7. RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH FINANSIERINGSANALYS

7.1. Räkenskapsperiodens resultat

RESULTATRÄKNING

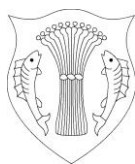
	Bokslut 2024 1 000 €	Bokslut 2023 1 000 €
Verksamhetens intäkter:	357	426
Försäljningsintäkter	186	254
Avgiftsintäkter	114	111
Understöd och bidrag	7	3
Övriga verksamhetsintäkter	50	58
Verksamhetens kostnader	-3022	-2989
Personalkostnader	-1425	-1348
Löner och arvoden	-1183	-1110
Lönebikostnader	-242	-238
Pensionskostnader	-218	-210
Övriga lönebikostnader	-24	-28
Köp av tjänster	-1433	-1461
Material, förnödenheter och varor	-101	-113
Understöd	-39	-41
Övriga verksamhetskostnader	-24	-26
Verksamhetsbidrag	-2665	-2563
Skatteinkomster	1522	1684
Landskapsandelar	815	820
Finansiella intäkter och kostnader	-104	-58
Ränteintäkter	11	8
Övriga finansiella intäkter		
Räntekostnader	-113	-64
Övriga finansiella kostnader	-2	-2
Årsbidrag	-432	-117
Avskrivningar och nedskrivningar	-166	-166
Avskrivningar enligt plan	-166	-165
Nedskrivningar		-1
Extraordinära poster		50
Extraordinära intäkter		50
Räkenskapsperiodens resultat	-598	-233
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-598	-233
RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader	11,8	14,17
Årsbidrag/Avskrivningar %	-261,26	-70,2
Årsbidrag, euro/invånare	-1165	-320
Invånarantal	371	366

7.2. Finansieringsanalys

	Bokslut 2024	Bokslut 2023
	1 000 €	1 000 €
Årsbidrag	-432	-117
Extraordinära poster		50
Korrektivposter till internt tillförda medel		
Investeringsutgifter	-745	-640
Finansieringsandelar för investeringar		
Inkomster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1177	-707
Ökning av utlåningen		
Minskning av utlåningen		
Ökning av långfristiga lån	1096	471
Minskning av långfristiga lån	-114	-98
Förändring av kortfristiga lån	-88	37
Förändring av lånebeståndet		
Förändring i eget kapital		
Förändring av förvaltad medel och kapital		
Förändring av omsättningstillg.		
Förändring av fordringar	4	14
Förändring av räntefria skulder	203	30
Förändring av likvida medel	-76	-253
Kassamedel 1.1	162	415
Kassamedel 31.12	86	162
FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1 177 413,72 €	-706 668,90 €
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, 1000€	-1911	-769
Intern finansiering av investeringar, %	-58,02 %	-18,27 %
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	-3,79	-6,85
Likviditet, kassadagar	7,9	15,6
Invånarantal	371	366

7.3. Balansräkning

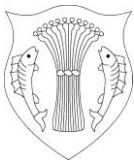
	Bokslut 2024	Bokslut 2023
	1 000 €	1 000 €
AKTIVA	4095	3596
A BESTÅENDE AKTIVA	3901	3321
I Immateriella tillgångar	66	70
Övriga avgifter med lång verkningstid	66	70
II Materiella tillgångar	3695	3111
Mark- och vattenområden	128	128
Byggnader	3154	1890
Fasta konstruktioner och anordningar	334	384
Maskiner och inventarier	49	60
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	30	649
II Placeringar	140	140
Aktier och andelar	140	140
B FÖRVALTADE MEDEL	6	7
Statliga uppdrag	0	0
Donationsfondernas särskilda teckning	6	7
C RÖRLIGA AKTIVA	188	268
II Fordringar	102	106
Långfristiga fordringar	7	7
Lånefordringar	7	7
Övriga fordringar		
Kortfristiga fordringar	95	99
Kundfordringar	29	31
Övriga fordringar	9	12
Resultatregleringar	56	56
IV Kassa och bank	86	162

BALANSRÄKNING

	Bokslut 2024	Bokslut 2023
	1 000 €	1 000 €
PASSIVA	4095	3596
A EGET KAPITAL	397	995
I Grundkapital	1043	1043
IV Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	-48	185
V Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-598	-233
D FÖRVALTAT KAPITAL	6	7
Statens uppdrag		0
Donationsfondernas kapital	6	7
E FRÄMMANDE KAPITAL	3692	2594
I Långfristigt	3066	2083
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	2525	1578
Lån från offentliga samfund	271	255
Övrig skulder	270	250
II Kortfristigt	626	511
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	41	78
Lån från offentliga samfund	5	57
Erhållna förskott	4	
Skulder till leverantörer	247	111
Övriga skulder	25	23
Resultatregleringar	304	242
BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	2024	2023
Soliditetsgrad, %	9,71	27,68
Relativskuldsättningsgrad, %	136,45	88,27
Akkumulerat överskott/underskott, 1000 €	-646	-48
Akkumulerat över-/underskott, €/invånare	-1741	-132
Lånestock 31.12, 1000€	2842	1968
Lånestock 31.12, €/invånare	7661	5377
Lån och hyresansvar 31.12. 1000€	2853	1981
Lån och hyresansvar, €/invånare	7690	5412
Lånefordringar, 1000€	7	7
Invånarantal	371	366

7.4. Kommunens totala inkomster och utgifter

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER		
Verksamhet		
Verksamhetsinkomster	357	427
Skatteinkomster	1522	1684
Landskapsandelar	815	820
Ränteintäkter	11	8
Övriga finansiella intäkter		
Extraordinarie intäkter		50
Rättelseposter till internt tillförda medel		
-Överlåtelsevinster på nyttigheter som hör till bestående aktiva		
Investeringar		
Finansieringsandelar för investeringsutgifter		
Överlåtelseinkomster av nyttigheter som hör till bestående aktiva		
Finansieringsverksamhet		
Minskning av utlåningen		
Ökning av långfristiga lån	1096	471
Ökning av kortfristiga lån	208	44
Ökning av eget kapital		
Totala inkomster sammanlagt	4009	3504
UTGIFTER		
Verksamhet		
Verksamhetskostnader	-3023	-2990
-Tillverkning för eget bruk		
Räntekostnader	-113	-64
Övriga finansiella kostnader	-2	-2
Extraordinära kostnader		
Rättelseposter till internt tillförda medel		
Förändring av avsättning		
- Ökning(+) minskning(-) av avsättning		
-Överlåtelseförlust av nyttigheter som hör till bestående aktiva		
Investeringar		
Investeringsutgifter	-745	-640
Finansieringsverksamhet		
Ökning av utlåningen		
Minskning av långfristiga lån	-114	-98
Minskning av kortfristiga lån		
Förändring i kortfristiga lån	-88	37
Minskning av eget kapital		
Totala utgifter sammanlagt	-4085	-3757
Förändring i likvida medel:	-76	-253

8. SEKTORVISA VERKSAMHETSBERÄTTELSE

8.1. Centralförvaltningen

Centralförvaltningen (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
⊕ VERKSAMHETENS INTÄKTER	11 327,58	10 850,00	17 383,55
⊕ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-270 748,16	-286 469,90	-279 625,08
⊕ FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-237,53		-15,98
Totalsumma	-259 658,11	-275 619,90	-262 257,51

Utfallet per resultatenhet	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställt budget totalt
▢ C100 Centralförvaltningen				
⊕ C110 Val	-1 013,46	-1 837,00	-1 747,16	0,95
⊕ C120 Allmän förvaltning	-258 644,65	-273 782,90	-260 510,35	0,95
C100 Centralförvaltningen Summa	-259 658,11	-275 619,90	-262 257,51	0,95

Interna	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Netto	43 475,40	57 161,47	41 143,71

Centralförvaltningens interna uppgift är att sköta sekretariatfunktionen för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt av kommunstyrelsen tillsatta kommittéer och att bistå den övriga förvaltningen med sakkunskap och ekonomisk rådgivning samt koordinera kommunens budget och bokslut, sköta bokföringen, löneutbetalningen och faktureringen. Centralförvaltningens externa uppgift är att fungera som ansikte utåt, att tillhandahålla information och basfakta om kommunerna samt att informera om aktuella frågor av lokalt intresse, vilka på ett eller annat sätt berör kommuninvånarna.

Ansvarsperson

Kommundirektör.

8.1.1. Val

Under året förrättades Presidentval samt EU-parlamentsval.

8.1.2. Revision

För granskning av förvaltningen och räkenskaperna, som utförs för varje löpande räkenskapsår, väljer kommunfullmäktige efter nyval för sin mandatperiod revisorer och för dem en personlig ersättare och utser en som fungerar som sakkunnigrevisor. Revisionen utgörs av revisor under tjänsteansvar. Kommunens revisorer för tiden 2024–2027 är Helena Söderlund och Linda Boman. Som yrkesrevisor anlitas Tove Lindström-Koli GR, OFGR.

8.1.3. Kommunfullmäktige

Kommunens högsta beslutanderätt tillkommer kommunfullmäktige. Ledamöterna i Lumparlands kommunfullmäktige är till antalet nio och invalda utan formellt

partipolitiska förtecken. Presidium bestod 2024 av ordförande Guy Björkqvist, I vice ordförande Anton Alm och II vice ordförande Yasmine Blom.

Fullmäktige godkänner budgeten och ekonomiplanen, fastställer skattesatsen och kommunens avgifter, beslutar om långfristiga lån m.m. Resultatenheten omfattar främst anslag för mötesarvoden åt kommunens förtroendevalda och tjänsteinnehavare för fullmäktiges sammanträden samt andra därtill hörande kostnader.

Kommunfullmäktige har sammanträtt sju gånger och har behandlat 77 paragrafer under år 2024 (sex gånger och 54 paragrafer 2023).

8.1.4. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar bl.a. för kommunens förvaltning och ekonomi, bevakar kommunens intressen, företräder kommunen och för kommunens talan, om inte fullmäktige eller speciallagstiftning påtalar annat. Till kommunstyrelsens ansvarsområden hör härutöver allmän förvaltning, företagshälsovården, rättsväsendet och säkerheten samt uthyrning av lägenheter. Kommunstyrelsens presidium var under 2024 ordförande Pia Eriksson och vice ordförande Tomas Mörn.

Kommunstyrelsen har sammanträtt tolv gånger och behandlat 195 paragrafer under år 2023 (elva gånger och 170 paragrafer 2023).

8.1.5. Kommunkansliet

Till anslaget hör personalkostnader för kommunkansliets personal, inköp av kontorsmaterial, IKT-tjänster samt utbildning för kansliets anställda.

8.1.6. Allmän förvaltning

Till anslaget hänförs kostnader som är förvaltningsöverskridande, till exempel gemensamma utbildningar, friskvård samt kostnader för arbetarskyddsfullmäktige och huvudförtroendeman.

8.1.7. Företagshälsovården

Omfattar den lagstadgade företagshälsovården. De lagstadgade företagshälsovårdstjänsterna handhas av Cityläkarna Ab.

8.1.8. Beskattning

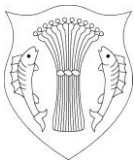
Omfattar kommunens andel av Skatteförvaltningens kostnader för hanteringen av kommunens skatter.

8.1.9. Lumparlandsinfo

Omfattar kommunens anslag för publicering av det månatliga infobladet.

8.1.10. Ekonomiskt resultat för centralförvaltningen

Centralförvaltningens budgeterade anslag underskreds med 13 378,37 euro. Underskridningen beror främst på att bytet av ekonomisystem har överförts till investeringar på grund av att de uppskattade kostnaderna överstiger 10 000 euro.

9. DEN GEMENSAMMA LANTBRUKSNÄMNDEN

Ordinarie	Kommun
Ordf.: Stefan Öström	Hammarland
Vice ordf.: Tage Mattsson	Eckerö
Anton Alm	Lumparland
Daniel Englund	Föglö

Lantbruksnämnden (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
⊕ VERKSAMHETENS INTÄKTER		800,00	1 042,00
⊕ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-7 271,00	-11 621,00	-8 242,00
Totalsumma	-7 271,00	-10 821,00	-7 200,00

Utfallet per resultatenhet	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställd budget totalt
⊕ C101 Lantbruk	-7 271,00	-10 821,00	-7 200,00	0,67
C10 Driftshushållning Summa	-7 271,00	-10 821,00	-7 200,00	0,67

Intern	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Netto			

Lantbruksnämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hammarland, Eckerö, Föglö och Lumparland med Hammarlands kommun som huvudman.

Det praktiska arbetet har skötts från det gemensamma lantbrukskansliet i kommunkansliet i Kattby som varit bemannat av en lantbrukssekreterare på heltid. Pga. personalbyte var lantbrukskansliet bemannat med två personer under drygt en månad.

Ett omfattande samarbete med de två andra lantbrukssekreterardistrikten på Åland, huvudsakligen till följd av EU:s krav på åtskiljande av uppgifter har fortsättningsvis tillämpats. Detta samarbete har medfört att verksamheten helt kan skötas av en person året runt.

Målsättning

Att sköta de uppgifter inom lantbruksförvaltningen som ankommer på kommunerna med tyngdpunkt på de uppgifter som ingår i det avtal som ingåtts med Livsmedelsverket 26.2.2021.

Måluppföljning

Detta har uppnåtts bl.a. genom att inom utsatta tider sköta administrationen och handläggningen av ansökningar om jordbruksstöd som inkommit från de 81 aktiva gårdar som verkar inom samarbetskommunerna.

En fortsatt ökande andel av uppgifterna hänför sig till det av livsmedelsverket uppehållna djurhållarregistret vilket omfattar bl.a. registrering av djurhållare och djurhållningsplatser. Detta register omfattar alltfler djurarter som ex bin, tamfåglar och

hästar vilkas uppgifter numera ska finnas i registret, och där en ökande andel består av icke-kommersiella kunder eller s.k. hobbyodlare som står utanför stödsystemet

Avtalet med livsmedelsverket som ingicks år 2021 angående utförande av de uppgifter som hör till handläggning och utbetalning av jordbruksstöd och som delegerats till kommunerna kräver årligen en omfattande rapportering om bl.a. handläggning, rutiner, dokument, anmälningar, datasäkerhet, resurser och utbildningar. Detta har fullgjorts inom utsatta tidsramar

Risker

En riskanalys har gjorts vilken visar, liksom tidigare, att de risker som kan förknippas med lantbruksnämndens verksamhet närmast berör personalsituationen. Eftersom verksamheten till stora delar sköts av en person kan störningar uppstå. Detta är i nuläget hanterbart eftersom samarbetsavtalen med såväl Jomalas som Finströms distrikt är ikraft och utnyttjas vilket betyder att fler personer är involverade i rutiner och ärenden.

Övriga risker som exempelvis berör informations- och datasäkerhet säkerställs genom att uppfylla kraven som ställs i redan nämnda avtal med Livsmedelsverket.

Omfattning av ärenden 2024

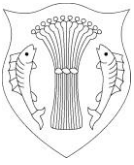
Aktiva gårdar	84
Stödansökningar som handlagts	330
Övriga ärenden som handlagts inkl. djurhållarregistret	222

Prestations- och relationstal 2024

Kostnad per ansökan	212
Kostnad per gård	832

Prestationstal Lumparlands kommun

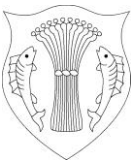
	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Lumparlands andel av lantbruksekreterare på heltid	12,4 %	11,8 %
Gårdar som ansökt om stöd	8	7
Stödbeslut totalt	22	31
Pappersblanketter totalt	6	0
Höstanmälan	8	7
Skiftesansm./-ändringar	10	33
Basskiften i stödansökan ha	554	
Åker	492	442
Naturbeten	47	45
Icke stödberättigade naturbeten	81	67
Kostnad/gård	910	1177
Kostnad/ansökan	331	266

9.1.1. Ekonomiskt resultat för den gemensamma lantbruksnämnden

Den gemensamma lantbruksnämndens budgeterade anslag underskreds med 3 621 euro.

9.2. Samordnad socialtjänst

Samordnad socialtjänst (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-337 853,86	-332 965,95	-349 402,80
Resultat Summa	-337 853,86	-332 965,95	-349 402,80
Totalsumma	-337 853,86	-332 965,95	-349 402,80

Utfallet per resultatenhet	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställd budget totalt
C200 Social- och äldreomsorgsförvaltningen				
C210 Socialförvaltning (övr. socialv.)	-337 853,86	-332 965,95	-349 402,80	1,05

Interna	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Netto			

I enlighet med landskapslagen om en kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) handhar kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) socialvården exklusive äldreomsorgen på Åland. Av reformen följde att kommunens socialsekreterare på 80 procent av heltid överfördes till KST i enlighet med bestämmelserna om överlåtelse av rörelse. Kommunens socialkansli upphörde således då majoriteten av uppgifterna sköts av KST från och med 2021.

Kommunalförbundets verksamhet omfattar all den socialvård som enligt lag ankommer på kommunerna i enlighet med 1 § i landskapslagen om kommunalt samordnad socialtjänst och utgör ett för landskapet Åland gemensamt socialvårdsområde i enlighet med 3 § 1 mom. i nämnda lag. I enlighet med det grundavtal som kommunerna godkänt ska förbundet främja invånarnas hälsa och välfärd och säkerställa att de socialvårdstjänster som var och en har rätt till finns att tillgå för samtliga invånare i socialvårdsområdet.

Främjandet av invånarnas hälsa och välfärd och verkställandet av kommunalförbundets verksamhet sker i samarbete med kommuner och andra myndigheter. Vidare ska verksamheten sträva efter en likvärdig service i alla medlemskommuner, en effektiv användning av resurserna, en samlad kompetens och hög specialisering inom personalen, en hög integritet, en stark anonymitet och ett gott rättsskydd. Det grundläggande uppdraget för socialvården är att upprätthålla individers funktionsförmåga så att alla har möjlighet att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället.

9.2.1. Ekonomiskt resultat för den samordnade socialtjänst

Kommunernas socialtjänst k.f:s budgeterade anslag överskreds med 16 436,85 euro för Lumparlands del.

9.3. Äldreomsorgsförvaltningen

Äldreomsorgsförvaltningen (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
⊕ VERKSAMHETENS INTÄKTER	204 632,35	137 545,00	137 733,22
⊕ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-907 105,55	-964 576,78	-995 208,54
⊕ FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-8,54		-25,04
⊕ AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-3 553,01	-4 246,00	-2 984,88
Totalsumma	-706 034,75	-831 277,78	-860 485,24

Utfallet per resultatenhet	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställd budget totalt
⊖ C200 Social- och äldreomsorgsförvaltningen				
⊕ C230 Omsorg om äldre	-702 481,74	-827 031,78	-857 500,36	1,04

Interna	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Netto	-91 595,97	-88 100,87	-91 379,18

Det åligger äldreomsorgsförvaltningen, såvida det inte enligt lag, förordning, kommunal stadga eller instruktion ankommer på annan myndighet, att ansvara för de uppgifter som enligt äldrelagen (2020:9) för Åland och övrig lagstiftning ansluter sig till verkställigheten av äldreomsorg samt ansvara för de uppgifter som enligt någon annan lag eller senare gällande lag åläggs förvaltningen.

Lemlands kommun tillhandahåller enligt samarbetsavtalet för gemensam äldreomsorgsledning av 12.10.2020 det ledningsarbete som omfattar administrativ ledning av kommunernas äldreomsorg.

9.3.1. Institutionsvård

Till området räknas Oasen boende- och vårdcenter k.f. Kommunen har två egna platser på Oasen, vilka tidvis anlitas för kommunens eget behov samt tidvis varit uthyrda till andra kommuner. Under 2024 har en av platserna nyttjats till korttidsvård, men platserna har till större delen av året varit obesatta. Kommunen har därmed till den största delen av året endast betalat en månatlig grundavgift för platserna. Oasen kan anlitas även för dagvård för demensklinter.

Målsättning

Erbjuda kommunens äldre befolkning vård- och omsorg utifrån deras individuella behov.

Måluppföljning

Under 2024 har behov av långtidsvård på institutionsnivå inte funnits.

År	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vårddygn på Oasen	141	208	153	406	275	0	16

Totalt antal vårddygn på Oasen boende och vårdcenter

9.3.2. *Kapellhagen serviceboende med heldygnsomsorg och hemservicen*

Personalen består av en ledande närvårdare på heltid (40 % vårdarbete, 60 % administration), en biträdande ledande närvårdare 100 % och en närvårdare 100%. Två närvårdare har en anställning om 80 % av heltid, tre närvårdare 75 % som arbetar huvudsakligen natt och två närvårdare om 75 % som arbetar dagtid. Samtliga medarbetare har närvårdarbehörighet och är registrerade i Valvira.

För att säkra upp bemanningen prövades en vikariepool om 50% under 2024. Syftet var att täcka upp oväntad sjukfrånvaro, semesterledigheter, söckenhelger och annan frånvaro. Därtill finns en inrättad kocktjänst om 80 % av heltid, som tillsattes under 2024, vilket inneburit att närvårdarna kunnat fokusera sin arbetstid på klientarbetet framför arbete i köket. Lokalvården 2024 är upphandlad via privat företag.

Det finns 11 lägenheter på Kapellhagen, en av dem är avsedd för periodvård och en är en dubblett med plats för två inneboende. Kapellhagen hade full beläggning vid årets slut och Lumparland hyrde två platser i annan kommun. Avsikten är att kombinera rätt vård på rätt nivå tillsammans med jämn beläggning för bästa kostnadsneutralitet. Klienter som bor hemma eller sköts av närstående vårdare kan vid behov komma till Kapellhagen för lagstadgad avlastning i form av korttidsvård eller dagvård. Under året beräknades 90 % av personalens arbetstid åtgå till Kapellhagen och 10 % till hemservice på fältet.

Kommunen inledde 2021 ett samarbete gällande äldreomsorgsledning med Lemlands kommun. Kommunens äldreomsorg organiseras, styrs och utvecklas genom en gemensam ledningsgrupp för äldreomsorgen i Lemland och Lumparland som träffas månadsvis.

Landskapslag (2022:91) om klientavgifter inom socialvården genomgår stegvisa förändringar från och med 01.01.2024. Lagstiftningen kräver att kommunerna använder ett nytt sätt att ta ut klientavgifter för den service kommunen erbjuder. Syftet med ändringarna är att utjämna och lindra ekonomiska orättvisor, samt ge ökat stöd för närstående vårdare och att styra utvecklingen mot tidigare och förebyggande insatser.

Helt nya bestämmelser om avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg införs. Bestämmelserna gäller bland annat avgiftsuttaget (procentsats och minimibelopp för personligt bruk), inkomsterna som ska beaktas när avgiften fastställs samt avdrag som ska göras från inkomsten före avgiften fastställts. Minimibelopp för personligt bruk för klienter boende på serviceboende med heldygnsomsorg fastställs enligt lagstiftningen till 250 €/månad.

Månadsavgiften för fortlöpande och regelbunden hemservice debiteras utifrån antal servicetimmars per månad till skillnad mot tidigare, då antal servicetillfällen debiterats.

Uträkning av hemserviceavgifter beräknas utifrån klientens betalningsförmåga, enligt fastställda procentsatser från landskapsregeringen, och är numera införd i lagstiftningen.

Kommunen får ännu ta ut avgifter för stödtjänster utanför hemmet och korttidsvård, men viljeriktningen från landskapsregeringen är att även stödtjänsterna inom några år ska ingå i hemservicen.

Ingen avgift får längre tas ut för tjänster under närståendevårdarens ledighet.

Denna förändring innebär att den statistiken inom området blir missvisande om man jämför tidigare statistik med 2024 års statistik.

Målsättning

Kapellhagens serviceboende med heldygnsvård och kommunens hemservice strävar till att genom god vård och omsorg arbeta förebyggande och i samverkan med andra som till exempel hemsjukvården, närståendevårdare och tredjesektorn arbeta för att tillgodose äldre personers möjligheter att bo hemma så länge som möjligt. Hemservicen kan även fungera som stödservice för barnfamiljer och handikapphushåll genom samarbete med KST. Trygga bemanningen genom vikariepool och kock.

Måluppföljning

Personalen har aktivt eftersträvat att stöda de äldre vårdbehövande i sina hem så mycket som möjligt. Under hela året har Kapellhagens serviceboende haft full beläggning och har därmed inte haft möjlighet att hyra ut platser till andra kommuner. Vikariepoolen har till stor del täckt planerad och oplanerad frånvaro och varit kostnadsneutral till den del att man kunnat täcka poolens kostnader med förväntade vikariekostnader. Genom att anställa en kock till den inrättade tjänsten har närvårdarnas arbetstid fokuserats på vård- och omsorgsarbete framför arbete i köket. Verksamheten har på så sätt följt med i den allmänna utvecklingen och är anpassad till ett högre vårdbehov bland klienterna. Lumparland har ett avtal om sammanhållen hemvård med ÅHS.

År	2024
Antal hushåll totalt	32
Fortlöpande regelbunden hemservice	10
Tillfällig hemservice	4
Stödtjänster	12
Trygghetslarm	8

Hemservice

Kommunen har avtal med Vårdö kommun om hemservice och försäljning av platser på serviceboende med heldygnssorg.

Kapellhagen erbjuder populära träffar och aktiviteter för äldre. Den förebyggande äldreomsorgen har betydelse för äldres möjligheter att bo hemma längre. Motverkande av ensamhet och psykosocial ohälsa har blivit allt viktigare delar av kommunens äldrevård.

9.3.3. Danells konto

Specificering av kapitalet på Danells gåvokonto 2024

	31-12-2024	31-12-2023
Danells gåvokonto	FI03 5578 0420 2437 51	40928,73
Ingående balans 1.1.2024		40928,73
Andelsbankens serviceavgifter under året		-51,20
Fakturabetalning Alandia Map (hänför sig till tomtförsäljning i Getvik)		-396,80
Markarrende		2577,00
Badrumsrenovering Kapellhagen		-36309,00
Inkomster Ålands Skogsindustrier		9866,40
		<u>16615,13</u>

9.3.4. Fondmedel

Specificering av kapitalet på Trivselfonden och Stipendiefonden 2024

	31-12-2024	31-12-2023
Trivselfond	FI89 5578 0420 0511 13	6403,5
Ingående balans 1.1.2024		6403,50
Serviceavgifter under året		-52,50
Inkomster från Nocturne för försäljning av kondoleanser		627,00
Inkomster från Matboden för försäljning av kondoleanser		1164,00
Utfärd till Käringsunds Viltsafari		-857,50
Subventionerad fotvård		-1020,00
Fakturabetalning Fysio Åland/sittgymnastik		-325,00
Tryckerikostnader för inköp av kondolianser		-354,64
Julgodis		-122,94
Ränta		29,96
		<u>5491,88</u>

9.3.5. Ekonomiskt resultat för äldreomsorgsförvaltningen

Äldreomsorgsförvaltningen överskred budgeterade medel med 30 443,54 euro. Överskridningen beror främst på att kommunen under året drabbades av Oasens ökade kostnader för avskrivningar och samt kostnader för vård, samt ökade dygnavgifter för platser på serviceboende i Lemlands kommun.

9.4. Bildningsförvaltningen

Bildningsförvaltningen (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
⊕ VERKSAMHETENS INTÄKTER	144 690,27	126 207,00	139 587,07
⊕ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 052 323,03	-1 037 570,52	-1 011 955,45
⊕ AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-3 978,82	-3 979,00	-3 978,84
Resultat Summa	-911 611,58	-915 342,52	-876 347,22

Utfallet per resultatenhet	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställt budget totalt
☐ C300 Bildningsförvaltningen				
⊕ C220 Barnomsorg	-198 862,54	-266 087,08	-199 275,61	0,75
⊕ C320 Grundskola	-708 770,22	-645 276,44	-673 092,77	1,04
C300 Bildningsförvaltningen Summa	-907 632,76	-911 363,52	-872 368,38	0,96

Intern	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Netto	-120 947,72	-100 157,83	-101 646,17

Kommunstyrelsen är huvudman för kommunens utbildningsverksamhet. Kommunstyrelsen har planerat, utvecklat, genomfört, samordnat, följt upp och utvärderat utbildningsverksamheten i kommunen. Kommunstyrelsen har ansvarat för att landskapslagen om barnomsorg och grundskola följts och att den verksamhet som regleras i lagen erbjudits i kommunen.

Bildningsförvaltningen har organiserat barnomsorgen och grundskoleutbildningen genom att samarbeta med de instanser som ansvarar för idrott och kultur, barnskydd och annan socialvård, rådgivningsverksamhet och övrig hälso- och sjukvård samt andra kommuners utbildningsverksamhet och aktörer.

Målsättning

Bildningsförvaltningen ordnar grundskoleutbildning i egen regi eller i samarbete med andra kommuner eller genom att köpa tjänster från annan offentligt finansierad skola på Åland vilken beviljats tillstånd att bedriva grundskoleutbildning.

Bildningsförvaltningen ansvarar för att den undervisning och de tjänster som den köper ordnas i enlighet med landskapslagen om barnomsorg och grundskola.

Måluppföljning

Lumparlands kommun har avskaffat skolnämnden fr.o.m. 1.1.2021. Istället handhas de ärenden som berör barnomsorg och årskurserna 1-6 i grundskolan av kommunstyrelsen.

9.4.1. Hemvårdsstöd

Vårdnadshavare som inte anlitar kommunal barnomsorg har enligt lag rätt att få stöd för vård av barn i hemmet. Hemvårdsstödsansökningar handläggs av byråsekreteraren på kommunkansliet men budgetmässigt hänförs det till bildningsförvaltningen.

År	2020	2021	2022	2023	2024
Antal familjer	4	6	5	5	4
Understöd i euro	18 017	25 916	17 233	25 491	19 855

Totalt antal familjer som lyft hemvårdsstöd samt det totala understödsbeloppet

9.4.2. *Daghemmet Videungen*

Kommunens barnomsorg är förlagd till daghemmet Videungen, där det också erbjuds fritidshemsverksamhet, till första och andra årets skolbarn. Barnomsorg erbjuds enligt landskapslag och landskapsförordning om barnomsorg. Avgifter för barnomsorg fastställs enligt barnomsorgslagen. Personalen har bestått av en daghemsföreståndare, en lärare i barnomsorg, en barnskötare, ett köksbiträde/lokalvårdare, alla på heltid. En resurs på 78,43% har varit anställd under vårterminen t.o.m. 31.7.2024. En barnskötare anställdes på 78,43% fr.o.m. 5.9.2024. Fr.o.m. 14.10.2024 utökades arbetstiden till 100% med ett tilläggsavtal på 21,57%.

Personaltätheten 31.12.2024 tillåter 21 barn över tre år i heltidsvård, medan daghemslokalen Videungens yta rymmer 20 barn. Under året har det som mest varit 16 barn och som minst 14 barn inskrivna månadsvis på daghemmet. I fritidshemsverksamheten var det 2 barn inskrivna på vårterminen och 1 barn inskrivet på höstterminen. Kommunen har sålt 3 barnomsorgsplatser till en annan kommun 2024. Kommunen köper enligt avtal barnomsorgsledartjänster och speciallärartjänster i barnomsorg från Lemlands kommun.

Målsättning

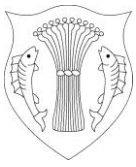
Erbjuda samtliga barn i behov av barnomsorg en välfungerande, trygg och inkluderande verksamhet med välutbildad personal och gott samarbete med utomstående. Barnomsorgen ska genom omvårdnad, pedagogisk verksamhet och lekmöjligheter bidra till att barnen får goda uppväxtvillkor. För barnomsorgen antas årligen en arbetsplan för daghemmet.

Måluppföljning

Alla barn i behov av barnomsorg har fått en daghemsplats enligt önskemål. Totalt har 254 verksamhetsdagar bedrivits, juli månad var daghemmet hopslaget med Lemlands sommardaghem. Personalen har erhållit fortbildning i olika ämnen samt haft fyra planeringsdagar under 2024.

År	2020	2021	2022	2023	2024
Möjliga vårddagar	4 408	3 328	3 633	3 765	3 851
Nyttjade vårddagar	1 994	1 752	2 405	2 582	2 595
Ej nyttjade vårddagar	2 178	1 576	1 228	1 183	1 256
Antal barn	16	13	14	15	16

Förverkligade vårddagar på daghemmet exkl. Fritidshemsbarnen. Barnantal per 31.12.2024

Barnomsorgen har fortsatt sitt samarbete med föräldrarna och skolan enligt arbetsplaner och styrdokument. Föräldrakontakten har skett i form av enskilda samtal (utvecklingssamtal). Skolpsykologen anlitas för de barn som är i behov av tjänsterna.

9.4.3. Lumparlands skola

I Lumparlands skola bedrivs grundskoleundervisning för elever i årskurserna 1-6 från Lumparlands kommun. Ansvarig för verksamheten är kommunstyrelsen. Skolans föreståndare ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande styrdokument och kommunstyrelsens beslut och anvisningar.

Målsättning:

Att ge eleverna goda förutsättningar för framtida studier trots litenheten. Att fr.o.m. höstterminen 2024 ge undervisning till 13 elever med en timresurs om 66 lärartimmar.

- Delta i First Lego League (programmeringstävling)
- Ordna hela skolan läser och hela skolan skriver-projekt
- Fortsätta arbetet med att skapa en familjär vi-känsla i skolan med tanke på litenheten
- Upprätthålla kontinuitet inom personalen
- Starta "Starka barn" efter skoltid

Måluppföljning

Vi upplever att eleverna i Lumparlands skola får goda förutsättning för framtida studier med tanke på våra små grupper samt vuxentätheten i skolan.

- Vi hade inga förväntningar på tävlingsresultatet i First Lego League utan det viktiga för oss var själva processen. Vi slutade trots det på en första plats i Ålandstävlingen vilket gav oss möjligheten att delta i den stora skandinaviska finalen i Trondheim, Norge. Resan till Norge blev lyckad och uppskattades enormt av de elever som följde med på resan.
- Hela skolan läser-projektet var lyckat. Projektet pågick i fyra veckor.
- Hela skolan skriver-projektet pågick också i fyra veckor. Eleverna har varit flitiga och vi tränade även upp den digitala kompetensen eftersom alla elever skrev på dator.
- Vi upplever att vi har en familjär känsla i skolan. Många pedagogiska moment gör vi tillsammans med hela skolan vilket har framförallt varit uppskattat av de yngre eleverna.
- Vi har haft en god kontinuitet inom personalen och det beror på den goda stämningen vi har i kollegiet.
- Detta år har vi fått igång efter skolan-aktiviteter. Åk 1-3 har haft möjlighet att delta i Starka barn på onsdagar efter skolan. Åk 4-6 har haft tillgång till ungdomsgården med ungdomsledare på tisdagar efter skolan.

Prestations- och relationstal	Bokslut 2023	Budget 2024	Förverkligat 2024
Antal elever	16,5	12,5	13,5
Kostnad per elev (€/elev)	25 772,55	26 829,16	25 274,53
Timresurs per elev	3,82	5,28	4,89

9.4.4. *Fondmedel*

		31-12-2024	31-12-2023
Stipendiefonden	FI66 5578 0460 9191 79	410,07	410,07
Ingående balans 1.1.2024		410,07	
Stipendie		<u>-20,00</u>	
		390,07	

9.4.5. *Kyrkby högstadieskola (KHS) och träningsundervisningen*

Under 2024 har i medeltal 16 elever från Lumparland gått i KHS och 0,5 elever från Lumparland har gått i träningsundervisningen.

9.4.6. *Ekonomiskt resultat för bildningsförvaltningen*

Bildningsförvaltningens totala budgeterade anslag underskreds med 38 995,14 euro.

Barnomsorgens budgeterade anslag underskreds med 66 811,47 euro.

Grundskolans budgeterade anslag överskreds med 27 816,33 euro.

Underskridningen respektive överskridningen beror främst på att barn från annan kommun budgeterats på barnomsorgen när det borde ha budgeterats på grundskolan.

9.5. Kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsförvaltningen (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
VERKSAMHETENS INTÄKTER	204,56		537,43
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-48 952,62	-58 552,72	-57 696,80
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-2 066,86	-2 068,00	-1 854,12
Resultat Summa	-50 814,92	-60 620,72	-59 013,49

Utfallet per resultatenheter	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställt budget totalt
C400 Kultur- och fritidsförvaltningen				
C410 Kultur och fritid	-31 793,51	-33 518,60	-32 681,00	0,98
C420 Idrott och friluftsliv	-1 574,56	-219,60	-1 678,15	7,64
C430 Ungdomsväsendet	-2 450,53	-8 672,52	-7 546,05	0,87
C440 Övrig kulturverksamhet	-6 061,07	-8 242,00	-8 198,48	0,99
C450 Medborgarinstitutet	-6 868,39	-7 900,00	-7 055,69	0,89
C400 Kultur- och fritidsförvaltningen Summa	-48 748,06	-58 552,72	-57 159,37	0,98

Interna	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2024
Netto	-23 974,72	-38 233,94	-22 308,10

Uppgiftsområdet omfattar kultur- och fritidsförvaltningen vilket innefattar biblioteksverksamhet, idrott och friluftsliv, ungdomsväsendet och medborgarinstitutet.

Ansvarsperson

Bibliotekssekreterare.

9.5.1. Föreningsbidrag

Förening	Andel av kostnader	Andel av aktiva medlemmar	Andel av totala medlemmar	Andel av aktiviteter	Andel av medeltal	Belopp	
Föreningen Folkhälsan i L.	48 %	55 %	48 %	28 %	6 %	741	Summa att fördela 2000
Lumparlands Ungdomsförening r.f.	3 %	10 %	19 %	18 %	5 %	216	
Nybondes i Krogstad r.f.	46 %	12 %	23 %	26 %	78 %	736	
Svinö Byalag	3 %	24 %	10 %	28 %	12 %	306	

9.5.2. Projektbidrag

Lumparlands ungdomsförening

Ansöker om 2 000 euro i bidrag för komplettering av elektroniskt låssystem.

820 euro beviljas (4745 4301) Ungdomsarbete.

Föreningen Folkhälsan i Lumparland r.f.

Ansöker om 2 000 euro för nya omklädningsrum på simstranden i Klemetsby.

820 euro beviljas (4745 4301) Ungdomsarbete.

9.5.3. Övriga bidragsansökningar

Ålands 4H-distrikt r.f.

85 euro beviljas (4740 4301) Ungdomsarbete.

Föreningen Norden på Åland r.f.

Ansöker om 50 cent per invånare eller ett fast bidrag.

Ansökan avslås på grund av att föreningen inte har Lumparlands kommun som hemort.

9.5.4. Biblioteket

Kommunbibliotek med tillhörande biblioteksarbete. Till verksamheten hör även skolbibliotek.

Lumparlands bibliotek har varit öppet måndagar kl. 17-20, onsdagar kl. 14-15 och kl. 17-20. Skolbiblioteket var öppet onsdagar kl. 12-14.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bestånd	9396	9289	9258	8955	8698	8463	7731
Skönlitteratur, vuxen	2926	2918	2689	2600	2459	2418	2292
Facklitteratur, vuxen	2072	2178	2197	2086	2065	2084	1609
Skönlitteratur, barn	3690	3750	3682	3586	3523	3387	3317
Facklitteratur, barn	708	706	690	683	651	574	513
Utlåning	4881	4029	2991	3260	2910	2782	2531
Besök	1962	1938	1637	2012	1861	1361	1161
Nyanskaffning (st)	345	177	190	182	202	229	245
Gallrade exemplar	616	335	714	540	813	590	696

- Besöken minskade 2024 jfr med 2023 med 14,6% (även här inverkar antalet färre elever).
- Utlåningen av **barnböcker**; skönlitteratur -10 %, facklitteratur + 47 % jfr med 2023.
- Utlåningen av **vuxenböcker**; skönlitteratur -5 %, facklitteratur -30 % jfr med 2023.

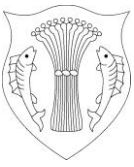
Skönlitteraturen lite ner efter två år av uppgång. Facklitteraturen minskade tredje året i rad. Nedgången i facklitteraturen förklaras delvis av antalet färre prenumererade tidskrifter och även färre inköpta faktaböcker (man googlar efter information i allt större utsträckning).

- De aktiva låntagarna var 81 st. varav 64 % var kvinnor.

Förutom böcker och tidskrifter tillhandahåller biblioteket även e-böcker, e-ljudböcker och filmer, som kan lånas kostnadsfritt via www.bibliotek.ax. Tyvärr finns ingen kommunvis statistik över e-lånen i dagsläget, men man ska hålla i minnet att det inte bara är fysiska böcker som idag tillhandahålls av biblioteken. En publik surfplatta finns tillgänglig i biblioteket.

Vimplar med Lumparlands kommunvapen finns till försäljning både i biblioteket och på Matboden.

Prideflaggan flaggades utanför kommunkansliet under Åland Pride.

Aktiviteter

- Surfcafé 2 gånger på våren i Folhålsans regi
- Sommarutställning av Enrico Mazzone (japanska teckningar)

Läsbefrämjande aktiviteter

- Bokprat med eleverna, nya böcker, olika teman, författarpresentationer, bokkollage
- Kuraskymning den 11.11, Grete Sneltvedt läste ut boken Skugga-Baldur av Sjón
- Kuragryning 11.11, Grete Sneltvedt läste Atrid Lindgren för skoleleverna.

9.5.5. Idrott och friluftsliv

Snöskotern som används för att spåra skidspår på motionsbanan hölls uppställd under de perioder då den inte var i bruk. På så sätt sparar man in på försäkringen.

9.5.6. Ungdomsväsendet

En förmånlig fritidsverksamhet för barn och unga genom samarbeten med Ålands Idrott, Lemlands fritidskansli, Fritidsledarna på Åland och Mariehamns fritidskansli.

Ungdomsgården är öppen en kväll i veckan för ungdomar i åldern 12-17 år och en eftermiddag i veckan för årskurs 3-6.

9.5.7. Medborgarinstitutet

Antal deltagare från Lumparland var 23 under året med totalt 800 lektioner.

<u>Våren</u>	
Åtbart i naturen	
Tai chi	
Syhelg	
<u>Hösten</u>	
Tai Chi	
Syhelg	
Kom igång med styrketräning	inställd (för få anmälda)
Korv på viltkött	inställd (för få anmälda)

9.5.8. Ekonomiskt resultat för kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsförvaltningens budgeterade anslag underskreds med 1 393,35 euro. Detta beror främst på att Medis gick under budgeten.

9.6. Den gemensamma byggnads- och miljönämnden

Ordinarie	Ersättare
Ordf.: Matti Lindholm	Pia Eriksson
Vice ordf.: Henrik Olofsson	Thomas Snällström
Gun Holmström	Nina Bengtsson
Jan-Ola Karlsson	Yngve Öst
Erika Scott	Minna Öberg
Anna-Greta Helsing	Tomas Mörn

Byggnads- och miljönämnden (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-24 237,09	-25 659,00	-25 686,03
☒ AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-197,93	-198,00	-197,93
Totalsumma	-24 435,02	-25 857,00	-25 883,96

Utfallet per resultatenhet	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställt budget totalt
☒ C500 Byggnads- och miljönämnden	-24 237,09	-25 659,00	-25 686,03	1,00
C10 Driftshushållning Summa	-24 237,09	-25 659,00	-25 686,03	1,00

Interna	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Netto	-6 841,54	-7 500,40	-7 128,30

Ansvarsperson

Byggnads- och miljöinspektören.

Byggnads- och miljösektorn i Lumparland har under året letts av den gemensamma byggnads- och miljönämnden. Nämnden var gemensam med Lemland.

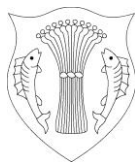
Byggnads- och miljösektorns verksamhetsområde omfattar i Lumparland i huvudsak byggnadstillsyn, planläggning, samt miljövard. Av dessa är byggnadstillsyn och i viss mån planläggning lagstadgade verksamheter. Avfallshanteringen i Lumparland sköts av Mise.

9.6.1. Förvaltning

Resultatenheten omfattar Lumparlands kostnader för byggnads- och miljö-nämnden administration. Nämnden och kansliet utför lagstadgade och frivilliga kommunala uppgifter. Samarbete med tekniska nämnden och kommunstyrelserna är viktigt. Även det externa samarbetet med räddnings- avfalls- och miljömyndigheterna, magistraten med flera instanser samt andra kommuner är viktigt. Byggnads- och miljöinspektören fungerar också som befolkningsskyddsinspektör i Lemland och Lumparland.

9.6.2. Byggnadstillsyn

Resultatenheten omfattar byggnadstillsynen i Lemland och Lumparland. Verksamheten omfattar i praktiken beredning och uppföljning av bygglov, avloppstillstånd, adressregistret och dylikt. Därtill fakturering av tillståndsavgifter enligt gällande taxor samt upprätthållande och rapportering av byggnadsdata.

Prestationer	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Beviljade bygglov Lumparland			
Egnahemshus/parhus, nya	2	-	1
Ändringslov	2	-	0
Fritidshus, nya	2	-	2
Ändringslov	1	-	3
Bastubyggnad, nya	2	-	1
Ekonomibyggnad/garage, nya	2	-	3
Ändringslov	3	-	0
Passagerarterminal	1	-	0
Övriga	6	-	2
Totalt	21	30	12
Total våningsyta (m ²)	1 674	-	507
Byggnämningar	3		3
Rivningsanmälningar	3		1
Avloppstillstånd	5	-	6
Ibruktagna bostäder, antal	2	-	7
Bygglövsavgifternas täckningsgrad, % ¹⁾	46,0 %	36,3 %	23,2 %

¹⁾ Avser totala byggnadslovsavgifter i förhållandet till kostnaderna för nämnden och byggnadskansliet (inkluderar interna poster och avskrivningar)

9.6.3. Planläggning

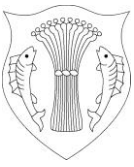
Resultatenheten omfattar detalj- och generalplanering samt kommunöversikterna i Lemland och Lumparland. Nämnden samarbetar med planläggare, kartläggare och andra experter vid behov.

Prestationer	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Planläggning i Lumparland:			
Kostnader för planläggning	442	2 570	0
Godkända nya och ändrade planer	-	-	-

9.6.4. Miljövård

Resultatenheten består av anslag för miljöarbete i Lumparland. Visionen för verksamheten är en hållbar samhällsutveckling, ren och utsläppsfri miljö samt att alla avloppsanläggningar i Lumparland är miljömässigt hållbara.

Konkret följer kommunen upp hur de två våtmarkerna vid kapellviken fungerar genom regelbundna vattenanalyser.

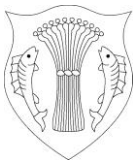
Prestationer	Bokslut 2023	Bokslut 2024
Medel för lokalt miljöarbete i Lumparland €	982	982
Elektricitetskonsumtion, CO₂ utsläpp		
Samtliga kostnadsställen med elkonsumtion använder 100 % vindenergi	0	0
Bränsle, CO₂ utsläpp		
Eldningsolja, 1 ton	3,6	0
Vatten och avlopp		
Administration, m ³	22	14
Omsorg, m ³	555	556
Skola, m ³	217	214
Daghem, m ³	91	91
Boende, m ³	814	834
Vatten och avlopp totalt, m³	1699	1709

9.6.5. Avfallshantering

Avfallshanteringen i Lumparland sköts av Ålands Miljöservice k.f. Eftervården av Krogstad före detta deponi sköts av byggnads- och miljönämnden.

9.6.6. Ekonomiskt resultat för den gemensamma byggnads-och miljönämnden

Den gemensamma byggnads- och miljönämndens budgeterade anslag överskreds med 27,03 euro.

9.7. Den gemensamma tekniska nämnden

Ordinarie	Ersättare
Ordf.: Ronny Roos	Johan Malén
Vice ordf.: Guy Björkqvist	Tomas Mörn
Glenn Karlsson	Jonas Wilhelms
Gun Nordqvist-Alm	Majvor Blomqvist
Tiina Robertsson	Tiina Uotinen
Yvonne Sundbom Korpi	Maiken Poulsen Englund

Tekniska nämnden (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
⊕ VERKSAMHETENS INTÄKTER	65 824,27	54 551,00	58 537,21
⊕ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-301 111,06	-267 154,00	-258 248,60
⊕ AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-142 302,03	-156 036,00	-145 454,06
Totalsumma	-377 588,82	-368 639,00	-345 165,45

Utfallet per resultatenhet	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställd budget totalt
⊖ C501 Tekniska nämnden				
⊕ C511 Teknisk förvaltning				
⊕ C540 Trafikleder	-54 821,99	-56 521,00	-52 104,92	0,92
⊕ C550 Parker och allmänna områden	-16 024,09	-18 321,00	-16 794,32	0,92
⊕ C555 Hamnverksamhet	-577,00	-1 688,00	-1 547,32	0,92
⊕ C560 Byggnader o. lokaler / offentliga	-177 751,10	-170 240,00	-160 191,19	0,94
⊕ C565 Byggnader o. lokaler / hyresbostäder	37 224,85	37 552,00	33 026,97	0,88
⊕ C570 Intern service	-4 509,87	-104,00	-4 832,88	46,47
⊕ C580 Vattenverk	12 041,33	6 999,00	4 605,30	0,66
⊕ C585 Avloppsverk	-30 868,92	-10 280,00	-1 873,03	0,18
C501 Tekniska nämnden Summa	-235 286,79	-212 603,00	-199 711,39	0,94

Interna	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Netto	222 920,22	203 694,97	206 872,73

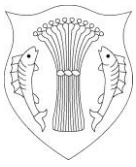
Ansvarsperson

Tekniska chefen.

Tekniska sektorn sköter administrationen och utförandet kopplat till bland annat fastighetsunderhåll, trafikleder samt vatten- och avloppsverksamhet. Visionen för verksamheten är att förvalta kommunens egendom så att den bibehåller sitt värde samt fyller sin funktion, att minska miljöbelastningen genom åtgärder inom bland annat enheternas avfallshantering, avloppsvattenbehandlingen samt energisparande åtgärder, att minimera personalomsättningen och motivera de anställda till goda arbetsresultat.

Den av tekniska sektorn förvaltade egendomen används bland annat för att bedriva den offentliga kommunala servicen såsom äldreomsorg, barnomsorg samt skola, för invånarnas rekreation och välbefinnande samt för att tillse ren-, och avloppsvattenleveranser för anslutna kunder.

Tekniska sektorn delas in i tio resultatenheter: förvaltning, byggnader och lokaler, hyreslägenheter, idrott- och friluftsanläggningar, fastighetsunderhåll, trafikleder, värmeproduktion, vatten- och avloppsverk i Lemland, vatten- och avloppsverk i Lumparland och hamnverksamhet.

Den totala budgetramen för 2024 var fastslagen till 650 504 euro. Omdisponering till äldreomsorgen på 25 000 euro gjorde att budgeten vid utgången av året var totalt 625 504 euro. Bokslut 2024 slutade på 653 549 euro, vilket är 28 045 euro (4,5 %) över budget. Kostnaderna för 2024 är precis under budget (98,83%), men även intäkterna är lägre (77,63%). Vilket gör att tekniska sektorn gick över budget.

Under året avslutades det gamla samarbetsavtalet med Lemland.

Verksamhetsmål 2024

Mål:	Status:	Förverkligande:
1. Förtydliga förväntningar och förutsättningar för alla tjänster och befattningar inom sektorn. Effektivisera beslutsgångar.	1. Pågår	1. Avstämningsmöten inom tekniska sektorn kommer att hållas. Detta är ett första steg i att avdelningen ska jobba med rätt saker i rätt tid.
2. Utredda systemstöd för i sektorn ingående arbetsmoment.	2. Ej påbörjat	2. När det nya ekonomisystemet är implementerat kan man utreda systemstöd vidare.
3. Införande av fjärravlästa vattenmätare.	3. Pågår	3. 1st områdesmätare och 34st hushållsmätare är beställda. Ungefär hälften av mätarna är installerade på Björkudden, som kommer att fungera som testområde. Installation av resterande mätare kommer att ske under 2025. Planering för mätarbrunn till områdesmätare pågår.

4. Processbeskrivning återkommande arbetsuppgifter.	av	4. Pågår	4. En återkommande punkt under avdelningsmötena kommer att vara processbeskrivningar. En bättre överblick i vad var och en utför för dagliga arbetssysslor behöver finnas på avdelningen. Det kan sedan leda till en omfördelning av arbetsuppgifter som effektiviserar flödet.
5. Robotgräsklippare kommunen.	till	5. Pågår	5. Offerter togs in för robotgräsklippare på Bengtsböle IP. Det visade sig att pengarna som fanns för projektet inte räckte till.
6. OVK i kommunens byggnader.		6. Slutfört	6. Ventilationsrengöring och OVK utförd i daghemmen Bullerboda, Saltkråkan och Gillvivan under juli månad.
7. Utreda driften av Bengtsböle.	av	7. Ej påbörjat	7. Kommentar från styrelsen: kolla om LIF vill drifva det.
8. Utreda möjligheten till EU-medel för byte av belysningspunkter till LED.	till	8. Slutfört	8. Varit i kontakt med flertalet personer men inte kommit vidare i frågan.

9.7.1. Teknisk förvaltning

Resultatenheten omfattar tekniska nämnden samt tekniska kansliet, inklusive den löpande verksamheten samt beslutade investeringar i Lemland och Lumparland. Tekniska kansliet sköter administrationen kopplat till bland annat fastighetsunderhåll, trafikleder samt vatten- och avloppsverksamhet. Visionen för verksamheten är att förvalta kommunens egendom så att den bibehåller sitt värde samt fyller sin funktion, att minska miljöbelastningen genom åtgärder inom bland annat avfallshantering samt

avloppsvattenbehandlingen, att minimera personalomsättningen och motivera de anställda till goda arbetsresultat.

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för Tekniska förvaltningen blev 1756 euro (0,8%) under budget. Största avvikelserna gäller konto övriga tjänster som överskreds med 8 274 euro pga. pågående projekt från 2018 som ombokas till drift. Det är projekteringskostnader samt arvoden för det planerade daghemmet i Björkudden som inte genomförts. Kostnader bland pågående projekt skall inte bli o ligga för länge i balansen. Med hänvisning till försiktighets- och väsentlighetsprinciperna bör dylika projekt kostnadsföras.

Personalkostnaderna för tekniska kansliet blev 9 000 lägre än budgeterat. Köp av tjänster över budget 7,13%, främst konto licenser för datasystem, Inköp under räkenskapsperioden hölls under budget. Total nettoresultat för tekniska kansliet blev cirka 201 100. Netto budgeten förbrukades till 95,69%.

9.7.2. Byggnader och lokaler

Resultatenheten omfattar Lemlands och Lumparlands verksamhetslokaler för olika typer av främst offentlig verksamhet. I byggnaderna verkar i huvudsak kommunernas egna verksamhetsenheter, men en liten uthyrningsverksamhet bedrivs också. Visionen för verksamheten är att erbjuda trivsamma och ändamålsenliga arbets- och verksamhetsutrymmen för kommunens olika verksamhetsenheter och utomstående hyresgäster samt en fastighetsförvaltning som fungerar ändamålsenligt och ekonomiskt.

Lemlands kommuns byggnader är fritidsgården, grundskolan jämte biblioteket, Valbohallen, kommundgården, ESB Sveagården, daghemmen Bullerboda, Gullvivan, Saltkråkan och Smultronbacken.

Lumparlands kommuns byggnader består av grundskolan, biblioteket, kommundgården, branddepån, Kapellhagen samt daghemmen Videungen och Myrstacken.

Prestationer	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Skola och bibliotek	1	1	1
Daghem	1	1	1
Kommunkansli	1	1	1
Servicehus för äldre	1	1	1
Branddepå	1	1	1
Totalt	5	5	5
Förbrukning av eldningsolja (m ³)	1	0	-

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för Byggnader och lokaler blev 11 264 (7,4%) euro under budget. Kostnaderna för interna hyror överskreds med 2195 euro. Även hyrorna för

mattorna i kommunens fastigheter överskreds. Där blev kostnaderna 2 084 euro högre än budgeterat. Försäkringskostnaderna för kommunens fastigheter blev 3 344 euro (18,7%) över budget. Kontot "Inventarier" överskreds med 7 584 euro, i huvudsak beror det på att Sveagården behövde ny torktumlare och frys. Elkostnaderna blev 10 319 euro lägre än väntat. Underhållskostnaderna och byggnadsmaterial för fastigheterna blev totalt 21 331 euro lägre än budgeterat. Hyresintäkterna för Valbohallen blev mycket högre än förväntat. Hyresintäkterna blev 7 293 euro över budget.

9.7.3. Hyreslägenheter

Resultatenheten omfattar i huvudsak uthyrning av bostadslägenheter. Lumparlands kommuns hyresbyggnader är Prästgårdsvägen 5 och 7 samt Kapellvägen 2. Sex nya parhuslägenheter blev inflyttningsklara i oktober på Fjärilsgränd 2. Totalt 18 hyreslägenheter finns det nu i Lumparland. Visionen för verksamheten är att erbjuda trivsamma och ändamålsenliga bostadslägenheter för Lumparlands kommuns hyresgäster samt en fastighetsförvaltning som fungerar ändamålsenligt och ekonomiskt.

Prestationer	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Parhus	3	3	3
Hyreslägenheter (Lumparland)	12	18	18
Uthyrningsgrad (%)	100 %	100 %	100 %

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för Hyreslägenheter blev 3 457 euro (14,8%) över budget. Elkostnaderna översteg budget med 3233 euro, Detta beror i huvudsak på att merparten av de nya lägenheterna stod tomma efter färdigställandet. Vilket gjorde att kommunen själv fick betala elen för uppvärmning. Under året har tvätt- och diskmaskiner bytts ut i några av de äldre lägenheterna vilket resulterade i högre inventariestkostnad (6228 euro). Verksamhetens intäkter blev 6048 euro högre än budgeterat. Underhållskostnaderna för året blev 2092 euro under budget.

9.7.4. Idrotts- och friluftsanläggningar

Resultatenheten omfattar underhåll av idrotts- och friluftsanläggningar i kommunen. Dessa är Valbo idrottsplan samt hinderbana, Bengtsböle idrottsplan, motionsbanorna i Söderby och i Lumparland, gräsplanen i Klemetsby, badstränderna samt övriga friluftsområden, friluftsleden genom Lemland samt lek-/idrottsplatsen vid Smedjegränd och lekplatsen vid Kapellviken. Underhållet handhas i huvudsak av kommunens enhet för fastighetsskötsel. Bokning och uthyrning av idrottsanläggningen i Bengtsböle och Valbohallen handhas av fritidssektorn. Visionen för verksamheten är att till kommunmedlemmar, sommargäster och turister erbjuda ändamålsenliga och välskötta anläggningar och områden för ledd och fri fritidssysselsättning.

Prestationer	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Idrottsplaner	1	1	1
Konditionsbanor	1	1	1
Badstränder	1	1	1
Mattvätt	1	1	1
Lekpark	1	1	2

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för Idrotts- och friluftsanläggningar blev 13 853 euro över budget.

Under hösten såldes en industrifastighet i Bengtsböle. I köpet ingick markberedning av fastigheten, kostnaden för markberedningen blev drygt 11 000 euro.

9.7.5. Fastighetsunderhåll

Resultatenheten omfattar i huvudsak enheten för fastighetsskötsel och enheten för lokalvård samt där tillhörande anslag för personalkostnader och för fordon samt övrig gemensam utrustning. Uppgiftsområdets kostnader fördelas internt på servicens användare. Fastighetsskötseln upprätthåller beredskap dygnet runt. Genom att tillämpa systematiska arbetssätt vid rätt tidpunkt och i rätt omfattning är visionen för verksamheten att utföra underhållsåtgärder som på sikt minimerar behovet av reparationer och minskar risken för att akuta situationer uppstår.

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för Fastighetsunderhåll blev cirka 36 000 euro (10,3%) under budget. Kostnader för Material, förnödenheter och varor samt köp tjänst är under budget och även lägre än bokslut 2023. De sista månaderna under 2024 uppmanades samtliga sektorer till att begränsa sina inköp. Detta kan vara en bidragande orsak till en underskridning av budget.

9.7.6. Trafikleder

Resultatenheten omfattar väghållning av kommunalvägar samt sommar- och vinterunderhåll av byggnadsplanevägar och gång- och cykelvägar. Underhållet handhas i huvudsak av privata entreprenörer. I verksamheten ingår även att upprätthålla vägbelysningen i kommunen. Visionen för verksamheten är trafiksäkra vägar som så bra som möjligt tillgodoser användarnas behov.

Prestationer	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Kommunalvägar, km	2,55	2,55	2,55
Bostadsgator, meter	1530	1 530	1530
Gång- och cykelvägar, meter	4850	4 850	4850
Privatvägsplogning, st	30	28	31
Vägbelysning, armaturer	55	55	55
Rastplatser	1	1	1

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet slutade med en nettoöverskridning på 27,30%. Slutförättning av Lembötevägen samt Granholmsvägen medförde oväntade kostnader. En omdisponering på 10 750 gjordes från byggnader till trafikleder. Omdisponeringen var för låg och kostnaden slutade på cirka 25 000 euro.

Inköpet av asfalt och sandningssand medförde högre kostnader och även här gjordes omdisponering från resultatenhet byggnader till material, förnödenheter och varor. Trots omdisponeringar överskreds budgeten.

9.7.7. Vatten- och avloppsverk

Resultatenheten omfattar distribution av dricksvatten samt emottagande och transport av avloppsvatten. Dricksvattnet köps av Ålands Vatten Ab. Avloppsvattnet transporteras med hjälp av pumpstationer till kommunens eget reningsverk i Långnäs där det renas. Visionen för verksamheten är att distribuera dricksvatten av hög och jämn kvalitet till alla abonnenter inom vattenverkets verksamhetsområde, att kunna ta emot avloppsvatten samt effektivt och ekonomiskt transportera det till reningsverket i Långnäs där det renas med bästa möjliga teknik så att miljöbelastningen blir så liten som möjligt samt att maximera vatten- och avloppsanslutningarna inom verksamhetsområdet.

Prestationer	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse BS24-BU24	Avvikelse BS24-BS23
Vattenledningsnätet:					
Antal abonnenter	241	222	240	18	-1
Antal tryckförhöjningsstationer					0
Köpt renvatten, m ³	23 272	25 000	23 365	-1 635	-1 635
Sålt renvatten, m ³	18 439	18 500	17 128	-1 372	-1 372
Förbrukning per abonnent (Liter/dag)	210	228	196	-33	-
Täckningsgrad, extern ¹⁾	75,8 %	144,6 %	181,3 %	26,0 %	105,5 %
Täckningsgrad, totalt exkl. avskrivningar ²⁾	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %	-

¹⁾ Visar de externa försäljningsinkomsterna i förhållande till delområdets totala externa utgifter.

²⁾ Visar interna och externa försäljningsinkomster i förhållande till delområdets totala utgifter inklusive interna poster (intern försäljning) och överföringsposter (räkenskapskostnader, fastighetsskötsel & teknisk administration) men exklusive avskrivningar.

Prestationer	Bokslut 2023	Budget #REFERENS!	Bokslut #REFERENS!
Avloppsledningsnätet:			
Antal abonnenter	57	56	56
Antal pumpstationer	6	6	6
Emottaget avloppsvatten, m ³	7 969	7 050	7 009
Fakturerat avloppsvatten, m ³	4 724	4 850	6 907
Mottaget externt slam, m ³	770	1 000	208
Täckningsgrad, extern ³⁾	168,0 %	144,6 %	181,3 %
Täckningsgrad, totalt exkl. avskrivningar ⁴⁾	100,0 %	100,0 %	100,0 %

³⁾ Visar de externa försäljningsinkomsterna i förhållande till delområdets totala externa utgifter.

⁴⁾ Visar interna och externa försäljningsinkomster i förhållande till delområdets totala utgifter inklusive interna poster (intern försäljning överföringsposter (räkenskapskostnader, fastighetsskötsel & teknisk administration) men exklusive avskrivningar.

⁵⁾ Bokslut 2024. 2280m³ är avloppsvatten ifrån Långnäs Hamn AB, som inte blivit fakturerat sedan 2019.

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för Vatten- och avloppsverk Lumparland blev 8 947 euro (29%) över budget. Verksamhetens intäkter blev 6 641 euro (5,8%) under budget. Det beror på att vi under året beslutade att inte längre ta emot slam ifrån slamsugningsbilar längre. Underhållskostnaderna på reningsverket översteg budget med 4 160 euro (416%) på grund av att utloppsledningen ifrån reningsverket fick byggas om. Elkostnaderna blev 4 357 euro lägre än väntat. Antalet gånger slambil krävdes pga driftstörningar i reningsverket har minskat avsevärt sedan fjolåret. Det resulterade i att kontot "Renhållnings- och tvätteritjänster" kunde hållas 6 024 euro under budget.

9.7.8. Hamnverksamhet

Resultatenheten omfattar underhåll och uthyrning av platser i småbåtshamnarna i Västerängaviken (åtta platser), vid Norråker (två platser) och i Kapellviken (fyra platser). Därtill underhålla sjösättningsramporna i Norrby och Söderby. Visionen för verksamheten är en hög uthyrningsgrad samt nöjda båtägare.

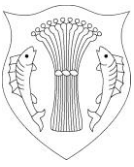
Prestationer	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Uthyrda småbåtsplatser:			
Kapellviken	-	-	-

Ekonomiskt resultat

Kommunens minsta resultatenhet hade intäkter för båtagifter på cirka 1 425 euro. kostnader så som medlemsavgifter och hyror uppgick till 70 euro för Lumparlands kommuns del.

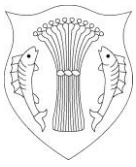
9.7.9. Ekonomiskt resultat för den gemensamma tekniska nämnden

Den gemensamma tekniska nämndens budgeterade anslag underskreds med 12 891,61 euro. Underskridningen beror främst på att Lemlands kommun fakturerat utifrån en preliminär budget och inte den slutligen fastställda, vilket medfört att de fakturerat för

lite under året. Slutregleringen har också på grund av Lumparlands kommuns stängning av bokföringen kostnadsförts på 2025.

9.8. Den gemensamma räddningsnämnden (Räddningsområde Ålands landskommuner)

Ordinarie	Kommun
Ordf.:Aller Kristian	Jomala
Alm Anton	Lumparland
Birney Julia	Mariehamn
Björnhuvud Karl-Fredrik	Eckerö
Engman Caroline	Hammarland
Finneman Kent	Kökar
Gripenberg Axel	Finström
Henriksson Roger	Lemland
Holmström Robert	Brändö
Jansson Anders	Sund
Jansson Tom	Saltvik
Olin Camilla	Kumlinge
Ruda Petra	Geta
Sjögren-Grunér Fanny	Vårdö
Svedmark Maria	Föglö
Törnroos Siv	Sottunga

Räddningsnämnden (extern)	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2025
VERKSAMHETENS INTÄKTER		800,00	1 897,05
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-40 106,11	-43 709,00	-36 662,81
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-13 083,91	-15 085,00	-10 997,08
Totalsumma	-53 190,02	-57 994,00	-45 762,84

Utfallet per resultatenhet	Bokslut (år - 1)	Budget	Bokslut	Summa / Fastställt budget totalt
C600 Räddningsnämnden				
C610 Brandskydd	-35 712,25	-36 770,00	-30 440,15	0,83
C620 Befolkningsskydd	-4 393,86	-6 139,00	-4 325,61	0,70
C600 Räddningsnämnden Summa	-40 106,11	-42 909,00	-34 765,76	0,81

Interna	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024
Netto	-23 035,67	-26 863,40	-25 554,69

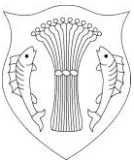
Den gemensamma räddningsnämnden handhar och ansvarar för ärenden vilka berör räddningsverksamhet i avtalskommunerna. Från och med mitten av 2024 är räddningsnämnden gemensam med alla kommuner på Åland

Ansvarsperson

Räddningschefen.

9.8.1. Brand- och räddningsväsendet

Hanterar olyckssituationer i kommunerna. Utför även syner i samband med nybyggnad och biträder byggnadsinspektörerna vid kanalsyner, ibruktagningssyner och slutsyner. Ritningsgranskning av inlämnade ritningar för bygglov utförs av

räddningsförvaltningens tjänstemän samt rådgivning till allmänhet och byggnadsinspektionerna i respektive avtalskommun.

Utryckningar

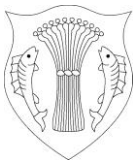
Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024
3	9	9

9.8.2. *Befolkningsskyddet 2024*

Som ansvarig för beredskapen och befolkningsskyddet i avtalskommunerna fungerar respektive kommuns kommundirektör. Beredskapsövning ordnades under december 2024 i vilken en del av personalen deltog

9.8.3. *Ekonomiskt resultat för den gemensamma räddningsnämnden*

Den gemensamma räddningsnämndens budgeterade anslag underskreds med 8 143,24 euro. Detta beror främst på att myndighetens finansiering ändrades under året när flera kommuner tillkom i samarbetet.

10. BUDGETUTFALLET

I tabellerna över budgetutfallet granskas hur målen för verksamheten, anslagen och de beräknade inkomsterna uppnått. Budgeten består i enlighet med 65 § 3 mom. i kommunallagen av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Det är kommunstyrelsen samt de redovisningsskyldiga organen och tjänste- och befattningshavarna som ansvarar för uppgörande av tabellerna och budgetutfallet.

10.1. Allmänna mål

Enligt 3 § i kommunallagen ska kommunen handha de uppgifter som den ålagts genom lag och som den åtagit sig med stöd av den kommunala självstyrelsen. Kommunen ska i all sin verksamhet sträva till att främja kommuninvånarnas välfärd och jämlikhet och en ekonomiskt samt ekologiskt hållbar utveckling. Lumparlands kommun har genom förvaltningsstadgan fastställt de allmänna målen i form av kommunens verksamhetsidé:

"Kommunen ska, inom ramen för befintliga resurser på ett rationellt och effektivt sätt producera kommunal samhällsservice som i största möjliga utsträckning motsvarar efterfrågan. I sin verksamhet eftersträvar kommunen en ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling."

10.2. Investeringarnas utfall

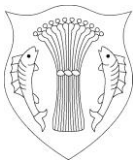
Investeringar 2024	Värden		Fastställd budget	Summa	Avvikelse
	Ursprunglig budget	Budgetändring			
8101 Dataprogram		-27 000,00	-27 000,00	-11 976,14	15 023,86
8304 Parhuslägenheter		-1 028 000,00	-1 028 000,00	-690 316,67	337 683,33
8302 Serviceboende Kapellhagen				-36 692,55	-36 692,55
8507 Brandkår	-10 000,00		-10 000,00		10 000,00
8508 Byggnadsplanevägar	-38 500,00		-38 500,00		38 500,00
8509 Kommunalvägar	-7 500,00		-7 500,00		7 500,00
8557 Inventarier, KPH		-25 000,00	-25 000,00	-2 629,91	22 370,09
8558 Inventarier FBK	-20 000,00		-20 000,00		20 000,00
8801 Vattendistributionsledning	-85 000,00		-85 000,00	-3 506,51	81 493,49
8805 Avloppsledning	-30 000,00	20 000,00	-10 000,00		10 000,00
Totalsumma	-191 000,00	-1 060 000,00	-1 251 000,00	-745 121,78	505 878,22

Under år 2024 utfördes investeringar på 745 121,78 euro.

10.2.1. 8101 Dataprogram

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter		-27 000,00	-27 000,00	-11 976,14	15 023,86	44,36 %
Inkomster						
Netto		-27 000,00	-27 000,00	-11 976,14	15 023,86	44,36 %

Implementering av nytt ekonomisystem. Projektet fortsätter under år 2025.

10.2.2. 8304 Parhuslägenheter

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter		-1 028 000,00	-1 028 000,00	-690 316,67	337 683,33	67,15 %
Inkomster						
Netto		-1 028 000,00	-1 028 000,00	-690 316,67	337 683,33	67,15 %

Byggnationen av tre parhus med totalt sex lägenheter färdigställdes hösten 2024. Totalkostnad för hela projektet uppgick till 1 325 445,88 euro.

10.2.3. 8302 Serviceboende Kapellhagen

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter					-36 692,55	-36 692,55
Inkomster						
Netto					-36 692,55	-36 692,55

Renovering av ett badrum samt iordningställande av ett samlingsrum på Kapellhagen. Att ingen budget finns för projektet kan förklaras med att medel togs ur Danells gåvokonto vilket kommunstyrelsen har disposition över, men som när budgeten antogs av kommunfullmäktige räknades som externa medel. Kontots medel har omvandlats till interna medel i juni 2024, vilket har godkänts av kommunfullmäktige.

10.2.4. 8508 Byggnadsplanevägar

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter	-38 500,00		-38 500,00		38 500,00	0,00 %
Inkomster	40 500,00		40 500,00		-40 500,00	0,00 %
Netto	2 000,00		2 000,00		-2 000,00	0,00 %

Projektering av ny anslutningsväg till Lotsstigen i Långnäs. Byggnation av vägen planerades till 2024, men nödvändig vägförrättning skedde först i början på 2025. Projektet har överförs till budget 2025. Inkomsten rör markköp av Långnäs hamn Ab inom ramen för projektet.

10.2.5. 8509 Kommunalvägar

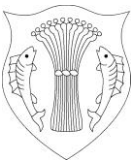
	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter	-7 500,00		-7 500,00		7 500,00	
Inkomster						
Netto	-7 500,00		-7 500,00		7 500,00	0,00 %

Projektering beträffande förbättring av Lumpovägen. Har inte utförts på grund av resursbrist.

10.2.6. 8557 Inventarier, KPH

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter		-25 000,00	-25 000,00	-2 629,91	22 370,09	10,52 %
Inkomster						
Netto		-25 000,00	-25 000,00	-2 629,91	22 370,09	10,52 %

Installation av reservkraft till Kapellhagen. Projektet slutfördes under 2024. Största delen av utgifterna uppkom under år 2023. Totalkostnad för projektet 2023–2024 uppgick till 12 597,01 euro.

10.2.7. 8558 Inventarier FBK

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter	-20 000,00		-20 000,00			
Inkomster					20 000,00	
Netto	-20 000,00		-20 000,00		20 000,00	0,00 %

Installation av reservkraft till Branddepån. Projektet genomfördes inte eftersom reservkraften till Kapellhagen slutfördes under året.

10.2.8. 8801 Vattendistributionsledningar

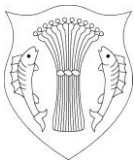
	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter	-85 000,00		-85 000,00	-3 506,51	81 493,49	4,13 %
Inkomster				16 533,00	16 533,00	
Netto	-85 000,00		-85 000,00	13 026,49	98 026,49	-15,33 %

Under 2024 var det tänkt att påbörja arbete med en vattenledning till östra och norra Lumpo samt i Skag. På grund av resursbrist flyttas projekten till år 2025. Inkomsten rör anslutningsavgifter.

10.2.9. 8805 Avloppsledningar

	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Avvikelse	Förbrukat
Utgifter	-30 000,00	20 000,00	-10 000,00		10 000,00	
Inkomster						
Netto	-30 000,00	20 000,00	-10 000,00		10 000,00	

Utbyggnation av avloppsnätet i Klemetsby var planerat under 2024, men genomfördes inte på grund av resursbrist. Även en årlig investering om 10 000 euro som inte använts under året.

10.3. Utfallet av anslag och beräknade inkomster

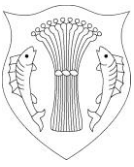
Utfallet av anslag	Summa kumulerat	Budgetändring	Fastställd budget	Summa / Fastställd budget totalt
☐ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER				
☒ A4110 Personalkostnader	-1 424 863,17	-742,82	-1 460 865,67	0,98
☒ A4170 Köp av tjänster	-1 433 004,35	-7 950,00	-1 368 827,20	1,05
☒ A4200 Material, förnödenheter och varor	-101 731,09		-108 629,60	0,94
☒ A4230 Understöd	-38 761,54		-69 590,00	0,56
☒ A4270 Övriga verksamhetskostnader	-24 367,96		-20 366,40	1,20
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER Summa	-3 022 728,11	-8 692,82	-3 028 278,87	1,00
☐ A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
☒ A6130 Räntekostnader	-113 040,34		-113 055,83	1,00
☒ A6140 Övriga finansiella kostnader	-2 047,42		-2 305,00	0,89
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER Summa	-115 087,76		-115 360,83	1,00
☒ A7100 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-165 466,91		-181 612,00	0,91
Totalsumma	-3 303 282,78	-8 692,82	-3 325 251,70	0,99

Utfallet av inkomster	Summa kumulerat	Budgetändring	Fastställd budget	Summa / Fastställd budget totalt
☐ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER				
☒ A3120 Försäljningsintäkter	185 518,20		180 628,00	1,03
☒ A3170 Avgiftsintäkter	114 205,70		94 525,00	1,21
☒ A3240 Understöd och bidrag	6 855,24			
☒ A3250 Övriga verksamhetsintäkter	50 138,39		55 600,00	0,90
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER Summa	356 717,53		330 753,00	1,08
☐ A5100 SKATTEINKOMSTER				
☒ 5000 Kommunal inkomstskatt	1 370 414,35		1 480 000,00	0,93
☒ 5100 Fastighetsskatt	85 621,91		84 000,00	1,02
☒ 5200 Andel av samfundsskatt	58 129,60		30 000,00	1,94
☒ 5300 Källskatt	8 250,40		7 000,00	1,18
A5100 SKATTEINKOMSTER Summa	1 522 416,26		1 601 000,00	0,95
☐ A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER				
☒ 5601 Landskapsandel barnomsorg	32 704,78		32 547,00	1,00
☒ 5602 Landskapsandel äldreomsorg	71 920,63		71 747,00	1,00
☒ 5604 Landskapsandel träningsundervisningen	23 320,19		39 785,00	0,59
☒ 5700 Landskapsandel för grundskola	255 074,85		253 673,00	1,01
☒ 5716 Landskapsandelar för kultur	6 195,24		6 165,00	1,00
☒ 5900 Skattekomplettering	307 953,59		307 675,00	1,00
☒ 5912 Kompensation för resekostnadsavdrag			36 401,00	
☒ 5913 Kompensation för grundavdrag			59 394,00	
☒ 5914 Kompensation för samf. skatteint.	19 543,40		19 079,00	1,02
☒ 5915 kompensation för förlust av skatteintäkter på grund av vissa avdrag	98 254,92			
A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER Summa	814 967,60		826 466,00	0,99
☐ A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
☒ A6110 Ränteintäkter	10 747,31			
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER Summa	11 422,54			
A3000 RESULTATRÄKNING FÖR KOMMUN Summa	2 705 523,93		2 758 219,00	0,98
Totalsumma	2 705 523,93		2 758 219,00	0,98

10.4. Resultaträkningens utfall (interna och externa)

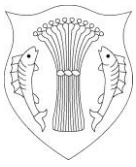
	Ursprunglig budget 2024	Budgetändring	Budget inkl. ändring	Utfall	Avvikelse
Verksamhetsintäkter					
Försäljningsintäkter	180 628,00 €		180 628,00 €	185 518,20 €	4 890,20 €
Avgiftsintäkter	94 525,00 €		94 525,00 €	114 205,70 €	19 680,70 €
Understöd och bidrag				6 855,24 €	6 855,24 €
Övriga verksamhetsintäkter	395 545,84 €		395 545,84 €	405 067,53 €	9 521,69 €
Verksamhetsintäkter	670 698,84 €		670 698,84 €	711 646,67 €	40 947,83 €
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	- 1 460 122,85 €		- 1 460 865,67 €	- 1 424 863,17 €	36 002,50 €
Löner och arvoden	- 1 207 810,00 €	- 623,17 €	- 1 208 433,17 €	- 1 182 607,11 €	25 826,06 €
Lönebikostnader	- 252 312,85 €	- 119,65 €	- 252 432,50 €	- 242 256,06 €	10 176,44 €
Pensionskostnader	- 228 596,05 €	- 107,52 €	- 228 703,57 €	- 218 001,22 €	10 702,35 €
Övriga lönebikostnader	- 23 716,80 €	- 12,13 €	- 23 728,93 €	- 24 254,84 €	- 525,91 €
Köp av tjänster	- 1 360 877,20 €	- 7 950,00 €	- 1 368 827,20 €	- 1 433 004,35 €	- 64 177,15 €
Material, förnödenheter och varor	- 108 629,60 €		- 108 629,60 €	- 101 731,09 €	6 898,51 €
Inköp under räkenskapsperioden	- 108 629,60 €		- 108 629,60 €	- 101 731,09 €	6 898,51 €
Understöd och bidrag	- 69 590,00 €		- 69 590,00 €	- 38 761,54 €	30 828,46 €
Övriga verksamhetskostnader	- 360 312,24 €		- 360 312,24 €	- 379 297,10 €	- 18 984,86 €
Versamhetskostnader	- 3 359 531,89 €	- 7 950,00 €	- 3 367 481,89 €	- 3 377 657,25 €	5 550,76 €
VERKSAMHETSBRIDRAG	- 2 688 833,05 €	- 7 950,00 €	- 2 696 783,05 €	- 2 666 010,58 €	31 515,29 €
Skatteinkomster	1 601 000,00 €		1 601 000,00 €	1 522 416,26 €	- 78 583,74 €
Landskapsandelar	826 466,00 €		826 466,00 €	814 967,60 €	- 11 498,40 €
Finansiella intäkter och kostnader	- 115 360,83 €		- 115 360,83 €	- 103 665,22 €	11 695,61 €
Ränteintäkter				10 747,31 €	10 747,31 €
Övriga finansiella intäkter				675,23 €	675,23 €
Räntekostnader	- 113 055,83 €		- 113 055,83 €	- 113 040,34 €	15,49 €
Övriga finansiella kostnader	- 2 305,00 €		- 2 305,00 €	- 2 047,42 €	257,58 €
ÅRSBRIDRAG	- 376 727,88 €	- 7 950,00 €	- 384 677,88 €	- 432 291,94 €	- 46 871,24 €
Avskrivningar och nedskrivningar	- 181 612,00 €		- 181 612,00 €	- 165 466,91 €	16 145,09 €
Avskrivning enligt plan	- 181 612,00 €		- 181 612,00 €	- 165 466,91 €	16 145,09 €
Nedskrivningar					
Extraordinära poster					
Extraordinära intäkter					
Räkenskapsperiodens resultat	- 558 339,88 €	- 7 950,00 €	- 566 289,88 €	- 597 758,85 €	- 30 726,15 €
Ökn. (-) eller minskn. (+) av avskrivn. diff					
Ökn. (-) eller minskn. (+) av reserver					
Ökn. (-) eller minskn. (+) av fonder					
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 558 339,88 €	- 7 950,00 €	- 566 289,88 €	- 597 758,85 €	- 30 726,15 €

10.5. Finansieringsdelens utfall

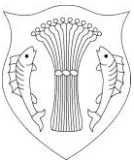
	Ursprunglig budget	Förändringar i budgeten	Budget efter förändring	Utfall 1.1 - 31.12.2024	Avvikelse
Den egentliga verksamhetens och investeringarnas kassaflöde					
Internt tillförda medel					
Årsbidrag	- 376 727,88 €	- 8 692,82 €	- 385 420,70 €	- 432 291,94 €	- 46 871,24 €
Extraordinära poster					
Rättelseposter till internt tillförda medel					
Investeringar					
Investeringar i anläggningstillgångar	- 191 000,00 €	- 1 060 000,00 €	- 1 251 000,00 €	- 745 121,78 €	505 878,22 €
Finansieringsandelar för investeringsutgifter					
Försäljningsink. av anläggningstillg.					
Ordinarie verksamhet och investeringar, netto	- 567 727,88 €	- 1 068 692,82 €	- 1 636 420,70 €	- 1 177 413,72 €	459 006,98 €
Finansieringsverksamhet					
Förändringar av utlåningen					
Ökning av utlåningen					
Minskning av utlåningen					
Förändringar av lånestocken					
Ökning av långfristiga lån	988 000,00 €		988 000,00 €	1 095 720,84 €	107 720,84 €
Minskning av långfristiga lån	- 134 444,24 €		- 134 444,24 €	- 113 502,89 €	- 20 941,35 €
Förändring av kortfristiga lån				- 87 982,84 €	- 87 982,84 €
Förändringar av eget kapital					
Inverkan på likviditeten	285 827,88 €	- 1 068 692,82 €	- 782 864,94 €	- 283 178,61 €	457 803,63 €

10.6. Sammandrag

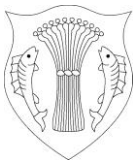
Radetiketter	Bokslut 2023	Ursprunglig budget 2024	Fastställd budget 2024	Bokslut 2024	Användning %	Över/under
☒ C100 Centralförvaltningen						
☒ VERKSAMHETENS INTÅKTER	11 327,58	10 850,00	10 850,00	17 383,55	1,60	6 533,55
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-270 748,16	-278 519,90	-286 469,90	-279 625,08	0,98	6 844,82
Resultat Summa	-259 420,58	-267 669,90	-275 619,90	-262 241,53	0,95	13 378,37
☒ C101 Lantbruk						
☒ VERKSAMHETENS INTÅKTER		800,00	800,00	1 042,00	1,30	242,00
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-7 271,00	-11 621,00	-11 621,00	-8 242,00	0,71	3 379,00
Resultat Summa	-7 271,00	-10 821,00	-10 821,00	-7 200,00	0,67	3 621,00
☒ C200 Äldreomsorgsförvaltningen						
☒ VERKSAMHETENS INTÅKTER	204 632,35	137 545,00	137 545,00	137 733,22	1,00	188,22
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 244 959,41	-1 297 542,73	-1 297 542,73	-1 344 611,34	1,04	-47 068,61
Resultat Summa	-1 040 327,06	-1 159 997,73	-1 159 997,73	-1 206 878,12	1,04	-46 880,39
☒ C300 Bildningsförvaltningen						
☒ VERKSAMHETENS INTÅKTER	144 690,27	126 207,00	126 207,00	139 587,07	1,11	13 380,07
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 052 323,03	-1 037 570,52	-1 037 570,52	-1 011 955,45	0,98	25 615,07
Resultat Summa	-907 632,76	-911 363,52	-911 363,52	-872 368,38	0,96	38 995,14
☒ C400 Kultur- och fritidsförvaltningen						
☒ VERKSAMHETENS INTÅKTER	204,56			537,43		537,43
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-48 952,62	-57 809,90	-58 552,72	-57 696,80	0,99	855,92
Resultat Summa	-48 748,06	-57 809,90	-58 552,72	-57 159,37	0,98	1 393,35
☒ C500 Byggnads- och miljönämnden						
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-24 237,09	-25 659,00	-25 659,00	-25 686,03	1,00	-27,03
Resultat Summa	-24 237,09	-25 659,00	-25 659,00	-25 686,03	1,00	-27,03
☒ C501 Tekniska nämnden						
☒ VERKSAMHETENS INTÅKTER	65 824,27	54 551,00	54 551,00	58 537,21	1,07	3 986,21
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-301 111,06	-267 154,00	-267 154,00	-258 248,60	0,97	8 905,40
Resultat Summa	-235 286,79	-212 603,00	-212 603,00	-199 711,39	0,94	12 891,61
☒ C600 Räddningsnämnden						
☒ VERKSAMHETENS INTÅKTER		800,00	800,00	1 897,05	2,37	1 097,05
☒ VERKSAMHETENS KOSTNADER	-40 106,11	-43 709,00	-43 709,00	-36 662,81	0,84	7 046,19
Resultat Summa	-40 106,11	-42 909,00	-42 909,00	-34 765,76	0,81	8 143,24
Totalsumma	-2 563 029,45	-2 688 833,05	-2 697 525,87	-2 666 010,58	0,99	31 515,29

11. BOKSLUTSKALKYLER

11.1. Resultaträkning

	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter:	356 717,53 €	426 679,03 €
Försäljningsintäkter	185 518,20 €	254 427,82 €
Avgiftsintäkter	114 205,70 €	110 815,30 €
Understöd och bidrag	6 855,24 €	3 397,48 €
Övriga verksamhetsintäkter	50 138,39 €	58 038,43 €
Verksamhetens kostnader	-3 022 728,11 €	-2 989 708,48 €
Personalkostnader	-1 424 863,17 €	-1 347 560,60 €
Löner och arvoden	-1 182 607,11 €	-1 109 984,55 €
Lönebikostnader	-242 256,06 €	-237 576,05 €
Pensionskostnader	-218 001,22 €	-209 881,59 €
Övriga lönebikostnader	-24 254,84 €	-27 694,46 €
Köp av tjänster	-1 433 004,35 €	-1 461 563,76 €
Material, förnödenheter och varor	-101 731,09 €	-113 368,90 €
Understöd	-38 761,54 €	-41 390,31 €
Övriga verksamhetskostnader	-24 367,96 €	-25 824,91 €
Verksamhetsbidrag	-2 666 010,58 €	-2 563 029,45 €
Skatteinkomster	1 522 416,26 €	1 684 456,26 €
Landskapsandelar	814 967,60 €	819 763,11 €
Finansiella intäkter och kostnader	-103 665,22 €	-58 119,75 €
Ränteintäkter	10 747,31 €	8 014,44 €
Övriga finansiella intäkter	675,23 €	0,29 €
Räntekostnader	-113 040,34 €	-63 678,95 €
Övriga finansiella kostnader	-2 047,42 €	-2 455,53 €
Årsbidrag	-432 291,94 €	-116 929,83 €
Avskrivningar och nedskrivningar	-165 466,91 €	-166 566,56 €
Avskrivningar enligt plan	-165 466,91 €	-165 182,56 €
Nedskrivningar		-1 384,00 €
Extraordinära poster		50 233,64 €
Extraordinära intäkter		50 233,64 €
Räkenskapsperiodens resultat	-597 758,85 €	-233 262,75 €
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-597 758,85 €	-233 262,75 €

11.2. Finansieringsanalys

	Bokslut 2024		Bokslut 2023	
Kassaflödet i verksamheten				
Årsbidrag	-432 291,94 €		-116 929,83 €	
Extraordinära poster*			50 233,64 €	
Korrektivposter till internt tillförda medel		-432 291,94 €		-66 696,19 €
Kassaflödet för investeringarnas del				
Investeringsutgifter	-745 121,78 €		-639 972,71 €	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter				
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		-745 121,78 €		-639 972,71 €
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		-1 177 413,72 €		-706 668,90 €
Kassaflödet för finansieringens del				
Förändringar i utlåningen				
Ökning av utlåningen	0,00 €		0,00 €	
Minskning av utlåningen	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Förändringar i lånebeståndet				
Ökning av långfristiga lån	1 095 720,84 €		470 798,02 €	
Minskning av långfristiga lån	-113 502,89 €		-97 703,50 €	
Förändring av kortfristiga lån	-87 982,84 €	894 235,11 €	36 886,98 €	409 981,50 €
Förändringar i eget kapital				
Övriga förändringar i likviditeten				
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital				
Förändring av omsättningstillgångar				
Förändring av fordringar	4 212,34 €		13 998,49 €	
Förändring av räntefria skulder	203 475,31 €	207 687,65 €	29 753,58 €	43 752,07 €
Kassaflödet för finansieringens del		1 101 922,76 €		453 733,57 €
Förändring av likvida medel		-75 490,96 €		-252 935,33 €
Förändring av likvida medel				
Kassamedel 1.1	161 669,00 €		414 604,33 €	
Kassamedel 31.12	86 178,04 €	-75 490,96 €	161 669,00 €	-252 935,33 €

*Danells gåva till kommunen har gjorts om från en donationsfond till ett vanligt bankkonto.

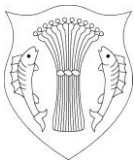
Beloppet på 50 233,64€ består av markarrende på 2 250€ samt fondens värde på 47 983,64€ vid överföringen till bankkontot.

11.3. Balansräkning

	Bokslut 2024	Bokslut 2023
AKTIVA	4 095 055,86 €	3 595 908,67 €
A BESTÅENDE AKTIVA	3 901 087,93 €	3 321 433,06 €
I Immateriella tillgångar	66 087,68 €	70 066,52 €
Immateriella rättigheter		
Övriga avgifter med lång verkningstid	66 087,68 €	70 066,52 €
II Materiella tillgångar	3 694 963,12 €	3 111 329,41 €
Mark- och vattenområden	127 557,30 €	127 557,30 €
Byggnader	3 154 282,47 €	1 890 086,00 €
Fasta konstruktioner och anordningar	334 182,26 €	384 279,84 €
Maskiner och inventarier	49 109,02 €	60 461,07 €
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	29 832,07 €	648 945,20 €
II Placeringar	140 037,13 €	140 037,13 €
Aktier och andelar	140 037,13 €	140 037,13 €
B FÖRVALTADE MEDEL	6 004,89 €	6 809,27 €
Statens uppdrag	0,00 €	0,00 €
Donationsfondens särskilda täckningar	6 004,89 €	6 809,27 €
C RÖRLIGA AKTIVA	187 963,04 €	267 666,34 €
II Fordringar	101 785,00 €	105 997,34 €
Långfristiga fordringar	7 030,46 €	6 764,87 €
Lånefordringar	6 764,87 €	6 764,87 €
Övriga fordringar	265,59 €	0,00 €
Kortfristiga fordringar	94 754,54 €	99 232,47 €
Kundfordringar	28 819,12 €	30 797,38 €
Övriga fordringar	9 572,33 €	11 863,21 €
Resultatregleringar	56 363,09 €	56 571,88 €
IV Kassa och bank	86 178,04 €	161 669,00 €

	Bokslut 2024	Bokslut 2023
PASSIVA	4 095 055,86 €	3 595 908,67 €
A EGET KAPITAL	397 488,02 €	995 246,87 €
I Grundkapital	1 043 458,38 €	1 043 458,38 €
IV Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsper	-48 211,51 €	185 051,24 €
V Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-597 758,85 €	-233 262,75 €
D FÖRVALTAT KAPITAL	6 004,89 €	6 809,27 €
Statens uppdrag		0,00 €
Donationsfondernas kapital	6 004,89 €	6 809,27 €
E FRÄMMANDE KAPITAL	3 691 562,95 €	2 593 852,53 €
I Långfristigt	3 065 639,00 €	2 083 421,05 €
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	2 525 094,82 €	1 578 396,18 €
Lån från offentliga samfund	270 816,90 €	255 035,59 €
Övrig skulder	269 727,28 €	249 989,28 €
II Kortfristigt	625 923,95 €	510 431,48 €
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	41 301,36 €	78 042,10 €
Lån från offentliga samfund	5 160,04 €	56 402,14 €
Erhållna förskott	3 588,27 €	425,25 €
Skulder till leverantörer	246 572,68 €	110 879,12 €
Övriga skulder	24 975,91 €	22 701,67 €
Resultatregleringar	304 325,69 €	241 981,20 €

12. BOKSLUTSNOTER

Enligt bokföringslagen (FFS 1336/1997) ska bokslutet ge en riktig och tillräcklig bild av resultatet av den bokföringsskyldiges verksamhet och om dennes ekonomiska ställning. De tilläggsupplysningar som behövs för detta ska lämnas i noterna, syftet är att till bokslutet komplettera den bokslutsinformation som ges så att en riktig och tillräcklig bild ges av verksamhetens resultat och den ekonomiska ställningen. Alla belopp har angetts i euro.

12.1. Tillämpade bokslutsprinciper (not 1)

12.1.1. Värderings- och periodiseringsprinciper

Värdering av bestående aktiva

Anläggningstillgångarna tas upp i balansräkningen till anskaffningspriset minskat med finansieringsandelar och avskrivningar enligt plan. De planenliga avskrivningarna har beräknats enligt en på förhand uppgjord avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan anges i noterna till resultaträkningen i punkten "Grunderna för avskrivning enligt plan".

Värdering av placeringar

Aktier och andelar tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften.

Värdering av finansieringstillgångar

Fordringarna tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften.

12.1.2. Not angående koncernbokslut

Kommunen har inte gjort upp en skild koncernbalansräkning emedan "koncernen" enbart består av kommunens andelar i kommunalförbundens grundkapital.

12.1.3. Metodbeskrivning för bokföring

Bokföring, fakturering, bestående aktiva (hantering av anläggningstillgångar) och löneräkning sker enligt Oy Abilita Ab:s program.

12.1.4. Jämförbarhet mellan räkenskapsperioderna

Kommunstyrelsen har beslutat att 2024 års bokföring och framtida års bokföring stängs sista februari. Detta gör att vissa slutregleringar inte har kunnat bokföras på 2024 års resultat, vilket påverkar jämförbarheten mot tidigare års bokslut. Detta bedöms dock jämna ut sig kommande år eftersom böckerna konsekvent kommer att stängas samma datum varje år. Not 20 redogörs för vilka slutregleringar som bokas på år 2025 istället för 2024.

12.2. Noter till resultaträkningen

12.2.1. Verksamhetens intäkter (not 2)

Verksamhetens intäkter (enbart externa poster)	2024	2023
Centralförvaltningen	17 383,55 €	11 327,58 €
Äldreomsorgsförvaltningen	137 733,22 €	204 632,35 €
Bildningsförvaltningen	139 587,07 €	144 690,27 €
Kultur och fritidsförvaltningen	537,43 €	204,56 €
Byggnads och miljönämnden	0,00 €	0,00 €
Tekniska nämnden	58 537,21 €	65 824,27 €
Brand, räddning och befolkningskydd	1 897,05 €	0,00 €
Lantbruk	1 042,00 €	0,00 €
Intäkter totalt	356 717,53 €	426 679,03 €

12.2.2. Specifikation av skatteinkomster (not 3)

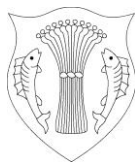
Skatteinkomster	2024	2024	2024	2024	2023
	Ursprunglig budget	Budgetändring	Fastställd budget	Utfall	Utfall
Inkomstskatt	1 480 000,00 €		1 480 000,00 €	1 370 414,35 €	1 546 890,11 €
Samfundsskatt	30 000,00 €		30 000,00 €	58 129,60 €	47 881,42 €
Fastighetsskatt	84 000,00 €		84 000,00 €	85 621,91 €	81 557,61 €
Källskatt	7 000,00 €		7 000,00 €	8 250,40 €	8 127,12 €
Skatteinkomster totalt	1 601 000,00 €		1 601 000,00 €	1 522 416,26 €	1 684 456,26 €

12.2.3. Specifikation av landskapsandelarna (not 4)

Landskapsandelar	2024	2023
Äldreomsorg	71 920,63 €	68 920,39 €
Barnomsorg	32 704,78 €	33 210,24 €
Träningsundervisning	23 320,19 €	38 058,15 €
Grundskola	255 074,85 €	246 269,40 €
Kultur	6 195,24 €	6 160,01 €
Kapitalinkomstskattekompensation	307 953,59 €	314 717,59 €
Kompensation för grund- och resekostnadsavdr	98 254,92 €	95 795,07 €
Kompensation för samf. skatteink.	19 543,40 €	16 095,64 €
Övriga kompensationer		536,62 €
Landskapsandelar totalt	814 967,60 €	819 763,11 €

12.2.4. Köp av kundtjänster och köp av övriga tjänster (not 5)

Specifikation av köpta tjänster	2024	2023
Köp av kundtjänster	1 254 549,52 €	1 301 085,79 €
Köp av övriga tjänster	178 454,83 €	160 477,97 €
Kommunens köp av tjänster totalt	1 433 004,35 €	1 461 563,76 €

12.3. Grunderna för avskrivning enligt plan (not 6)

Avskrivningarna på förslitning underkastade tillgångar har fastställts enligt en på förhand uppgjord avskrivningsplan, godkänd av kommunfullmäktige genom § 31/18.3.2020.

Förklaring

Immateriella tillgångar

Kommunalförbundets byggnader	Linjär avskrivning	20 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	Linjär avskrivning	4 år

Materiella tillgångar

Mark- och vattenområden	Ingen avskrivning
-------------------------	-------------------

Byggnader och konstruktioner

Förvaltnings- o. institutionsbyggnader	Linjär avskrivning	40 år
Bostadsbyggnader	Linjär avskrivning	40 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	Linjär avskrivning	40 år
Övriga byggnader	Linjär avskrivning	15 år

Fasta konstruktioner o anordningar

Vägar och parker	Linjär avskrivning	15 år
Vattendistributionsnät	Linjär avskrivning	30 år
Avloppsnät	Linjär avskrivning	30 år
Maskiner och anordningar vid vatten- och avloppsverk	Linjär avskrivning	10 år

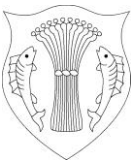
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner

Linjär avskrivning 10 år

Maskiner o. inventarier

Övriga rörliga arbetsmaskiner	Linjär avskrivning	5 år
Fordon	Linjär avskrivning	5 år
IKT-utrustning	Linjär avskrivning	4 år

Övriga anordningar och inventarier	Linjär avskrivning	4 år
Släckningsbilen	Linjär avskrivning	15 år

Övrigt

Naturresurser	Avskrivning enligt användning
Konst- och värdeföremål	Ingen avskrivning
Pågående anskaffningar	Ingen avskrivning
Placeringar	Ingen avskrivning

Anläggningstillgångar med en anskaffningsutgift under 10 000 euro exklusive moms har bokförts som driftskostnad.

Avskrivningarna görs numera i ett skilt program från Oy Abilita Ab som hanterar samtliga händelser som berör anläggningstillgångarna (fr.o.m. bokslutet 2012).

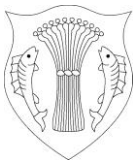

12.4. Noter till balansräkningen

12.4.1. Specifikation av bestående aktiva (not 7)

BESTÅENDE AKTIVA

Immateriella tillgångar						
	Övriga utgifter med lång verkningstid					Sammanlagt
Oavskr. anskutgift 1.1	70 066,52					70 066,52
Ökning						
Finansieringsandelar						
Minskning						
Överför. mellan poster						
Avskrivning	- 3 978,84					- 3 978,84
Nedskrivning						
Oavskr. ansk. utg. 31.12	66 087,68					66 087,68
Bokföringsvärde 31.12	66 087,68					66 087,68
Materiella tillgångar						
	Markområden	Byggnader	Fasta konstruktioner och anordningar	Maskiner och inventarier	Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	Sammanlagt
Oavskr. anskutgift 1.1	127 557,30	1 890 086,00	384 279,84	60 461,07	648 945,20	3 111 329,41
Ökning		1 361 605,00		2 629,91		1 364 234,91
Finansieringsandelar						-
Minskning					- 619 113,13	- 619 113,13
Överför. mellan poster						
Avskrivning		- 97 408,53	- 50 097,58	- 13 981,96		- 161 488,07
Oavskr. ansk. utg. 31.12	127 557,30	3 154 282,47	334 182,26	49 109,02		3 694 963,12
Bokföringsvärde 31.12	127 557,30	3 154 282,47	334 182,26	49 109,02	29 832,07	3 694 963,12
Placeringar						
	Aktier i dottersamfund	Kommunal- förbunds- andelar	Övriga aktier och andelar			Sammanlagt
Oavskr. anskutgift 1.1		106 384,98	33 652,15			140 037,13
Ökning						
Finansieringsandelar						
Minskning						-
Överför. mellan poster						
Avskrivning /nedskrivning						
Oavskr. ansk. utg. 31.12		106 384,98	33 652,15			140 037,13
Bokföringsvärde 31.12		106 384,98	33 652,15			140 037,13
Bestående aktiva totalt:						3 901 087,93

12.4.2. Andelar i kommunalförbund (not 8)**ANDELAR I KOMMUNALFÖRBUND**

	Hemort	Kommunens ägarandel	Samkommunens eget kapital	Balansvärde 31-12-2024
Oasen	Jomala	2,99 %	1 094 817,62 €	32 681,12 €
Kommunernas socialtjänst k.f.	Mariehamn	1,22 %	1 660 780,00 €	24 494,72 €
Södra Ålands Utbildningsdistrikt	Jomala	4,48 %	945 395,22 €	42 309,39 €
Träningsundervisningen	Jomala	1,23 %	375 247,91 €	4 621,08 €
Ålands Miljöservice	Mariehamn	2,00 %	100 000,00 €	2 278,67 €
Ålands kommunförbund k.f.	Jomala			
(kommunen har även betalat ett kapitaltillskott till Mise 2009 på 6 764,87€ som finns bokfört under lånefordringar/övriga uppdrag balanskonto 1480)				
Summa			4 176 240,75 €	106 384,98 €

Justering av Kommunernas socialtjänsts grundkapital

Kommunernas socialtjänst har gjort en nedskrivning av Svedgränd mot grundkapitalet 31.12.2022 vilket innebär att Lumparlands kommuns andel sjunker men 4 154,56€.

Kommunen har fått en rekommendation från revisorerna hos BDO att inte skriva ner beloppet i bokslutet med motiveringen:

"KSTs verksamhet fortsätter och det finns ingen anledning till nedskrivning hos er.

KST har dessutom en avskrivningsdifferens som räknas som eget kapital så differensen är minimal oberoende".

Kommunalförbundets eget kapital är korrigerat i denna not medan Lumparlands kommuns balansvärde är oförändrat.

12.4.3. Resultatregleringar och fordringar (not 9)

RESULTATREGLERINGAR FORDRINGAR	2024	2023
Periodisering av räntor	0,00 €	0,00 €
Övriga resultatregleringar	56 363,09 €	56 571,88 €
Summa	56 363,09 €	56 571,88 €

12.4.4. Eget kapital (not 10)

EGET KAPITAL	2024	2023
Grundkapital 01.01	1 043 458,38 €	1 043 458,38 €
Grundkapital 31.12	1 043 458,38 €	1 043 458,38 €
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 01.01	185 051,24 €	472 480,33 €
Rättelse av aktiers nominella värde		
Återbetalning av anslutningsavgift		
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	-48 211,51 €	185 051,24 €
Räkenskapsperiodens överskott		
Räkenskapsperiodens underskott	-597 758,85 €	-233 262,75 €
Eget kapital sammanlagt	397 488,02 €	995 246,87 €

12.4.5. Långfristigt främmande kapital (not 11)

Lån	Långgivare	Saldo 31.12.2024	Saldo 31.12.2029
FI8555780481066125 Kapellv. 2, reningsv, branddepå, brandbil vattenledning Lumpo, bergvärme samt ESB.	Andelsbanken för Åland	1 115 136,92	908 630,12
Lånets sista återbetalningsdag är 30.6.2042 årlig amortering 41 301,36€			
Lån	Långgivare	Saldo 31.12.2024	Saldo 31.12.2029
6510027 Prästgårdsv. 5 o. 7	Ålands landskapsregering	5 160,04	-
Lånets sista återbetalningsdag är 31.08.2025? årlig amortering 14 733,54€			
Lån	Långgivare	Saldo 31.12.2024	Saldo 31.12.2029
14 Servicehem	Ålands landskapsregering	270 816,90	62 473,90
Lånets sista återbetalningsdag är 31.12.2028 årlig amortering 41 668,60 €			
Lån	Långgivare	Saldo 31.12.2024	Saldo 31.12.2029
660100-77803344 Parhuslägenheter	Ålandsbanken	1 451 259,26	1 267 555,56
Lånets sista återbetalningsdag är 15.7.2033 årlig amortering 36 740,74 €			
Sammanlagt		2 842 373,12	2 238 659,58

Saldot 31.12.2029 är räknat på att kommunen skall kunna ammortera fullt hela tiden, vilket dock inte kommer att vara möjligt.

12.4.6. Kreditavtal (not 12)

KREDITAVTAL / Andelsbanken för Åland	2024	2023
Limit	200 000,00 €	200 000,00 €
Limiten är outnyttjad		x
Limiten utnyttjad	x	

12.4.7. Specifikation av övriga skulder (not 13)

SPECIFIKATION AV ÖVRIGA SKULDER	2024	2023
Anslutningsavgifter	269 727,28 €	249 989,28 €

12.4.8. Specifikation av resultatregleringar och skulder (not 14)**SPECIFIKATION AV RESULTATREGLERINGAR,
SKULDER**

	2024	2023
Periodisering av räntor	14 193,46 €	6 583,31 €
Periodisering av semesterlöner	186 653,29 €	163 397,56 €
Övriga resultatregleringar	103 478,94 €	72 000,33 €
	<u>304 325,69 €</u>	<u>241 981,20 €</u>

12.5. Noter angående säkerhet, ansvarsförbindelser och arrangemang som inte tagits med i balansräkningen**12.5.1. Säkerhet och ansvarsförbindelser (not 15)**

	2024	2023
Borgensförbindelser:		
Borgensförbindelse till förmån för Nybonds i Krogstad (byagård)		
Ursprungligt kapital	20 000,00 €	20 000,00 €
Återstående kapital	20 000,00 €	20 000,00 €

12.5.2. Hyresansvar (not 16)**Hyresansvar**

Hyresansvar för lokaler	4 783,61 €	1 308,00 €
Hyresansvar för maskiner och anordningar	5 313,42 €	7 340,70 €
Hyresansvar för markområden	606,45 €	606,45 €
	<u>10 703,48 €</u>	<u>9 255,15 €</u>

12.5.3. Miljöaspekter (not 17)**Miljöaspekter**

Miljöansvar, nedlagd avstjäpningsplats (tillsvidare arrendeavtal med Arne Södeström (dödsbo) för detta område)	x	x
---	---	---

12.6. Not angående personalen samt revisorsarvode (not 18)

NOTER ANGÅENDE PERSONAL	2024	2023
Antal anställda 31.12	30 pers	30 pers
Kommunkansliet	3 pers	3 pers
Hemvården	14 pers	14 pers
Daghemmet	5 pers	5 pers
Grundskolan	6 pers	6 pers
Biblioteket	1 pers	1 pers
Ungdomsarbete	1 pers	1 pers

Personalkostnader	2024	2023
Löner, utbetalda	1 191 197,09 €	1 124 419,33 €
Arvoden, utbetalda	17 208,00 €	12 947,00 €
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	220 436,88 €	212 058,17 €
Övriga lönebikostnader	23 211,07 €	27 202,36 €
Personalersättningar och övriga rättelseposter		
Sjukförsäkringsersättningar	-6 092,51 €	-16 869,93 €
Kalkylerat momsavdrag	-508,19 €	-392,82 €
Förändring i semesterlöneperiodisering	-19 197,28 €	-10 119,03 €
Förändring periodiserade pensionskostnader	-2 435,66 €	-2 176,58 €
Förändring periodiserade lönebikostnader	1 043,77 €	492,10 €
Personalkostnader aktiverade		
Personalkostnader sammanlagt	1 424 863,17 €	1 347 560,60 €
Naturaförmån	19 192,03 €	16 494,09 €

Arvoden till revisorer	2024	2023
Revisionsarvoden, lokala	366,00 €	347,00 €
Utlåtanden av revisorer	1 559,97 €	2 529,97 €
Olycksfallsförsäkrings premie	15,12 €	15,12 €
Rese och transporttjänster	28,50 €	26,50 €
Arvoden sammanlagt	1 969,59 €	2 918,59 €

Arvoden för förtroendevalda	2024	2023
Förtroendevaldas arvode	16 842,00 €	12 600,00 €
Arvoden sammanlagt	18 811,59 €	15 518,59 €

12.7. Transaktioner med intressenter (not 19)

	2024	2023
Inga transaktioner som skulle avvika från det sedvanliga har genomförts med kretsen av närstående/intressenter.	x	x

12.8. Stängning av böckerna för 2024 (not 20)

Kommunen stängde bokföringen för 2024 den 28.2.2025. Vilket innebär att slutregleringarna från

Jommala kommun:

Brand och räddning uppgift saknas

Lemlands kommun:

Äldreomsorsledning (att betala till)	-435,24 €
Barnomsorgsledning (tillgodo)	133,18 €
Tekniska sektorn (att betala till)	-19 003,99 €
Byggnads och miljönämnden (tillgodo)	459,22 €
Totalt:	-18 846,83 €

inte hann komma med i bokslutet.

12.9. Uteblivna skatteinkomster (Not 21)

I november och december 2024 drabbades de åländska kommunerna av betydande negativa justeringar i sina skatteintäkter p g a social och hälsovårdsreformen i Finland 2023.

Vilket ledde till att kommunerna fick för höga skatteintäkter under 2023 och 2024 som sedan korrigerades genom negativa rättelser under slutet av 2024.

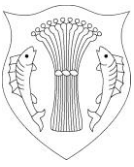
12.10. Parhusen på Fjäriligränd 2 (not 22)

Byggnationen av det tre parhusen med totalt 6 st lägenheter stod färdiga i september 2024, en investering på totalt 1 324 912,45€

13. HANDLINGAR SOM BEKRÄFTAR BOKSLUTET

För att bekräfta bokslutet ska specifikationer till balansräkningen upprättas. De är detaljerade förteckningar över balansposternas innehåll. Följande handlingar bekräftar bokslutet för 2024:

- Balansspecifikationer 2024
- Bilagor till balansspecifikationerna 2024
- Verifikation till noter

14. BOKSLUTETS UNDERTECKNANDE

Lumparland 29.4.2025

Pia Eriksson
Ordförande

Tomas Mörn
Vice ordförande

Göta Alm-Ellingsworth

Eva Jansson

Mikael Rosbäck

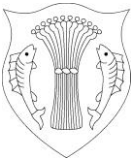

Robert Williams

Mattias Jansryd
Kommundirektör

15. REVISORSANTECKNING

Över utförd granskning har idag avgivits berättelse.

Lumparland / 2025

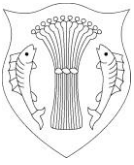
Helena Söderlund

Linda Boman

Tove Lindström-Koli GR, OFGR
BDO Audiator Ab

FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER

Dagbok

Huvudbok

Balansbok

Bokslutsspecifikationer

Verifikatslag

Registreringspunkt 10 = Inköpsreskontra

Registreringspunkt 11 = Betalningar

Registreringspunkt 20 = Manuell bokföring

Registreringspunkt 30 = Fakturering

Registreringspunkt 31 = Referensbetalningar

Registreringspunkt 40 = Löner

Registreringspunkt 60 = Bestående aktiva (anläggningstillgångar)

Arkivering av bokföringsmaterial

Bokföringsmaterial förvaras i brandsäkert arkiv enligt anvisningar i arkivplan.

Avtal om att köpa platser inom boendeservice och institutionsvård av Jomala kommun

1. Avtalsparter:

Köpare: Kommunerna Brändö, Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Sottunga, Sund och Vårdö

Säljare: Jomala kommun

2. Syfte

Syftet med detta avtal är att reglera villkoren för hur köparna köper boendeplatser och institutionsvård av Jomala kommun.

3. Villkor för frånträdande parters framtida köp av vårdplatser inom äldreomsorg

3.1 Från 1.1.2026 köper kommunerna boendeplatser av Jomala kommun enligt nedan:

Brändö x ESB-platser, Y institutionsplatser och Z demensplatser

Eckerö x ESB-platser, Y institutionsplatser och Z demensplatser

Finström osv

Geta

Hammarland

Kumlinge

Kökar

Lemland

Lumparland

Sottunga

Sund

Vårdö

Utöver dessa kan kommunerna efter överenskommelse med Jomala kommun köpa ytterligare platser.

3.1.1 Respektive kommun betalar till Jomala kommun för det antalet platser som stadgas i punkt 3.1.

3.1.2 Jomala kommun ska anses disponera X Y Z antal platser.

3.1.3 Om Jomala kommun senare bygger till eller på annat sätt skapar fler boendeplatser ska Jomala kommun meddela övriga kommuner detta och kostnadsfördelningar därefter baseras på detta nya platsantal. Jomala ska meddela övriga kommuner minst sex månader före nya platser tas i bruk.

3.1.4 Priset för de boendeplatser som nyttjas ska vara självkostnadspris. Under året debiteras enligt budget och efter bokslut görs en slutavräkning som resulterar i tilläggs- eller återbetalning. Självkostnadspriset ska inkludera endast de kostnader som direkt kan

hänförs till produktionen av boendeplatser. Administrativa kostnader och investeringar ska specificeras separat. För respektive boendetyp räknas ett dygnspris ut vilket är grunden för all debitering. Jomala ska årligen presentera en detaljerad redovisning av beräkningsgrunderna, inklusive fasta och rörliga kostnader samt budgetavvikelser, till de avtalande kommunerna. Kommunerna ska ges möjlighet att granska och yttra sig över beräkningarna innan slutavräkning sker.

- 3.1.5 För de boendeplatser som ej nyttjas erläggs sänkt avgift på så vis att de rörliga kostnaderna som kan hänföras till en boendeplats ej erläggs. De rörliga kostnaderna som dras av för en icke nyttjad plats inkluderar men är inte begränsade till livsmedel och förbrukningsmaterial. Således delas kostnaden för rörliga kostnader per nyttjade vård dygn, medan övriga kostnader delas på avtalade platser. Avtalskommunerna förbinder sig att solidariskt verka för en så hög beläggning som möjligt och till att inte över tid reservera fler platser än de kan tänkas utnyttja.
- 3.1.6 En kommun som inte nyttjar sin plats kan meddela Jomala kommun att platsen får beläggas av en annan kommun. Även Jomalas platser kan upplåtas åt andra och även Jomala kommun kan belägga annan kommuns plats. Jomala koordinerar detta och belägger platser i syfte att alltid så fort som möjligt uppnå full beläggning. Den kommun som längst tid haft en obelagd plats ska först erbjudas att låna ut sin plats om någon kommun utan tillgänglig plats önskar använda en plats. När en plats belagts av en annan kommuns klient har denna kommun permanent tillgång till en plats mer än vad som avtalats under 3.1 till dess att denna klient inte längre behöver platsen. Under motsvarande tid faller hela betalningsansvaret på den kommun som nu disponerar platsen. Jomala kommun dokumenterar hur många platser vilken kommun vid varje tillfälle disponerar och har betalningsansvar för.
- 3.1.7 Jomala kommun ska sträva efter att justera bemanningskostnader efter verkligt behov. Effekten av detta kommer alla till gagn då den verkliga kostnaden justeras efter bokslut. Det är dock omöjligt att koppla en viss kommuns vårdplats icke nyttjande till en sänkning i personalkostnader som ska komma den enskilda kommunen till gagn.
- 3.1.8 Om Jomala och en annan kommun är överens kan alltid antalet platser som köps permanent justeras upp eller ner enligt den tidsplan man är överens om. Dessa avtalstillägg ska dokumenteras och skriftligen godkännas av bägge parter.
- 3.1.9 Respektive köpare kan meddela Jomala att antalet platser man vill köpa ska sänkas. Ändringen träder då i kraft nästkommande år och är permanent.
- 3.1.10 Jomala kommun kan inte ensidigt avsäga sig sitt ansvar att sälja platser enligt detta kapitel.
- 3.1.11 Justering av platsantal är inte förknippat med någon form av engångsöverföring av medel eftersom ingen äger någon plats. Det enda som överförs är rättigheten att belägga en plats och det därpå följande kostnadsansvaret.

4. Inflytande

- 4.1 Kommuner som avtalat om minst en boendeplats enligt 3.1 ska ges insyn i budgetering och förvaltning av verksamheten som berörs i detta avtal.
- 4.2 Insyn och inflytandet över budgetering går till så att respektive kommun årligen får skicka två deltagare till en genomgång av förslag till budget och verksamhetsplan. Efter detta möte har kommunen två veckor på sig att inkomma med synpunkter på förslaget.
- 4.3 Insyn och inflytande över verksamheten går till så att Jomalas äldreomsorgsförvaltningen tre gånger om året bjuder in frånträdande kommuners äldreomsorgsförvaltning till ett möte vid vilket aktuella frågor gällande verksamheten behandlas.

5. Övriga bestämmelser

- 5.1 Klienternas avgifter betalas till och hanteras av klientens hemkommun.
- 5.2 För en klient som bor inom Jomalas boendeservice eller institutionsvård och som en följd av det mantalsskriver sig i Jomala kommun står den kommun som var hemkommun vid placeringen fortsatt för alla kostnader, och platsen klienten belägger anses vara en av den tidigare hemkommunens platser. Från kostnaden som debiteras den tidigare hemkommunen ska dras avgifter Jomala kommun uppbär från klienten samt landakapsandelar Jomala får för klienten. Landskapsandelar betalas till den kommun klienten var skriven i 31.12 året före utbetalningsåret.

6. Ikraftträdande

Detta avtal börjar gälla 1.1.2026 under förutsättning att också avtal om överförande av Oasen till Jomala kommun vunnit laga kraft.

Avtal om överföring av Oasen boende- och vårdcenter k.f. till Jomala kommun

1. Avtalsparter:

Frånträdande parter: Kommunerna Brändö, Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Sottunga, Sund och Vårdö

Mottagande part: Jomala kommun

2. Syfte

Syftet med detta avtal är att reglera hur ägandet av Oasen boende- och vårdcenter k.f. ("Oasen") överförs till Jomala kommun.

3. Avsiktsförklaring från Jomala kommun

Jomala kommun avser effektivisera verksamheten, främst genom snabbare beslut och att förvaltningen görs till en del av Jomala kommuns förvaltning vilket ger bättre kvalitet och mindre personberoende. Vidare avser Jomala kommun modernisera fastigheten och bygga till på området så att fler boendeplatser skapas. Avsikten är att tillhandahålla demensvård, boendeservice samt institutionsvård.

4. Frånträdande parters skyldigheter

Frånträdande parter förbinder sig att inom tre månader från att avtalet börjar gälla sälja sina andelar i Oasen till Jomala till värdet av varje andels del i Oasens grundkapital (i bokslut för 2023 16.341 euro).

Från tre månader efter ikraftträdandet till 1.1.2026 köper varje kommun samma antal boendeplatser som kommunen ägde i Oasen. Under denna period tillämpas Oasens kostnadsfördelningssystem så som det såg ut vid avtalets ikraftträdande.

Samtliga frånträdande kommuner erbjuds att teckna separat avtal om att därefter fortsätta köpa boendeplatser och institutionsvård av Jomala kommun. Ett sådant avtal är ingen förutsättning för att underteckna detta avtal om överförande av Oasen till Jomala kommun.

5. Ikraftträdande

Detta avtal börjar först gälla då alla berörda kommuner godkänt det. Efter att Jomala kommun som sista avtalspart godkänner avtalet i kommunfullmäktige börjar det gälla då Jomala kommuns godkännande vunnit laga kraft.

Kockens vara eller icke vara på Kapellhagen

Lite historia samt reflektioner om framtiden

Tidigare medan vårdpersonal ännu hade tid och klientelet var piggare så kom lunchen från skolköket liksom idag.

Middag tillagades av vårdpersonal och det rörde sig då om ca 3-6 portioner. De övriga av boende klienter tillredde sin middag själv och åt i sin lägenhet. Mängden mat som behövde tillredas samt framplock, duka, avplock, disk var således mycket mindre och tog mindre tid.

Klienterna var då också mycket piggare så behovet av hjälp till och från matsalen/ hjälp att äta och hjälp inför natten var avsevärt mycket lindrigare.

Likvärdigt var det på helgerna till lunch. Alla åt inte lunch utan ordnade det själv.

Vårdpersonal hade även då större möjlighet att hinna med matlagning eftersom de flesta vårddagare skötte sig själv på morgonen. De hade inte behov av hjälp med morgon ADL och påklädning o.s.v.

På den tiden beställde vårddagaren vilken dag de önskade frukost/lunch/middag/kvällsmål och de betalade skilt för varje måltid. Senare har det blivit en månadskostnad för samtliga mål oberoende om du äter eller ej, vilket inneburit att alla äter alla mål och många behöver hjälp med att göra sig iordning inför att komma till matsalen vid alla dessa måltider.

Det behöver förberedas, plockas fram, dukas, serveras, matas, plockas bort, ta tillvara överbliven mat, diskas, planeras middagar och sköta inköp för dessa samt inhandla basvaror, städa och torka ur kylar och frysar.

Före och efter detta behöver vårdpersonalen hjälpa folket till matsalen och detta sker vid samtliga måltider och där skall även klienten hjälpas med toabesök.

Vi insåg då att vi konstant har en vårdpersonal fast i köket med dessa uppgifter. Eftersom köksarbetet blev så mycket mer och man som närvårdare inte alltid känner sig bekväm med matlagning i den utsträckningen så behövde vi tänka till.

Som anställd närvårdare och bli beordrad till matlagning och övrigt köksarbete mot sin vilja så blir resultatet på sikt att man söker sig till annan arbetsplats. Att man ställer upp och hjälper till vid sjukdom och liknande är en sak men att man behöver ansvara för matlagning kontinuerligt är inget bra.

Det blir ju även onödigt dyrt att avlöna närvårdare för att stå i disken en hel arbetsdag.

Vi funderade då att 2 st köksbiträden/ekonomiebiträden som vardera arbetade 75% med aningen vårdbiträde uppgifter skulle täcka upp behovet.

Dessa 2 personer hade planerad arbetstid på så vis att de täckte upp för varandra,

en av dem var alltid i arbete och med det hade vi kökstjänst även varje helg då skolköket är stängt. Vi hade då även tillgång till "lunch tillverkare" under skolans ledigheter, jul, påsk osv.

Personer som sökte dessa tjänster skulle således vara bekväma med upplägger att sköta behovet i köket samt vara behjälpliga på avdelningen vb.

Under en period fungerade detta upplägg väldigt bra tills denna kökspersonal beslöt sig för att utbilda sig till närvårdare (dom trivdes så bra med att bara vårda) och sökte sig renodlat vårdarbete. Vi försökte anställa nytt köksfolk men lyckades inte få någon intresserad.

Då beslöt kommunen att istället omvandla dessa två 75% ekonomiebiträde tjänster till en 80% kock tjänst för att få en mer attraktiv lösning. Vi har idag en 80% kock som omöjligt kan vara i arbete 7 dagar i veckan så lösningen har varit att kocken

arbetar utifrån ett schema där hon idag jobbar var annan helg samt varje fredag då veckoinköp sköts. Däremellan jobbar hon vardagar med planering att hon finns tillgänglig vid pensionärsträffar och dyligt.

I veckorna då lunch kommer från skolan lagar hon middagar för hela veckan samt lunch till helger som fryses in och värms de dagar hon är ledig.

Vi har noterat att 80% inte räcker på långa vägar. Behovet är snarare 100%

Det finns ingen möjlighet att avvara kökspersonal på kapellhagen.

Det handlar inte endast om att få fram en måltid på bordet utan köksarbetet är så mycket mer än det. Vi behöver vara minst tre fysiska personer stationerade på kapellhagen från morgon till em. En är i konstant upptagen med köksrelaterat arbete och de två övriga vårdar på avdelningen.

De dagar kocken idag är ledig så är vi tre närvårdare på jobb varav en är i köket övriga dagar, två vårdare samt kocken. Så att flytta kocken eller att kockens schemaläggning sköts av skolkocken fungerar inte på kapellhagen eftersom vi behöver den flexibilitet det ger att kocken finns på plats. T.ex vid sjukfrånvaro kan kocken hoppa in på ledig dag för att frigöra vårdpersonal.

Dessutom är det praktiskt omöjligt att jobba i kök samt i vården av hygieniska skäl.

ÅMHHM tillåter ej ett sådant upplägg.

Dieter, t.ex puré, timbal, flytande etc. behöver tillredas av respektive kock.

Vardagar skolans kock, till middag och helger Kapellhagens kock.

Under semester, den kock som är på jobb.

Summan av detta är... blir vi av med kocken så kommer fortsättningsvis vårdpersonal att sköta köket med allt vad det innebär.

Vad gäller kockarnas vikarierande av varandra under semestertider så vore det mest lämpligt att de planerar sina semestrar omlott så en kock alltid finns på plats

Om lunchen sedan lagas på skolan under sommaren när skolan är stäng är väl upp till kocken men trevligt med dofter av nytillredd mat för våra gamla om den görs på Kapellhagen. Men väljer man att laga maten på skolan så bör den

transporteras av kockarna till Kapellhagen.

Kockarnas uppgifterna bör ju dock vara likvärdiga.

Om skolkocken vikarierar Kapellhagens kock så bör skolkocken sköta Kapellhagens kocks uppgifter.

Uppgifter som att köra ut mat, planera lunch, middag, handla och tillreda middag och helgmat.

Fortfarande behöver kylar och frysar hållas rena på Kapellhagen . Duka, diska, ta tillvara mat, baka kaffebröd/matbröd samt mat som skall köras ut på byn osv osv. Kocken på Kapellhagen ansvarar för städningen av köket dagligen, samt storstädning 1ggr/vecka

I annat fall behöver vi fortfarande anställa någon som sköter dessa sysslor i Kapellhagens kök. Två vårdare hinner inte och ska inte springa mellan blöjbyten och köksarbeten.

Matsedelns betydelse är så mycket mer än bara en sida i kommunbladet. Den hjälper oss i vårt arbete att komma i kontakt med klienter på bygden. Stödet för hjälp börjar oftast med att beställa matportioner. Då alla inte har dator eller inte känner sej bekväma med att använda datorer, är det lättare att ta kontakt när man kan läsa matsedeln i kommunbladet och beställa utifrån den.

Uppmaningen i senaste infoblad, där kommuninnevånarna uppmanas att kontakta Kapellhagen för information om matsedeln är i praktiken svår att tillgodose. Vår kock är inte alltid på jobb, vårdpersonalen jobbar på avdelningen.

Vill med denna skrivelse belysa vikten av att vi får behålla vår kock på Kapellhagen.

Samt hur viktig matsedeln är i kommunbladet, både på boende och ute i kommunen.

Kontaktperson
Pernilla Granqvist, PBL-ingenjör

Ärende

Förfrågan om utlåtande av kommunerna angående ändringar i plan- och bygglagen för landskapet Åland

Infrastrukturavdelningen har påbörjat arbetet med en lagstiftningspromemoria i plan- och bygglagen (2008:102) för landskapet Åland. Ändringarna gäller i första hand kapitlen om planläggning och markanvändning.

Vi vill gärna höra kommunernas åsikter om de föreslagna ändringarna, samt om kommunen har några specifika önskingar om kapitel de önskar ändring i, redan i början av processen för att bättre kunna ta dem i beaktande under arbetets gång.

Ändringarna som infrastrukturavdelningen föreslår i PBL gäller följande saker:

- Ersätta kommunöversikten med en landskapsplan som omfattar hela Åland och innehåller både en strategisk utvecklingsplan och en bilaga i GIS-format med rättsverkan. Landskapsregeringen står för kostnaderna för landskapsplanen.
- Revidering av 10 §. Och 74 §. angående områden i behov av planläggning samt förutsättningarna för bygglov inom områden i behov av planläggning
- Revidering av 11 §. Beslut och rekommendationer om markanvändning för vissa samhällsfunktioner eller för visst ändamål
- Komplettera PBL med bestämmelser angående samnyttjoområden
- Miljöbyråns förslag på kompletteringar

De föreslagna ändringarna och kompletteringarna kan läsas i sin helhet i bilaga 1.

Gällande de föreslagna ändringarna önskar landskapsregeringen att kommunen i utlåtandet svarar på följande frågor:

- Anser kommunen att de bör införas landskapsplan enligt förslaget, och vad anser kommunen generellt om den föreslagna reformen att landskapet tar över översiktsplaneringen och den vägledande strategiska planeringen av områdesanvändningen?
- Vad anser kommunen om förslaget att utvecklingsplanen är vägledande emedan bilagan med fornminnen, skyddade byggnader, biotoper m.fl. har rättsverkan?

- Vad anser kommunen om de övriga förslagen till ändringar i plan- och bygglagen?
- Finns det andra delar i plan- och bygglagens kapitel som rör områdesplanering och planläggning som kommunen anser att landskapsregeringen bör överväga att ändra eller komplettera med nya bestämmelser eller förtydliganden?
- Finns det specifikt någon del i kapitlen som rör områdesplanering och planläggning där kommunerna ser behov av förenkling eller av byråkratisering som kan gynna kommunen och samhället?

Kommunerna uppmanas skicka in utlåtandet senast 30.4.2025.

Bakgrund

Landskapsregeringen gjorde en kartläggning av kommunöversikten i kommunerna på hösten 2024. I kartläggningen framkom brister gällande kommunöversikten, som enligt 4 § i plan- och bygglagen (2008:102) för landskapet Åland alla kommuner bör ha. Av alla åländska kommuner var det endast Jomala kommun som har en aktuell kommunöversikt.

Motivering

I samband med revideringen av lagstiftningen gällande kommunöversikt har landskapsregeringen bestämt sig för att även revidera andra kapitel gällande områdesplanering och planläggning.

Minister

Camilla Gunell

PBL-ingenjör

Pernilla Granqvist

BILAGOR

Bilaga - Förslagen på ändringar och kompletteringar i PBL

SÄNDLISTA

Kommunförbundet
Mariehamns stad
Jomala kommun
Lumparlands kommun
Lemlands kommun
Sunds kommun
Finströms kommun

Saltviks kommun
Geta kommun
Hammarland kommun
Eckerö kommun
Vårdö kommun
Kumlunge kommun
Sottunga kommun
Kökar kommun
Föglö kommun
Brändö kommun

Hänvisning

Förfrågan om utlåtande av kommunerna angående
ändringar i plan- och bygglagen för landskapet Åland

Kontaktperson

Pernilla Granqvist, PBL-ingenjör

Förslagen på ändringar och kompletteringar i PBL

Revidering av kommunöversiktet

Plan- och bygglag (2008:102) för landskapet Åland bör revideras för kommunöversiktens del. De nuvarande bestämmelserna uppfylls inte och de betjänar inte kommunerna eller landskapets långsiktiga fysiska planering.

Infrastrukturavdelningen anser att kommunöversiktet bör slopas och i stället upprättas en landskapsplan. Landskapsplanen skulle gälla för hela Åland och bestå av två delar:

1. Vägledande strategisk utvecklingsplan: Hur ska Åland utvecklas?
2. Bilaga med rättsverkan där saker som fornminnen, skyddade byggnader, biotoper och liknande ingår.

Landskapsplanen ska utarbetas i samarbete med landskapets kommuner.

Landskapsregeringen ska se till att landskapsplanen utarbetas och att planen hålls aktuell och utvecklas i den mån det är nödvändigt. Landskapsregeringen står även för kostnaderna som uppstår i och med landskapsplanen.

Vid planeringen av den vägledande strategiska utvecklingsplanen ska man beakta landskapets mål och de lokala målen för områdesanvändning. Endast områden som är nödvändiga med tanke på landskapets utveckling ska anges, och det ska ske med den noggrannhet som behövs med tanke på landskapets mål eller för att samordna områdesanvändningen i flera kommuner än en. Målen bör tas från landskapets strategiska dokument som t.ex. färdplanen för fysisk strukturutveckling.

När planen utarbetas ska särskild vikt fästas vid

1. att landskapets region- och samhällsstruktur blir ändamålsenlig,
2. att områdesanvändningen är ekologiskt hållbar,
3. att arrangemangen för trafik och teknisk service är hållbara med tanke på miljö och ekonomi,
4. att vatten- och marksubstanstillgångarna används på ett hållbart sätt,
5. att verksamhetsbetingelser för näringslivet i landskapet ordnas,

6. att landskapet, vattenmiljöerna, naturvärdena, kulturmiljöerna och kulturarvet värnas, samt
7. att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation.

Med vattentillgångar menas tillgång till vatten för såväl hushåll, jordbruk samt industrier. När planen utarbetas bör landskapet ta i beaktan att tillgängliga vattenresurser är tillräckliga för att svara mot de långsiktiga vattenbehoven för bebyggelse och verksamheter. Med marksubstanser menar man allt jordmaterial, dvs. grus, lera, torv, mull mm. Hållbar användning av marksubstanser förutsätter att marksubstanser utnyttjas och återvinns effektivt. Kommande generationers tillgång till marksubstanser måste tryggas utan att äventyra den biologiska mångfalden eller grundvattenstatusen.

När planen utarbetas ska avseende också fästas vid en ekonomisk områdesanvändning och att markägare eller andra rättsinnehavare inte orsakas oskäligen olägenheter. Även landskapets grönstrukturer, ekologiska förbindelser/spridningskorridorer och anpassningar till klimatförändringen ska tas i beaktande då man utarbetar landskapsplanen.

När ett område är fastställt i landskapsplanen betyder det inte att området automatiskt blir sådant, utan det kräver genomförandeåtgärder. När planen utarbetas ska det därför klargöras vem som skall genomföra det som märks in i planen och vidta de åtgärder den förutsätter. Som ett exempel är allmänna vägar landskapets ansvar och rekreationsområden är kommunernas ansvar att åtgärda.

Bilagan med rättsverkan ska innehålla

1. antagna detaljplaner och generalplaner
  2. områden för vilka landskapsregeringen har givit rekommendationer enligt 11 §
  3. områden belagda med byggnads- eller åtgärdsbegränsningar enligt denna lag eller enligt landskapslagen om naturvård
  4. inrättade naturreservat
  5. vattenskyddsområden
  6. fredade naturminnen
  7. områden med särskilt skyddsvärda arter och biotoper, samt frivilliga biotopskydd
  8. särskilda skyddsområden
  9. fasta fornlämningar
  10. byggnadsminnen
  11. värdefulla kulturmiljöer
  12. fastställda vägplaner
-

Bilagan kan vara ett levande dokument och bör utgå från GIS för att göra materialet lättillgängligt. Från landskapsplanen bör det framgå när materialet är senast uppdaterat, samt att nyligen antagna planer fås från kommunerna.

Revidering av 10 §. och 74 §. angående områden i behov av planläggning samt förutsättningarna för bygglov inom områden i behov av planläggning

Ifall man slopar kommunöversiktet, så bör man revidera även paragrafen angående områden i behov av planläggning. I PBL står det att kommunen kan i en kommunöversikt avsätta även ett område där det på grund av dess läge kan förväntas en samhällsutveckling som kräver planläggning, eller det på grund av särskilda miljövärden eller miljöolägenheter är nödvändigt att planera markanvändningen, som ett område i behov av planläggning. Då kommunöversikt inte finns bör detta ändras till att man kan märka ut dessa områden i generalplanen och byggnadsordningen.

Samtidigt bör man lägga till att dessa områden som anvisas i generalplanen eller byggnadsordningen gäller högst i 10 år åt gången. Detta på grund av att begränsningen kan medföra faktiska inskränkningar för markägaren jämfört med vad som anses vara sedvanlig glesbebyggelse.

Det ska vara möjligt att bygga på områden som kräver planläggning. I PBL 74 § anges kortfattat och generellt när bygglov kan beviljas på sådana områden, men dessa parametrar bör förtydligas. Infrastrukturavdelningen föreslår att detta förtydligas och att byggandet på ett område i behov av planläggning förutsätter utöver vad som förskrivs i PBL 64 § angående allmänna krav på tomter även att:

1. Byggandet inte väsentligt försvårar utarbetandet av general- eller detaljplaner.
2. Byggandet inte leder till betydande konsekvenser eller medför betydande skadliga miljökonsekvenser eller andra skadliga konsekvenser som kräver att en detaljplan utarbetas.
3. Byggandet är lämpligt med tanke på skapandet av samhällstekniska nät och trafikleder samt trafiksäkerheten och tillgängligheten till tjänster.

Trots de förutsättningar som anges i 1 mom. ska en kommun dock bevilja bygglov för

1. uppförande av en ekonomibyggnad som hör till en redan befintlig bostad eller lantgård,
  2. uppförande av en byggnad som behövs för bedrivande av jord- och skogsbruk eller en binäring till det och som hör till ett redan befintligt landsbygdsföretag,
  3. reparationer och ändringar av en byggnad,
  4. mindre utvidgning av ett bostadshus.
-

Kommunerna ska begära utlåtande av landskapsregeringen om en sådan ansökan om bygglov på vilken bestämmelserna om områden i behov av planläggning tillämpas, om tillståndsansökan sannolikt gäller

1. ett med tanke på miljöskyddet eller naturvården betydande område,
2. ett med tanke på skyddet av kulturarvet eller rekreationsbehoven betydande objekt eller område, eller
3. statens transportnät.

Revidering av 11 §. Beslut och rekommendationer om markanvändning för vissa samhällsfunktioner eller för visst ändamål

Det har framkommit behov av att även nämna fastställda accelerationsområden för förnybar energi som sådana områden som ska tillämpas i 11 § i PBL. På grund av detta föreslår infrastrukturavdelningen att man nämner dem i 11 § mom. 2 enligt nedan:

Beslut om markanvändning kan fattas för följande samhällsfunktioner eller ändamål:

1. kommunikation, såsom trafiknät, hamnar och flygfält,
2. energiproduktion och energiöverföring
3. accelerationsområden för förnybar energi beslutade enligt 5 § landskapslagen om kontaktpunkt, tillståndsprocesser för förnybar energi och områden för främjande av förnybar energi, samt
4. avfallshantering.

Komplettera PBL med bestämmelser angående samnyttjoområden

Samnyttjoområden fattas från den åländska lagstiftningen. På grund av detta föreslår infrastrukturavdelningen att det läggs in följande revideringar i PBL.

Lägga till en paragraf om samnyttjoområden under 8 kap:

§ Samnyttjoområden

I en detaljplan vid en strand kan områden anvisas för planområdets interna behov (samnyttjoområde). Uppgiften att anlägga och underhålla samnyttjoområden ska skötas av de fastigheter för vilka samnyttjoområdena har anvisats i planen. Vid anläggandet av ett samnyttjoområde för en vägförbindelse iakttas vad som i fastighetsbildningslagen (554/1995) och landskapslagen (2008:59) om enskilda vägar i landskapet Åland föreskrivs om anordnande av vägförbindelse. Rätten att använda andra samnyttjoområden än områden för vägförbindelse stiftas vid en fastighetsförrättning som ett servitut enligt 154 a § i fastighetsbildningslagen.

Med anläggande och underhåll av andra samnyttjoområden än sådana som anvisats för vägförbindelse avses uppförande, underhåll och användning av för nyttjande av

områdena behövliga byggnader, konstruktioner och anordningar samt täckande av kostnaderna för dessa. På skyldigheten för ägarna till de fastigheter som fått rätt till samnyttjoområdet att delta i anläggandet och underhållet av samnyttjoområdet tillämpas vad som i landskapslagen om enskilda vägar i landskapet Åland bestäms om väghållningsskyldighet

Vid en fastighetsförrättning kan det bestämmas att för anläggande och underhåll av samnyttjoområdet bildas ett strandlag, om någon av ägarna till de fastigheter som erhållit rätt till samnyttjoområdet så kräver eller om det annars är behövligt. På strandlaget, dess delägare och de avgifter som områdeslaget påför, åtgärder som anläggandet av samnyttjoområdet förutsätter, på verksamheten och på avgörandet av tvister tillämpas vad som i landskapslag om enskilda vägar i landskapet Åland eller med stöd av den föreskrivs om vägdelägare, väglag och vägavgifter. Om något förordande om bildande av strandlag inte getts, tillämpas på ägarna till de fastigheter som erhållit rätt till samnyttjoområdet vad som i 8 kap. i landskapslagen om enskilda vägar i landskapet Åland föreskrivs om sådana vägdelägare som inte bildar ett väglag.

Lägga till följande moment i 45 §. Överförande av genomförandeansvaret på markägaren eller markinnehavaren:

Ansvaret för att genomföra en detaljplan kan, genom en bestämmelse som tas in i planen, i fråga om ett annat allmänt område än en gata även i andra fall än de som avses i 1 mom. överföras på markägarna eller markinnehavarna gemensamt, när området är avsett att betjäna endast planområdets interna behov. I fråga om ett sådant område iakttas vad som i xx § bestäms om samnyttjoområden. I detaljplanen kan ett samnyttjoområde av särskilda skäl anvisas även för något annat gemensamt behov inom planområdet.

Revidera 1 mom. i 57 §. Inlösnings- och ersättningsskyldighet:

Lägga till samnyttjoområden i områden inlösningskyldigheten inte gäller.

Miljöbyråns förslag på kompletteringar

Miljöbyrån har lämnat in en promemoria till infrastrukturavdelningen angående önskemål till kompletteringar i Ålands plan- och bygglag. De föreslår att definitioner av grönstruktur, ekologiska förbindelser/ spridningskorridorer bör införas i nuvarande § 2. Definitionerna är följande:

Grönstruktur. Nätverk av obebyggda områden, samt områden med vegetation och förbindelser mellan dessa områden. Grönstrukturen omfattar skydds- och rekreationsområden, samt områden med särskild betydelse avseende kopplingen mellan

---

områden, ekologiska förbindelser, naturens mångfald, rekreation samt för att minska effekterna av klimatförändringen. Grönstruktur ska också omfatta växtlighet inom den bebyggda miljön, genom förbindelser mellan gator, allmänna områden, gårdar, parker, gröna fasader och tak.

Ekologisk förbindelse/spridningskorridor. Definitionen avser skogszoner av varierande bredd och andra obebyggda mark- och vattenområden via vilka olika organismer kan förflytta sig från ett område till ett annat, eller via vilka det kan säkerställas att gynnsamma utbredningsområden kan nås via mer ogynnsamma områden. Bland annat skulle ett regelverk vad gäller byggande nära stranden behövas, strandlinjerna utgör viktiga ekologiska förbindelser, byggande inom strandområden alltför nära stranden (närmare än 50-100 m från medelvattenståndet) är negativt för djur och växter.

Miljöbyrån anser även att stärkta texter i lagstiftningen som kopplar till vattendirektivets och havsmiljödirektivets genomförande behövs. Vattenmiljöers status får inte försämrats, och detta ska beaktas vid planläggningen genom att nämna om saken i 19 § och 26 §, vilka handlar om generalplanens samt detaljplanens innehåll.

26.02.2025

Mottagare: Lumparlands
kommun

Bidragsansökan för School's Out Festival 2025

Folkhälsan på Åland, tillsammans med andra arrangörer, ordnar årligen ett alkohol- och drogfritt skolavslutningsevenemang för åländska ungdomar som går ut årskurs 7–9. Detta år kommer evenemanget att hållas fredagen den 6.6.2025 på torget i Mariehamn och medarrangörer är Mariehamns stads Ungdomsenhet, Ålands Ungdomsförbund och Fältarna.

Under kvällen kommer det finnas både livemusik och DJ, aktiviteter som archery tag, korvgrillning, femkamp, discgolf, kubb, volleyboll, boxning, hinderbanor, lotteri med mera.

Vi har en liten egen budget men för att detta evenemang ska vara möjligt att genomföra är vi beroende av ekonomiska bidrag. Vi undrar härmed om Ni skulle vilja ställa upp och sponsorera School's Out Festival 2025 med valfri summa. Som tack syns Er logotyp på affischer inför evenemanget och Ni syns även på sociala medier där Ni tackas i efterhand. Vill Ni även synas under evenemanget går det bra att vi sätter upp banderoller eller liknande om Ni har.

Vi vill gärna ha Ert svar på om Ni önskar sponsorera School's Out Festival samt med vilken summa senast onsdagen den 26.03.2025. Denna förfrågan har skickats till flera olika företag och organisationer.

Bifogat längre ner finns en projektplan och kostnadskalkyl.

Hälsningar,

Michaela Karlsson-Kronström & Stina Lindstam

michaela.karlsson-kronstrom@folkhalasan.ax tel 527061

stina.lindstam@folkhalasan.ax tel 527062

Projektplan för School's Out Festival 2025

Syfte och målsättning med School's Out Festival

För många ungdomar är sommarens skolavslutning en speciell och efterlängtdag. Glädjen över att vara klar med ytterligare ett år av studier är stor och förväntningarna inför sommarens lediga dagar kan vara höga. Självklart är avslutningen något som ungdomarna ska fira, men vi vet också att många unga har sin alkoholdebut på skolavslutningen. Stora hemma- eller gårdsfester förekommer där minderåriga enkelt kommer i kontakt med alkohol och en trygg vuxennärvaro saknas.

En tidig alkoholdebut medför flertalet risker som kan hindra människor från att uppnå sin fulla potential. Till exempel ökar risken för skadligt bruk och negativa sociala konsekvenser på grund av alkohol senare i livet hos dem som debuterar tidigt. Vidare är ungas hjärnor inte färdigt utvecklade och därmed är unga både känsligare för alkoholens skadliga effekter samt har ett sämre utvecklat konsekvenstänk än en vuxen person. Från studier vet vi också att unga som debuterat med alkohol är mer benägna att testa på narkotika, något som även påvisats i drogvaneundersökningar gjorda i de åländska högstadie- och gymnasieskolorna.

Syftet med evenemanget School's Out Festival är att ge ungdomar förutsättningar för att skjuta upp alkoholdebuten genom att erbjuda ett lockande alkohol- och drogfritt evenemang på deras skolavslutningskväll. Vi vill erbjuda alla åländska ungdomar som går ut årskurs 7–9 ett tryggt och roligt evenemang med ett stort utbud av aktiviteter så att alla kan hitta något de gillar. Evenemanget hålls i år på torget och är helt kostnadsfritt, något som är viktigt för oss då vi vill att så många som möjligt ska ha möjlighet att delta utan att hindras av exempelvis ekonomin. Vi kommer bland annat att erbjuda livemusik, DJ, korvgrillning, hinderbana, volleyboll, Archery tag, femkamp, kubb och lotteri. För att nå vårt mål om ett tryggt evenemang utan alkohol eller narkotika kommer det att vara blåstest vid ingången till området med nolltolerans både för ungdomar och för eventuella vuxna som vill in och titta på området.

Efter utvärdering från senaste evenemang framkom att deltagarna till största delen representerats av åk 6–7. För att göra det mer attraktivt för äldre högstadieelever har vi i år beslutat att rikta oss enbart till åk 7–9 samt avvara en speciell avdelning på Boquerian i anslutning till torget för enbart åk 9. Dessa kommer att erbjudas ett subventionerat middagspaket med eget program och skolvisa tävlingar/utmaningar, samtidigt som de har tillgång till ordinarie program på torget. Vi har under läsåret haft regelbundna träffar med elevrådsrepresentanter från åk 9 på fasta Åland för att marknadsföra oss och ta reda på deras önskemål.

Tidigare har detta evenemang ägt rum på Lilla holmen och varit riktat till åk 6–9.

Tidigare evenemang

År 2019 ordnades School's out Festival för första gången i Folkhälsans regi och lockade då ca 250–300 ungdomar till evenemanget. Åren 2020 och 2021 inhyllades tillställningen på grund av Coronapandemin medan ca 300 ungdomar besökte evenemanget år 2022. År 2023 återfanns 640 ungdomar och förra året hittade 621 ungdomar till Lilla holmen och School's Out.

Vår förhoppning är att vi lyckas ordna en fin och minnesvärd avslutningskväll för åländska ungdomar.

Kostnads kalkyl för School's Out Festival 2025

Kostnader

Teknik + artister (inkl. resa, hotell)	3500 €
Attraktioner (hinderbanor, övrigt)	450 €
Ordningsvakter 4 a 20 €/h (7 h)	520 €
Lön Första Hjälpn 20 €/h (5,5 h)	165 €
Korv + korvbröd (inkl. veg. + glutenfritt)	350 €
Gas till grill	50 €
Hyra för bänkar	50 €
Hyra elskåp	170 €
Läsk	450 €
Affischer (50)	150 €
Lotterivinster	300 €
Tillstånd polisen	85 €
Personalmåltid (20 a 15€)	300 €
Blåsrör alkomätare	360 €
Förbrukningsmateriel (papperstallrikar, muggar, saft, plåster, sopsäckar etc)	300 €
Tält som backup för väder	300 €
Inhägnad torget	500 €
Mat Boquerian åk 9 (200 x 10€) subventionera för åk 9	2000 €
Totalt	10 000 €